

Årsrapport 2023

Indhold

- 03 • **Ambition og mission**
- 04 • **Hovedtal**
- 05 • **2023 i overskrifter**

Ledelsesberetning

- 06 • **Økonomiske resultater**
- 18 • **Forventningertil 2024**
- 20 • **Merkurs udlån**
- 25 • **Lovpligtige oplysninger**

Bæredygtighed

- 36 • **Indledning**
- 39 • **Investering**
- 41 • **Klima og miljø**
- 46 • **Social ansvarlighed**
- 51 • **God selskabsledelse**
- 54 • **Merkur Fonden**
- 56 • **Merkur Klimafond**
- 57 • **Bæredygtighedsdata**

Påtegninger

- 61 • **Ledelsespåtegning**
- 62 • **Den uafhængige revisors påtegning**

Regnskab

- 67 • **Regnskab**
- 72 • **Noter**

Merkur Andelskasse • Årsrapport 2023

Udgives af: Merkur Andelskasse, www.merkur.dk

Redaktion: Pia Foss Henriksen, økonomidirektør og Ann Hybertz Frandsen, kommunikationskonsulent

Forsidefoto: Merkurs kunde Andeslgaarde opkøber og forpagter landbrugsjord med henblik på i fællesskab at dyrke jorden på en bæredygtig måde. Andeslgaarde er en af modtagerne af Merkur Værdipulje. Foto: Kompas Kommunikation

Merkur Andelskasse

Merkurs forretningsområde

Merkur Andelskasse driver samfundsansvarlig bankvirksomhed for privat- og erhvervskunder. Andelskassens udlån finansieres med indlån, og kapitalen kommer primært fra vores kunder. Merkur låner penge ud til privatpersoner, bæredygtige og socialt ansvarlige virksomheder og institutioner, og vi tilbyder opsparings-, investerings- og forsikringsprodukter samt betalingsløsninger. Merkur har omfattende udvælgelseskriterier og minimumskrav, der sikrer, at andelskassens aktiviteter ikke blot undgår at gøre skade, men også fører til positive forandringer for mennesker, klima, miljø og biodiversitet. Kort sagt: Merkur er formålsdrevet og anvender bevidst sin forretning som katalysator for en bedre verden.

Merkurs ambition

Merkur ser verden som en sammenhængende helhed, hvor alle har mulighed for at leve et godt og værdigt liv. Den enkelte skal i videst muligt omfang frit kunne beslutte, hvor personen vil bruge sine evner og dermed tage medansvar for andre mennesker og for den verden, vi er en del af.

Vi ser således en bæredygtig verden i et bredt perspektiv, hvor der værnes om livet på jorden. Et godt og værdigt liv for mennesker handler om helt basale fysiske rammer, at blive behandlet med respekt og om at få muligheden for at udfolde sig og få inspiration gennem kultur og uddannelse. Men det forudsætter en klode i balance, hvor forbruget af ressourcer sker med omtanke og respekt for hele økosystemet.

Derfor er Merkur Andelskasses ambition at bidrage til:

- En verden med værdighed, respekt og omsorg for hvert enkelt menneske.
- En verden hvor uddannelse og et mangfoldigt kulturliv, frigjort fra særinteresser, driver dannelse, kreativitet og innovation og giver mulighed for personlig udvikling og udfoldelse.
- En verden med en mangfoldig og modstandsdygtig natur, hvor klimaet er i balance.

Merkurs mission

Det er Merkur Andelskasses mission:

- at øge bevidstheden om penge som katalysator for bæredygtig udvikling og at vise, at det at være til gavn for mennesker, samfund og natur kan skabe en ansvarlig, sund og modstandsdygtig forretning.
- at drive en enkel og økonomisk bæredygtig bankvirksomhed med en høj grad af ansvarlighed og gennemsigtighed.
- at udbyde finansielle produkter og services, der understøtter en bæredygtig realøkonomi og samtidig tager udgangspunkt i samfundets og kundernes behov.
- at tilbyde en oplysende, værdiskabende og dynamisk dialog med vores kunder og samarbejdspartnere, som giver incitament til omsorgsfuld og bæredygtig adfærd.
- at danne rammen om et fællesskab, hvor medarbejdere, kunder og samarbejdspartnere alle arbejder sammen for at skabe en bedre verden.

Hoved- og nøgletal

MIO. KR.	2023	2022	2021	2020	2019
Resultatopgørelsen					
Netto rente- og gebyrindtægter	238,6	174,7	158,2	146,6	142,2
Kursreguleringer	3,4	-7,0	1,3	-0,7	1,0
Udgifter til personale og administration	148,1	139,3	134,8	130,4	118,7
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	36,4	26,7	8,3	25,7	11,3
Resultat af kapitalandele i associerede virksomheder	0,0	0,0	0,2	0,3	-0,8
Årets resultat efter skat	40,6	-0,6	11,6	-10,4	9,1
Balance					
Udlån	1.843,1	1.631,7	1.669,2	1.642,7	1.667,9
Indlån	4.040,4	3.852,6	3.749,8	3.526,9	3.160,4
Egenkapital	477,2	417,0	412,0	389,6	365,1
Aktiver i alt	4.854,2	4.564,7	4.497,5	4.153,0	3.704,1
Garantier	606,7	686,4	773,2	688,3	637,4
Andre oplysninger					
Antal helkunder*	21.077	20.846	20.916	20.176	19.354
Antal andelshavere	8.082	7.950	8.131	8.096	7.637
Nøgletal					
Kapitalprocent	29,2	25,7	23,9	20,8	20,0
Kernekapitalprocent	21,9	19,3	17,9	19,0	18,0
Egenkapitalforrentning før skat (pct.)	12,2	-0,4	3,5	-7,0	3,1
Egenkapitalforrentning efter skat (pct.)	9,1	-0,2	2,9	-5,4	2,6
Afkastningsgrad	0,8	-0,01	0,3	-0,3	0,2
Indtjening pr. omkostningskrone	1,3	1,0	1,1	0,9	1,1
Indtjening pr. omkostningskrone, ekskl. kursreguleringer og nedskrivninger	1,6	1,2	1,2	1,1	1,2
Omkostninger ift. indtjening ekskl. kursreguleringer og nedskrivninger	0,6	0,8	0,9	0,9	0,0
Renterisiko (pct.)	0,3	0,8	0,2	0,9	0,4
Valutaposition (pct.)	1,3	1,6	3,2	0,8	2,7
Valutarisiko (pct.)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Liquidity Coverage Ratio (LCR) i pct.**	534,7	557,5	566,9	541,4	460,6
Net Stable Funding Ratio (NSFR)	242,9	255,8	238,8		
Udlån og nedskrivninger i pct. af indlån	49,2	43,9	46,7	47,7	55,2
Udlånsfaktor i forhold til egenkapital	3,9	3,9	4,1	4,2	4,6
Årets udlånsvækst (pct.)	13,0	-2,2	1,6	-1,5	0,0
20 største eksponeringer i pct. af kernekapitalen	114,7	111,1	118,6	135,2	133,5
Andel af tilgodehavender med nedsat rente (pct.)	1,6	1,7	0,8	0,5	1,1
Årets nedskrivningsprocent	1,3	1,2	0,3	1,1	0,5
Akkumuleret nedskrivningsprocent	3,3	2,7	2,3	2,7	3,7

*Vi vil gerne opfylde endnu flere af vores eksisterende kunders behov, hvorfor vi måler på, hvor mange kunder vi har, som har valgt Merkur som deres primære bankforbindelse.

**Nøgletallet er beregnet LCR - overdækningen er det anviste tal minus 100.

2023 i overskrifter

På trods af endnu et år med store usikkerheder har vi i Merkur præsteret det bedste resultat nogensinde. Vi ender året med et resultat på hele 54,4 mio. kr. før skat (40,6 mio. kr. efter skat). Det positive resultat skyldes især de stigende renter, men kan også tilskrives, at flere efterspørger social ansvarlighed og bæredygtighed – også i deres valg af pengeinstitut. En aktiv indsats fra Merkurs side har derfor øget udlånet til både nye og eksisterende kunder. Og så har vi igen i år fokuseret på at reducere omkostningerne mest muligt.

Det er især glædeligt, at udlånet er steget med knap 13% fra 1.632 mio. kr. ultimo 2022 til 1.843 mio. kr. ved udgangen af 2023. Det er både udlån til bæredygtige og socialt ansvarlige erhvervskunder men også udlån til privatkunderne, som stiger. Forretningsomfanget pr. kunde er også steget, hvilket betyder, at vi lykkes med vores strategi om at rådgive kunderne hele vejen rundt, så vi opfylder flere af deres behov. Vi bliver kort sagt endnu mere for endnu flere.

Årets meget tilfredsstillende resultat afspejler sig i prisen pr. andel, som stiger med 8,4% set i forhold til ultimo 2022. Det er en stor glæde for os at kunne honorere den loyalitet, mange andelshavere har vist os i årenes løb.

I 2023 indførte vi også et nyt donationskoncept, hvor vi hvert år vil donere en del af vores netto rente- og gebyrindtægter fra året før til fire velgørende, not-for-profit kunder i Merkur samt Merkur Fonden. Konceptet kalder vi for Merkur Værdipulje. I 2023 donerede vi 430.000 kr. Samtidig blev 2023 også året, hvor vi for alvor tog fat på vores strategiske projekt Planterejsen, hvor vi med dialog og finansiering som værktøj vil skubbe den danske fødevarerproduktion i en mere plantebaseret retning.

Højdepunkter fra 2023

ÅRETS RESULTAT

54,4 mio. kr.
før skat

INDTJENING

170%
stigning i basisindtjening

INVESTERING

2,0 mia. kr.
har kunder investeret i
Triodos' mørkegrønne fonde

KAPITAL

20 mio. kr.
stigning i andelskapital

STOLTHED

99%
af Merkurs medarbejdere er
stolte af deres arbejde

DONATION

430.000 kr.
doneret til fire not-for-profit
kunder og Merkur Fonden

Ledelsesberetning

06	Økonomiske resultater
18	Forventninger til 2024
20	Merkurs udlån
25	Lovpligtige oplysninger

Økonomiske resultater

Året der gik

Vi har i 2023 opnået det bedste resultat i Merkurs historie. Vi har været hjulpet godt på vej af det stigende renteniveau, men resultatet er også en konsekvens af vores fortsatte fokus på at holde omkostningerne i ro og det faktum, at Merkurs bæredygtige forretningsmodel appellerer til flere og flere kunder. Vi har i 2023 ydet en aktiv indsats, som har resulteret i et øget udlån til både eksisterende og nye kunder. Vi ender således året med et resultat på 54,4 mio. kr. før skat.

2023 har været endnu et år præget af usikkerhed bl.a. på grund af krig i både Ukraine og Mellemøsten samt høj inflation. Inflationen faldt dog hen over sommeren og efteråret, men der er ingen tvivl om, at priserne er steget, og det er blevet dyrere at være dansker. Det ser heldigvis ud til, at Merkurs kunder har en forholdsvis sund økonomi, og der har derfor ikke været behov for væsentlige individuelle nedskrivninger på vores kunder.

Merkurs indtægter er steget betragteligt i 2023, hvilket især skyldes det stigende renteniveau i kølvandet på de renteforhøjelser, som Danmarks Nationalbank har gennemført i 2023 for at dæmpe inflationen. Det har påvirket forrentningen af Merkurs store overskudslikviditet positivt, da den primært er placeret i Nationalbanken. Merkur har i 2023 hævet renterne på kundernes udlån, men ikke i samme grad som rentestigningen i Nationalbanken.

170%
stigning i basisindtjening

Merkurs basisindtjening vokser således med ikke mindre end 170%. Basisindtjeningen, der beregnes som resultat før skat fratrukket kursreguleringer samt nedskrivninger og tab på udlån, er et af de vigtigste nøgletal, da det siger noget om den primære drift. Den stigende basisindtjening kan især tilskrives stigende nettorenteindtægter, hvorimod gebyrerne falder lidt, dels som følge af mindre aktivitet på boligmarkedet, dels fordi vi har sat enkelte priser ned.

Merkurs omkostninger er også steget i takt med inflationen, ligesom medarbejderne har fået overenskomstsmæssige lønstigninger på et højere niveau, end vi har set i mange år. Derudover tilbyder Merkur nu indlånsrenter på specifikke opsparingsprodukter, som vores kunder kan tilvælge.

Efter nogle år med begrænset eller negativ vækst i udlån er det i 2023 lykkedes os at realisere en udlånsvækst på 12,8%, hvilket vi er yderst tilfredse med. Vi oplever stor efterspørgsel efter lån i Merkur fra eksisterende og nye erhvervs kunder med fokus på bæredygtighed og social ansvarlighed men også fra privatkunder, der ønsker boligfinansiering.

Ved indgangen til 2023 havde vi en forventning om et resultat før skat for året på 20-30 mio. kr. Allerede i forbindelse med offentliggørelsen af Merkurs halvårsregnskab 2023 havde vi nået den målsætning, hvorfor vi ved den lejlighed opjusterede forventningerne til et resultat før skat på 35-43 mio. kr. Årets resultat før skat på 54,4 mio. kr. har således klart oversteget vores forventninger.

Kunder og andelshavere

I Merkur sætter vi stor pris på alle vores kunder, og vi har et ønske om, at kunderne vælger Merkur som deres primære pengeinstitut og dermed bliver helkunde i Merkur. En helkunde er en kunde, som har NemKonto i andelskassen. Ved udgangen af 2023 havde vi i alt 21.077 helkunder i Merkur, hvilket svarer til en vækst på 1,1%. Brutto har vi fået 1.905 nye kunder, hvoraf 1.538 er helkunder. Vi er meget glade for, at der er kunder, der aktivt tilvælger Merkur og de værdier, som vi står for. Det er dog ikke alle kunder, der søger os, som vi har mulighed for at tilbyde et kundeforhold. Vi har desværre måttet give en del afslag på låneansøgninger fra både eksisterende og nye potentielle kunder – enten til erhvervs kunder, der ikke opfylder Merkurs minimumskriterier, eller pga. kundens økonomi.

Merkur har i 2023 fået 581 nye andelshavere, hvilket er omkring 73% flere nye andelshavere end i 2022. Det er vi meget glade for, da andelshaverne er grundlaget for, at vi kan tilbyde lån til bæredygtige virksomheder og privatkunder. Ved udgangen af 2023 havde Merkur 8.082 andelshavere.

Andelskapitalen er i 2023 vokset med 20,0 mio. kr. svarende til 5,5%. Det er primært Merkurs kunder, der tegner andele, men blandt andelshaverne er der også enkelte professionelle investorer, som ser andele i Merkur som en langsigtet impact investering.

Andelskapitalen vil sammen med positiv indtjening også i de kommende år spille en vigtig rolle for opfyldelsen af de øgede kapitalkrav, som alle pengeinstitutter skal leve op til. Derfor vil fastholdelse og tilgang af andelshavere og andelskapital have høj prioritet i 2024 og årene derefter.

21.077
helkunder

8.082
andelshavere

Indlån, udlån og anden kapitalformidling

Aldrig har så mange kunder betroet os så mange penge. Merkur forvalter, inklusive andelskapitalen, over 6 mia. kr. af vores kunders penge. Indlån rundede i 2023 4 mia. kr., hvilket svarer til en stigning på 4,2% i forhold til 2022. Vi har i 2023 set en stigende interesse fra kunderne i opsparing på Merkurs opsparingsprodukter Andelshaverkonto med binding og Pluskonto.

Kunderne har også fundet det attraktivt at placere yderligere i Merkur Impact Puljer, der giver mulighed for at investere pensionsopsparingen i impact fonde, hvor bæredygtighed er en integreret del af investeringsstrategien. Indestående i Merkur Impact Puljer er steget med 26,7 mio. kr. i 2023, heraf udgør værditilvækst i form af positiv kursregulering 10,8 mio. kr.

4 mia. kr.
I indlån

13%
Stigning i udlån

2 mia. kr.
Har kunder investeret i
Triodos' impact fonde

Etisk screenede investeringer og såkaldte impact investeringer er et område, som fortsat er i vækst på det danske marked. Merkur har meget strikse bæredygtighedskriterier for de investeringsprodukter, vi tilbyder vores kunder. Vi har flere samarbejdspartnere, heriblandt Triodos Investment Management, som er velansete og særdeles grundige, når det kommer til at udvælge de virksomheder, lande og projekter, der investeres i. Læs mere i kapitlet Bæredygtighed på side 36. Merkurs kunder har samlet investeret 2.044 mio. kr. i Triodos' investeringsfonde, hvilket er en stigning på 8% i forhold til 2022.

Kundernes investeringer

I MIO. KR.	2023	2022	Ændring
Triodos' impact fonde	2.044	1.886	158
SDG Invest	111	94	17
Sparinvest	60	66	-6
Maj Invest	8	11	-3
Total	2.223	2.057	166

Hertil kommer investeringer i fonde fra andre samarbejdspartnere på 179 mio. kr. I efteråret 2023 begyndte kursværdierne på investeringsområdet at stige efter et 2022 med store udfordringer på afkastsiden. Vi forventer, at investeringsområdet fortsat vil vokse i 2024, eftersom mange af Merkurs kunder ønsker at fremme bæredygtige forandringer med deres penge.

Vi oplevede i 1. halvår af 2023 en kraftig stagnation på boligmarkedet, og interessen for at købe og sælge bolig samt omlægge realkreditlån faldt i forhold til 2022. I de sidste måneder af 2023 kom der atter gang i handlen med boliger, da bl.a. de nye boligskatter fra og med 2024 gjorde det attraktivt for nogle kunder at handle bolig inden årsskiftet. Herudover har nogle kunder valgt at omlægge deres realkreditlån for at reducere deres restgæld. Merkurs kunders samlede realkreditlån i Totalkredit er ultimo 2023 på niveau med 2022, nemlig 3,3 mia. kr., hvilket vi er tilfredse med, da aktiviteten afspejler situationen på boligmarkedet helt generelt.

3,3 mia. kr.
 I realkreditlån hos Totalkredit

84 mio. kr.
 Stigning i realkreditlån
 hos DLR

Merkur formidler også realkreditlån via DLR, og her har vi haft en tilfredsstillende stigning i perioden på 6% eller 84 mio. kr.

Merkurs realkreditportefølje

I MIO. KR.	2023	2022	Udvikling i %
Totalkredit A/S	3.344	3.348	0%
DLR kredit A/S	1.389	1.305	6%
LR kredit A/S	218	228	-5%
Total	4.951	4.881	1%

Merkurs udlån stiger i 2023 med næsten 13% og udgør ved udgangen af 2023 1.843 mio. kr. mod 1.632 mio. kr. ultimo 2022. Vi har skabt en tilfredsstillende stigning i udlån til vores bæredygtige erhvervskunder, men også udlånet til privatkunderne er steget. Her er det især boliglån og elbillån, som kunderne har efterspurgt i 2023. Du kan læse mere om udviklingen i udlånet, samt hvad Merkur finansierer, i Merkurs udlån på side 20.

Merkur har fortsat et stort indlånsoverskud, hvilket betyder, at vi ved årets udgang har likvide midler for over 2,5 mia. kr. og dermed opfylder alle lovkrav i forhold til likviditetsoverdækning. Likviditetsoverdækningen

udtrykkes i nøgletallet LCR (Liquidity Coverage Ratio), som viser, i hvor høj grad vi er i stand til at honorere vores betalingsforpligtelser indenfor en kommende 30 dages periode uden at skulle hente likviditet udefra. Lovkravet til pengeinstitutter som Merkur er en likviditetsdækning på 100% af den beregnede betalingsforpligtelse. Merkur har ultimo 2023 et LCR-nøgletal på 535% og har dermed en likviditetsoverdækning på ikke mindre end 435% i forhold til LCR-kravet.

Garantistillelser er i 2023 reduceret med 80 mio. kr. i forhold til ultimo 2022 og udgør nu 607 mio. kr. Garantier stilles primært i forbindelse med bolighandler og realkreditfinansiering, og selvom aktiviteten indenfor bolighandel har været stigende mod slutningen af året, når vi ikke niveauet fra ultimo 2022.

Det samlede forretningsomfang inklusiv formidlede realkreditlån udgør 13,7 mia. kr. ved udgangen af 2023 – en stigning med godt 0,6 mia. kr. i forhold til ultimo 2022.

Som det ses i tabellen nedenfor, har vi formået at udvide forretningsomfanget med vores helkunder – en vækst som vi ser på alle forretningsområder med undtagelse af garantistillelse. Det er vi meget tilfredse med, og det er i overensstemmelse med vores strategi om at være endnu mere for endnu flere, hvor vi kontinuerligt arbejder på at udfylde vores kunders behov.

Udvikling i forretningsomfang

I MIO. KR.	2023	2022
Udlån	1.843	1.632
Indlån	3.926	3.765
Indlån i puljeordning	115	88
Garantier	607	686
Værdi af kundedepoter	2.223	2.057
Forretningsomfang før realkreditformidling	8.714	8.228
Formidlede realkreditlån	4.951	4.881
Forretningsomfang i alt	13.665	13.109
Forretningsomfang pr. helkunde (1.000 kr.)	650	629

Indtægter

Merkur har i 2023 oplevet en stigning på netto rente- og gebyrindtægter på 63,8 mio. kr. eller 36,5% i forhold til 2022.

37%
stigning i netto rente- og gebyrindtægter

Den væsentligste stigning har vi oplevet i nettorenterne, der stiger med godt 70%. Danmarks Nationalbank har i løbet af 2023 hævet renten med samlet 1,85 procentpoint, og dermed stiger indtjeningen fra Merkurs overskudslikviditet, som primært er placeret i Nationalbanken. Der har i 2023 været en samlet indtjening fra Nationalbanken og øvrige kreditinstitutter på 72 mio. kr., hvor der kun var meget begrænset indtjening i 2022, da der i perioder af 2022 var negative renter.

Den stigende rente i Nationalbanken har også resulteret i flere renteændringer for Merkurs kunder – både udlåns- og indlånsrenten er justeret op. Merkur har valgt ikke at sætte renten på udlån op med samme satser

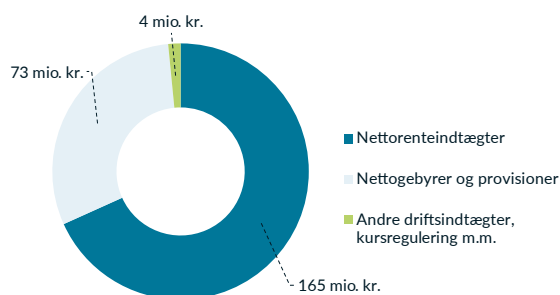
som Nationalbanken, ligesom vi delvist har friholdt nogle af Merkurs brancher og signaturprodukter for rentestigning, som fx lån til elbiler og klimalån til energirenovering. Rentestigningerne sammenholdt med, at udlånet i Merkur er steget henover 2023, påvirker renteindtjeningen fra udlån positivt, og den stiger således med 20% eller 17,8 mio. kr.

Merkur har fra 2. halvår af 2022 tilbudt vores kunder positive renter på opsparingsprodukter, herunder pensionskonti og børneopsparinger, efter flere år med negative renter på indlån. Det betyder, at der i 2023 har været stigende renteudgifter til kunder med indlån i Merkur. Rente til indlån udgør for 2023 en omkostning på 5,5 mio. kr. mod en indtægt i 2022 på netto 13,3 mio. kr.

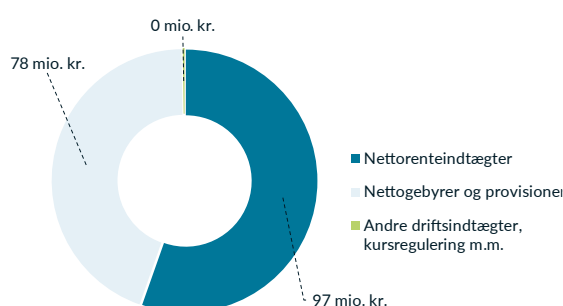
Det stigende renteniveau har også påvirket Merkurs betaling af rente for efterstillet kapital, idet langt hovedparten er variabelt forrentet. Renter til efterstillet kapital stiger med 2,8 mio. kr. dels som følge af de stigende renter, men også fordi Merkur i november 2023 har fået yderligere 16 mio. kr. i efterstillede kapital.

Netto gebyr- og provisionsindtægter udgjorde for hele året 73,2 mio. kr., hvilket er 4,5 mio. kr. under 2022. Merkur oplevede i 2022 stor aktivitet på området for boligfinansiering, herunder formidling af realkreditlån fra Totalkredit. Denne aktivitet har vi som allerede beskrevet ikke set tilsvarende i 2023. I 2023 oplevede vi også vigende indtjening fra formidling af investeringsprodukter. Det har vi specielt set i den første del af 2023, og indtjening fra værdipapirer ligger dermed også under niveauet fra 2022. Modsat har vi oplevet stigende indtjening fra pensioner og forsikringer, hvor Merkur bl.a. tilbyder vores kunder forsikringer fra Nærpension.

Merkurs indtægter i 2023: 242 mio.kr.

Merkurs indtægter i 2022: 175 mio. kr.

Omkostninger

I 2023 har Merkur haft omkostninger for 151,6 mio. kr., hvilket er en stigning på 6,1% i forhold til året før.

Lønninger inklusive vederlag til bestyrelse er Merkurs største omkostning og udgjorde 90,6 mio. kr. i 2023 – en stigning på 5,0 mio. kr. i forhold til 2022 svarende til 5,9%. Den overenskomstsmæssige lønregulering fra 1. juli 2023 var på 4,5%, hvilket klart bidrager til stigningen. Ansættelse af flere kvalificerede medarbejdere og specialister har dog også bidraget til de øgede omkostninger.

Øvrige administrationsudgifter udgør 57,5 mio. kr. og udviser en stigning på 3,8 mio. kr. i forhold til 2022 svarende til en stigning på 7,0 procent. Merkur lancerede i 2023 Merkur Værdipulje, hvor en del af netto rente- og gebyrindtægter doneres til udvalgte not-for-profit kunder, hvilket udgør en del af stigningen i omkostninger. Læs mere om Merkur Værdipulje på side 46. Vi har i 2023 ligeledes brugt en del flere ressourcer på både ekstern og intern kompetenceudvikling af Merkurs medarbejdere. Den største udgift udover lønninger er fortsat udgifter til IT, som i 2023 udgør 40,8 mio. kr., en stigning på 0,5 mio. kr. i forhold til 2022, hvilket primært kan tilskrives en større engangsomkostning.

Omkostninger

(1.000 KR.)	2023	2022	Udvikling
Løn	90.581	85.545	5,9%
IT	40.832	40.344	1,2%
Administrationsudgifter	16.692	13.412	24,5%
Afskrivninger på materielle og immaterielle aktiver	3.418	3.532	-3,2%
Andre driftsudgifter	112	52	115,4%
Omkostninger i alt	151.635	142.885	6,1%

En god måde hurtigt at få en indikation på effektiviteten i driften af et pengeinstitut er nøgletallet O/I, som beregnes ved at dividere alle omkostninger med alle indtægter ekskl. kursreguleringer samt nedskrivninger og tab på udlån m.m. Merkurs O/I-nøgletal er reduceret til 0,64 mod 0,82 sidste år, hvilket vil sige, at for hver gang Merkur tjener 100 kr., bruges 64 kr. på omkostninger til løn, IT, kontorhold, mv.

Kursreguleringer

Merkur har i flere år ført en konservativ investeringsstrategi sammenlignet med mange andre pengeinstitutter. Først og fremmest vil vi gerne gøre en forskel med de midler, vi er blevet betroet, og det mener vi bedst opnås gennem udlån til bæredygtige og socialt ansvarlige projekter. Herefter balanceres hensynet til afkast og impact i forhold til det likviditetsberedskab, vi altid skal have, kombineret med den kapitalbelastning, der er konsekvensen af de mulige investeringer. Særligt kapitalkravene sætter begrænsende rammer for, hvor meget Merkur kan investere, selvom en given investering kan give god mening fra såvel et afkast- som et impact-perspektiv. Vi har på baggrund af disse overvejelser valgt at investere en relativt lille andel af overskudslikviditeten i obligationer, aktier og kapitalandele i sektoraktier samt i øvrige samarbejdspartnere. Konsekvensen heraf er et ganske betydeligt likviditetsberedskab.

Merkurs obligationsbeholdning har i 2023 bidraget positivt med en kursregulering på 4,0 mio. kr. modsat 2022, hvor obligationsbeholdningen bidrog med en negativ kursregulering på 9,3 mio. kr. Merkurs begrænsede obligationsbeholdning er investeret i meget korte realkredit- og statsobligationer. Det samlede afkast på obligationsbeholdningen har i 2023 været en gevinst på 6,5 mio. kr. mod et tab på 7,2 mio. kr. i 2022. Kursreguleringer af aktier og kapitalandele udviser et kurstab på 0,3 mio. kr. mod en gevinst på 2,3 mio. kr. i 2022. Merkurs investering i danske sektoraktier bidrager med en positiv gevinst på 4,3 mio. kr., mens investering i en udenlandsk værdibaseret bank bidrager negativt med 4,6 mio. kr.

Samlet udgør kursreguleringer således en kursgevinst på 3,4 mio. kr. mod et kurstab i 2022 på 7,0 mio. kr.

Nedskrivninger og tab

De samlede nedskrivninger og tab for året udgør 36,4 mio. kr. mod 26,7 mio. kr. for 2022. Der er realiseret tab på kunder på 16,6 mio. kr. i 2023, hvoraf langt hovedparten er på kunder, hvor vi allerede i tidligere år har konstateret svagheder og foretaget nedskrivninger. Vi har i 2023 forøget det ledelsesmæssige skøn som følge af generelle usikkerheder, herunder potentielle vandring mod dårligere stadier, og samtidig har vi valgt at hensætte til kundernes eventuelle udfordringer med betaling af en kommende CO2-afgift på landbrug. Samlet udgør det ledelsesmæssige skøn ultimo 2023 17,2 mio. kr., hvilket er en stigning på 8,4 mio. kr. i forhold til 2022. Samtidig er IFRS9-nedskrivningerne steget med 4,7 mio. kr. bl.a. som følge af øget samfundsøkonomisk usikkerhed.

Nedskrivningsprocenten udgør 1,3% af udlån og garantier mod 1,2% i 2022.

Målt på balancen pr. 31.12.2023 udgør de samlede akkumulerede nedskrivninger 3,3% af udlån og garantier mod 2,7% ultimo sidste år. Generelt tabsafskriver Merkur den del af nedskrivningerne, hvor det vurderes usandsynligt, at kundernes betalingsevne forbedres inden for en overskuelig fremtid. Ved udgangen af 2023

var størrelsen af de akkumulerede men ikke tabte nedskrivninger 89 mio. kr., hvilket er en stigning på 22 mio. kr. i forhold til ultimo 2022.

Fordeling på stadier kan findes i note 13 til årsregnskabet.

Nedskrivningsprocent

	2023	2022	2021	2020	2019
Tab og nedskrivninger (1.000 kr.)	36.355	26.739	8.285	25.735	11.325
I procent af udlån og garantier	1,3%	1,2%	0,3%	1,1%	0,5%

Årets resultat

Merkur har i 2023 realiseret en stor vækst i indtægterne. De øgede nettorenteindtægter bidrager positivt, mens tab på udlån stadig ligger på et forholdsvis højt niveau.

54,4 mio. kr.

resultat før skat.

Bedste resultat i Merkurs 41 år lange historie

Årets resultat før skat er et overskud på 54,4 mio. kr. og 40,6 mio. kr. efter skat svarende til en egenkapitalforrentning før skat på 12,2% og egenkapitalforrentning efter skat på 9,1%, hvilket vi anser som yderst tilfredsstillende, da det er det bedste resultat i de 41 år, Merkur har eksisteret.

Forventningerne fra halvårsrapporten lød på et resultat før skat i intervallet 35 til 43 mio. kr. (efter skat 26 til 32 mio. kr.). Vi har således nået et resultat, som væsentligt overstiger vores forventninger, hvilket vi er yderst tilfredse med. Årets overskud foreslås overført til egenkapitalen.

Årets resultat

(1.000 KR.)	2023	2022
Årets resultat efter skat	40.628	-644
Pris per andel ved årets udgang	1.890,3	1.744,3
Forrentning af andele i regnskabsåret	8,4%	-1,5%

Andelskapital og efterstillet kapital

Det flotte resultat for 2023 afspejler sig i prisen per andel, der i forhold til den pris, der blev beregnet på baggrund af 2022 regnskabet, stiger med 8,4% til 1.890,30 kr.

Merkur har udstedt samlet 148 mio. kr. i efterstillet kapital til en række professionelle investorer, hvoraf langt hovedparten er udstedt i 2021. Én af udstedelserne i 2021 indeholdt muligheder for Merkur for hjemtagelse af yderligere efterstillet kapital, såfremt visse betingelser var opfyldt. Det har resulteret i, at vi i november 2023 har øget udstedelsen med yderligere 16 mio. kr. Langt hovedparten af den efterstillede kapital har forholdsvis lang restløbetid og udløber derfor først om mere end syv år. Merkur har således en meget fornuftig kapitalsammensætning og har ingen refinansieringsbehov de kommende år.

Kapitalforhold

Merkurs kapitalgrundlag udgør 581 mio. kr. og består af andelskapital, efterstillede kapitalindskud samt indeværende og tidligere års opsparede overskud med fradrag af bl.a. immaterielle aktiver, udskudte skatteaktiver og kapitalandele i finansielle selskaber. Nedenfor ses sammensætningen af kapitalgrundlaget samt udviklingen.

Kapitalgrundlaget på 581 mio. kr. skal måles i forhold til Merkurs risikovægtede eksponeringer på 1.994 mio. kr., hvilket resulterer i en kapitalprocent på 29,2%. I forhold til 2022 stiger kapitalprocenten med 3,5 procentpoint. Den primære årsag til den stigende kapitalprocent er indregning af periodens resultat på 41 mio. kr., andelstegning på 20 mio. kr. og tilførsel af ny efterstillet kapital på 16 mio. kr.

Ved udgangen af 2023 har Merkur et solidt kapitalgrundlag med en kapitalmæssig overdækning på 12,4 procentpoint udover solvensbehovet på 11,8%, kapitalbevaringsbufferen på 2,5% og konjunkturbuffer på 2,5%. Det svarer til 246 mio. kr. i kapitalmæssig overdækning.

Alle pengeinstitutter i Danmark er underlagt et regelsæt, som har til hensigt at sørge for, at pengeinstitutterne er tilstrækkeligt kapitaliserede, så en gentagelse af finanskrisen i 2008 ikke skal finansieres af andre end kapitalejerne selv. En af forsvarsmekanismerne kaldes en kapitalbevaringsbuffer og denne udgør 2,5% af de risikovægtede eksponeringer. En anden forsvarsmekanisme er den såkaldte konjunkturbuffer eller kontracykliske buffer, og den udgør ligeledes 2,5% af de risikovægtede eksponeringer.

Samlet kapitalgrundlag

(1.000 KR.)	2023	2022	Udvikling
Andelskapital inkl. overkurs ved emission	385.301	365.282	5,5%
Reserver, opskrivningshenlæggelser og anden totalindkomst	91.894	51.756	79,5%
Efterstillede kapitalindskud	145.587	131.720	10,5%
Kapital før fradrag og overgangsordning	622.782	548.758	13,6%
Diverse fradrag (kapitalandele i finansielle virksomheder m.m.)	-41.432	-45.170	-7,1%
Tillæg pga. IFRS9 overgangsordning	0	4.324	-100,0%
Kapitalgrundlag	581.350	507.912	14,5%
Risikovægtede eksponeringer	1.993.750	1.974.372	1,0%
Kapitalprocent	29,2%	25,7%	13,5%

En yderligere specificeret opgørelse findes i note 33

Krav til nedskrivningsegne passiver (NEP-krav)

Finanstilsynet genberegner og fastsætter én gang årligt NEP-kravet, som indtil 1. januar 2024 var under indfasning. I perioden 1. januar 2023 – 31. december 2023 udgjorde Merkurs NEP-krav 15,7%, mens det af Finanstilsynet senest fastsatte NEP-krav gældende fra 1. januar 2024 udgør 16,2%.

NEP-tillægget, dvs. rekapitaliseringsbeløbet, skal opfyldes med kapitalinstrumenter eller med ikke-foranstillet seniorgæld (Senior Non-Preferred instrumenter), der er efterstillet simple kreditorer, og derved skærmer de simple kreditorer i en afviklingssituation. Merkur har som målsætning løbende at afdække NEP-tillægget med supplerende kapital og Senior Non-Preferred instrumenter.

Merkurs nedskrivningsegne passiver (NEP) består af kapitalgrundlaget på 581 mio. kr. samt udstedt Tier 3 kapital på 25 mio. kr. og efterstillet kapital, der ikke opfylder kravene for indregning i kapitalgrundlaget på 3 mio. kr. Samlet kan nedskrivningsegne passiver (NEP) således opgøres til 609 mio. kr.

Når de nedskrivningsegne passiver på 609 mio. kr. måles i forhold til Merkurs risikovægtede eksponeringer på 1.994 mio. kr., resulterer det i en NEP-procent på 30,6% og dermed en overdækning i

forhold til det aktuelle krav på 14,9 procentpoint.

Merkurs kapitalmål er til enhver tid minimum at have kapital svarende til en overdækning på 5 procentpoint. Konsolidering de kommende år forventes at kunne modsvare stigning i de regulatoriske krav.

NEP-krav

	Aktuelle kapitalkrav og NEP-krav i %	Merkurs aktuelle kapital- og NEP-forhold i %	Overdækning i procentpoint
Kapitalprocent	8,0	29,2	21,2
Individuelt solvensbehov	11,8	29,2	17,4
NEP-krav	15,7	30,6	14,9
NEP-krav inklusive kapitalbuffere	20,7	30,6	9,9

Tilstrækkeligt kapitalgrundlag og individuelt solvensbehov

Solvensbehovet er vores individuelle vurdering af, hvor meget kapital Merkur skal have som stødpude til at imødegå de forskellige risici, som andelskassen udsættes for.

Til opgørelse af Merkurs tilstrækkelige kapitalgrundlag og dermed det individuelle solvensbehov anvender Merkur den såkaldte 8+ model. En beskrivelse af metoden til opgørelse af solvensbehovet samt de forudsætninger, der lægges til grund herfor, er beskrevet i en særskilt solvensbehovsrapport og kan findes på vores hjemmeside www.merkur.dk/aarsrapporter.

Det individuelle solvensbehov er ultimo 2023 vurderet til 11,8% af de risikovægtede eksponeringer inklusive basiskrav på 8% af de risikovægtede eksponeringer svarende til, at Merkur som minimum skal have 236 mio. kr. i kapital. Hertil kommer bufferkrav og NEP-tillæg. Ultimo 2022 kunne solvensbehovet opgøres til 10,3%. Solvensbehovet er således forøget med 1,5 procentpoint, hvilket primært kan tilskrives forøgede kreditrisici primært til store kunder med finansielle problemer og den såkaldte NPE-bagstopper samt forøgede renterisici.

9,9 procentpoint
I kapitalmæssig overdækning
inkl. buffere

11,8%
Solvensbehov

Kommende kapitalkrav

Merkur har lagt en kapitalplan frem til 2028, som viser, at vi med realistiske forudsætninger vil være i stand til at opfylde de kommende kapitalkrav og samtidig kan have vækst i perioden. Vi forventer pæn vækst i udlån og en pæn indtjening, som dog ligger under niveau for 2023 i de kommende år. I kapitalplanen har vi også i de kommende år forventninger om nedskrivninger på et forholdsvis højt niveau, nemlig på et niveau mellem 0,6% og 1,3% af udlån og garantier om året.

I kapitalplanen er indregnet de forventede ændringer i kapitalreglerne fra 2025 og den sektorspecifikke systemiske buffer for erhvervsseksponeringer med ejendomsselskaber på 7% af de risikovægtede eksponeringer mod udvalgte brancher, som forventes implementeret ultimo 2. kvartal 2024. Det er en buffer, som ikke forventes at give væsentlige yderligere krav for Merkur. I kapitalplanen er indregnet et kapitalkrav i niveau 7 mio. kr.

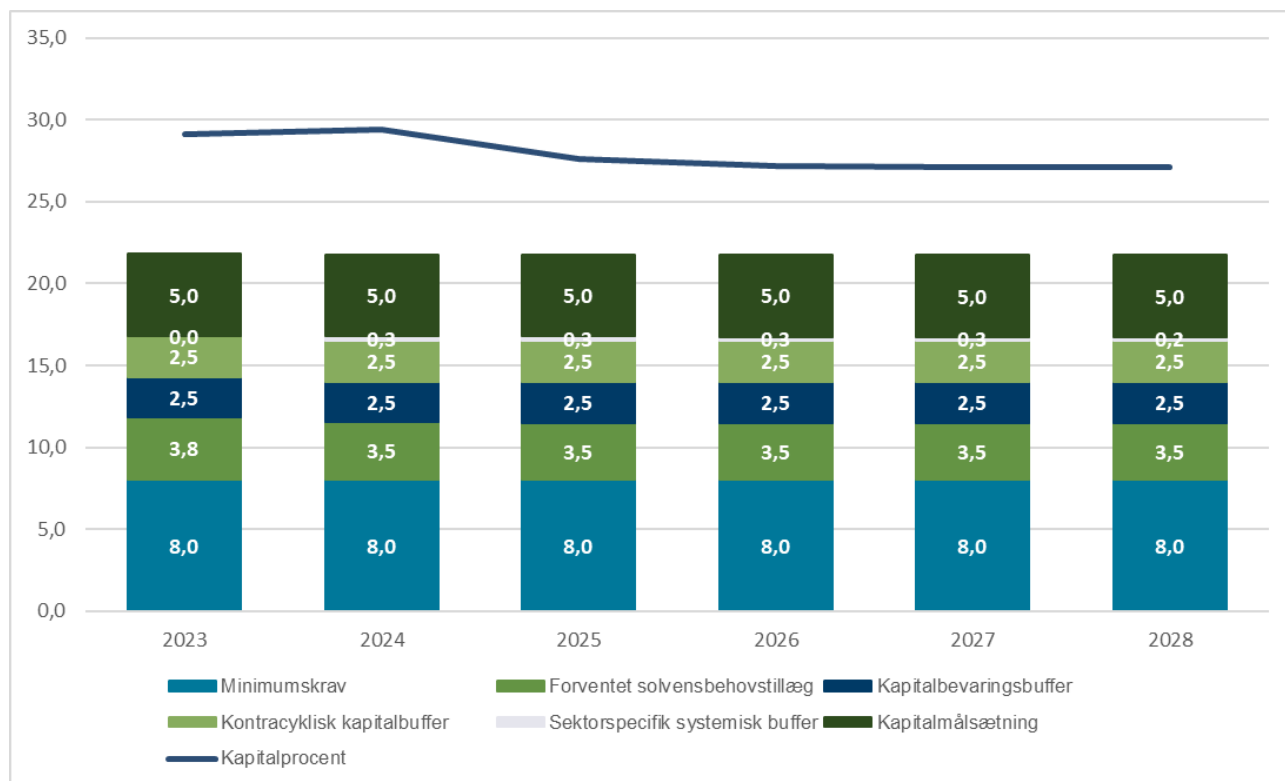
Det er Merkurs forventning, at vi kan generere årlige overskud, som i væsentlig grad vil bidrage til at styrke kapitalgrundlaget. Den årlige nytægning af andelskapital forventes at nå et niveau på 12 mio. kr. på baggrund af den aktuelle interesse. Vi er i dialog med en professionel investor og vurderer, at mulighederne er til stede for yderligere tegning af efterstillet kapital, hvis der opstår et behov herfor. Derimod forventer vi pt. ikke at afdække NEP-kravet med yderligere udstedelser af efterstillede obligationer (SNP-obligationer).

I henhold til ovennævnte vil Merkur kunne overholde overdækningen for så vidt angår kapitalprocenten i de kommende år, idet vi forventer et kapitalkrav på 16,5% mod en aktuel kapitalprocent på 29,2% og en fremskrevet kapitalprocent på 27,1%.

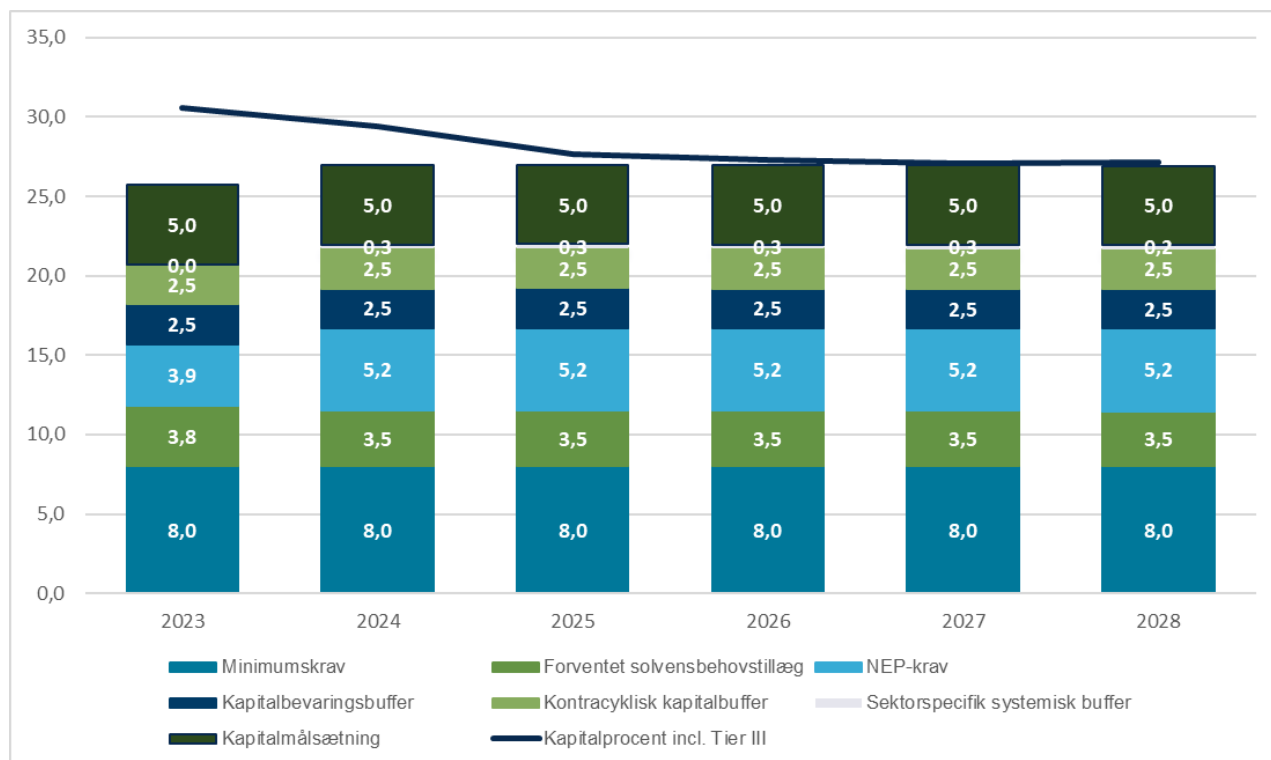
Foruden ovennævnte kapitalprocent skal Merkur også kunne overholde kapitalkravene inkl. NEP. I 2024, når NEP er fuldt indfaset, forventer vi, at kapitalkravet vil udgøre 22,0% mod en aktuel kapitalprocent på 30,6% inklusive Tier 3 kapital og fremskrevet kapitalprocent inklusive Tier 3 kapital på 27,1%.

Kapitalplanen har udover opfyldelse af lovens krav også til hensigt at sikre det overdækningsmål på 5%, som bestyrelsen har fastsat, hvilket vi i grafen benævner kapitalmålsætning. Samlet er den totale kapitalmålsætning i 2024 og frem på 26,9%. Ledelsen vurderer således, at der er et tilstrækkeligt kapitalniveau de kommende mange år.

Forventet kapitalkrav og målsætning – i procent af risikovægtede eksponeringer

Forventet kapitalkrav målt på NEP og målsætning – i procent af risikovægtede eksponeringer

Tilsynsdiamant

Finanstilsynet har i lyset af finanskrisen indført fire pejlemærker, som kan give en indikation af, om et pengeinstitut er på vej ud i for store risici. De fire pejlemærker kaldes en tilsynsdiamant. Merkur opfylder ved udgangen af 2023 alle fire målepunkter. Merkurs ledelse har som del af den generelle risikostyring tillagt en buffer for de enkelte pejlemærkers grænser, så opmærksomheden kan rettes på området internt, længe inden grænseværdierne nås.

Tilsynsdiamanten

i %	2023	2022	Grænseværdi
Sum af store engagementer	114,7	111,3	Max. 175%
Udlånsvækst	12,8	-2,2	Max. 20%
Ejendomseksponering	4,5	6,3	Max. 25%
Likviditetspejlemærke	534,6	557,5	Min. 100%

Forventninger til 2024

Bæredygtighed og social ansvarlighed er mere end nogensinde på dagsordenen. Stadig flere bankkunder har fået øjnene op for Merkur og vores måde at drive værdibaseret bank på gennem mere end 40 år. Vi har derfor en klar forventning om, at de værdier, som Merkur bygger på, og de produkter og serviceydelser, vi tilbyder, fortsat vil være efterspurgt af stadig flere privat- og erhvervs kunder.

Når vi kigger ind i 2024, er der flere forhold, som kan spille ind på, hvordan året udvikler sig. Krigen i henholdsvis Ukraine og Gaza kan fortsat få betydning for den økonomiske udvikling. Derudover nåede antallet af konkurser i 2023 det højeste niveau siden 2010. Det er selvfølgelig en udvikling, vi i Merkur holder nøje øje med, for det vil være naturligt, hvis også Merkurs kunder bliver berørt af de økonomiske samfundstendenser. Konkurserne er imidlertid ikke noget, der indtil videre har manifesteret sig i nævneværdig grad hos vores erhvervs kunder. Kommer der store fyringsrunder og konkurser i 2024, vil dette kunne få konsekvenser for vores privatkunder, ligesom det usikre boligmarked vil have betydning for denne kunde gruppe. Vi ved endnu ikke, hvordan boligpriserne udvikler sig på bagkant af de nye boligskatter, som er trådt i kraft ved årsskiftet. Sidst men ikke mindst vil det fortsat usikre renteniveau kunne få betydning for både Merkur og udlånskunderne.

Der er således flere usikkerhedsmomenter. Det til trods er både vi og vores kunder godt klædt på til at modstå de udfordringer, som året måtte byde på. Merkurs forretning har gennem flere år nu vist sig at være robust, og vores kunder er generelt sunde.

31 – 41 mio. kr.
forventning til resultat før skat i 2024

Indtægter

Merkurs ambition er at bidrage til positiv udvikling for mennesker, natur og miljø gennem den måde, vi driver pengeinstitut på. For at opfylde den ambition skal Merkur være endnu mere for endnu flere, så de værdier, vores produkter, investeringsunivers og gode services er bygget op omkring, kommer bredere ud at leve. Den strategi forventer vi både vil smitte af på den forskel, vi og vores kunder gør for verden, og på vores indtægter i takt med, at der kommer flere kunder til, og stadig flere eksisterende kunder samler deres bankforretninger i Merkur, fx indenfor bolig, investering og pension samt erhvervslån og ansvarlig firmapension.

På gebyrsiden forventer vi imidlertid en væsentlig nedgang. En af de primære årsager er, at vi har valgt at sætte omkostningsbidraget ned fra 2024. Omkostningsbidraget blev indført i tiden med negative renter, hvor renteindtægterne fra vores primære forretning ikke kunne følge med de omkostninger, der er forbundet med at drive et pengeinstitut. Nu da vi igen er begyndt at tjene penge på renterne, er det kun fair overfor kunderne at sætter gebyret ned.

På den anden side forventer vi fornuftige indtægter på renterne. Vi forventer at kunne øge udlånet til erhvervssegmentet igen i 2024. I forbindelse med Merkurs strategiske initiativ Planterejsen forventer vi især et stigende udlån til den plantebaserede fødevarerindustri. Du kan læse mere om Planterejsen på side 43.

Vi forventer ligeledes et stigende udlån til privatkunderne – hovedsageligt på boligområdet. Som noget nyt kan Merkur fra udgangen af 2023 nemlig tilbyde vores kunder prioritetslån – et alternativ til det almindelige realkreditlån, som kan være attraktivt i en tid, hvor renten på netop realkreditlån er relativt høj.

Merkurs overskudslikviditet er hovedsageligt placeret i Nationalbanken, og forrentning heraf bidrager fortsat positivt til Merkurs indtjening.

Omkostninger og nedskrivninger

Den stigende inflation giver generelt øgede omkostninger. Det gælder også for lønomkostningerne, hvor de overenskomstmæssige reguleringer, som blev vedtaget i 2023, får endelig effekt i 2024. Derudover havde vi budgetteret med en række nyansættelser i 2023 – stillinger som først bliver besat i 2024.

IT-udgifter udgør en væsentlig del af Merkurs samlede omkostninger, og vi forventer også stigninger på dette område i 2024. Endelig forventer vi stigende renteudgifter på indlån.

Det er altid vanskeligt at forudse, hvorledes tab og nedskrivninger vil udvikle sig, men det er vores vurdering, at langt hovedparten af Merkurs kunder er fornuftigt rustede til at modstå eventuelle kriser. Vi forventer også udgifter til nedskrivninger og tab i 2024 – dog på et lidt lavere niveau end 2023.

Likviditet og kapital

Som nævnt er det meste af Merkurs overskudslikviditet placeret i Nationalbanken, og med Merkurs store indlånsoverskud forventer vi også i 2024 en yderst fornuftig likviditet.

Med årets flotte resultat følger vi til fulde Merkurs kapitalplan. Det er vores forventning, at positive årsresultater også fremover vil bidrage til en fortsat styrkelse af kapitalgrundlaget sammen med kundernes fortsatte tegning af andelskapital.

Forventet resultat

Vi anser resultatet i 2023 som usædvanligt godt, da vi blev hjulpet godt på vej af de stigende renter. Vi forventer et mindre rentefald i 2024, hvilket er afspejlet i forventningerne til årets resultat. Vi forventer, at årets resultat før skat vil være i intervallet 31-41 mio. kr. Vi har samtidig opjusteret målsætningen for afkast på Merkur Andele fra 3-5% p.a. til 4-6% p.a. set over en 10-årig periode.

Forventningerne til årets resultat er forbundet med en række usikkerhedsfaktorer, hvor de væsentligste er:

- Udvikling i inflation og renteniveau.
- Udviklingen på ejendomsmarkedet, herunder huspriser.
- Hvorvidt arbejdsløsheden stiger som følge af den økonomiske situation.
- Effekten af den forventede CO₂-afgift
- Sidst men ikke mindst hvordan ovennævnte materialiserer sig i nedskrivninger.

Merkurs udlån

Merkurs vigtigste aktivitet er udlånsvirksomheden. De penge, vores kunder sætter i andelskassen som indlån, danner basis for, at vi kan låne penge ud til virksomheder og institutioner, der arbejder for bæredygtighed og social ansvarlighed samt private kunder. Merkurs mål er på den måde at bruge vores udlånsforretning som katalysator for bæredygtig og social ansvarlig udvikling. Vi stiller derfor altid krav til vores erhvervskunder om, at de skal bidrage til et godt og værdigt liv for mennesker med respekt for brugen af klodens ressourcer. Du kan læse mere om Merkurs kriterier for erhvervskunder på hjemmesiden www.merkur.dk/kriterier. Derudover er åbenhed en kerneværdi i Merkur, og vi har derfor fuld gennemsigtighed i, hvilke erhvervskunder vi låner ud til, læs mere på side 22.

Som beskrevet tidligere er det i 2023 lykkedes os at øge udlånet til både privat- og erhvervskunderne.

Erhverv

For at tydeliggøre hvordan Merkurs udlån bidrager til positive forandringer, kategoriserer vi vores udlån til erhvervskunder i seks temaer: Uddannelse og Kultur, Mennesker og Sundhed, Fødevarer, Miljø og Energi, Fællesskaber samt Øvrige. I 2023 er udlånet steget i alle kategorier med undtagelse af kategorien Uddannelse og Kultur, hvor den primære årsag til tilbagegangen på 7,1%, hvilket svarer til 19,9 mio. kr., er omlægning af eksisterende lån i Merkur til realkreditfinansiering, samt at en enkelt større kunde har tilbagebetalt sit lån.

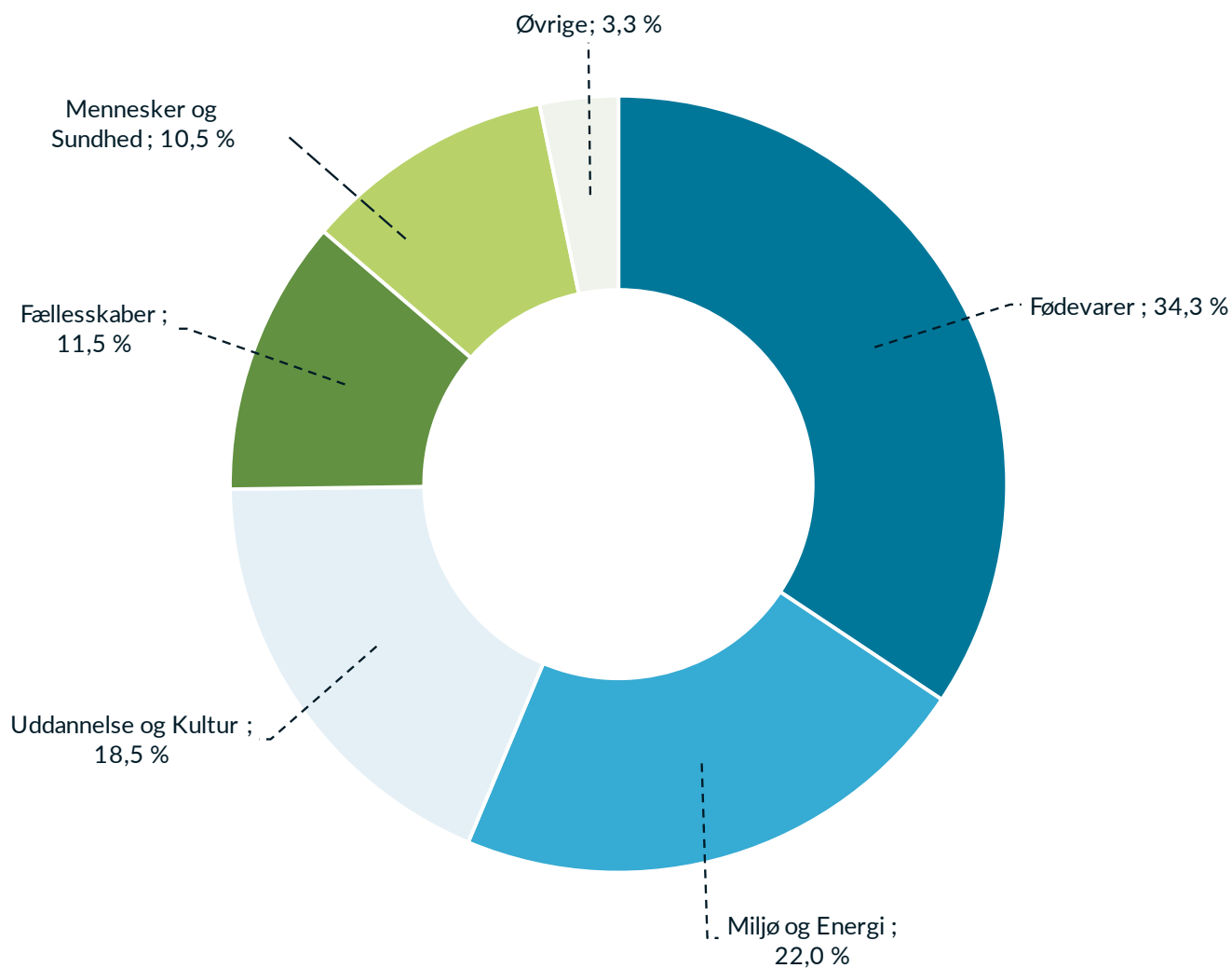
Udlånet til Miljø og Energi stiger med 7,4% i forhold til 2022 svarende til 21,5 mio. kr. Merkur har som led i vores fossilfri strategi finansieret en række solcelleprojekter på uddannelsesinstitutioner og boligselskaber, der har ønsket at bidrage til den grønne omstilling og samtidig reducere deres omkostninger til energi. Stigningen dækker dog også et midlertidigt udlån, som forventes nedbragt, til en kunde, som har overtaget en udlejningsejendom.

Det øgede udlån indenfor Fødevarer på 50,5 mio. kr. i forhold til 2022 skyldes, at flere af vores økologiske landmænd har lånt flere penge. Dog er en del af stigningen af midlertidig karakter i forbindelse med bolighandler og midlertidige udvidelser. Vi har desuden kunnet byde velkommen til to nye kunder, der producerer økologisk kaffe.

I 2023 har vi også budt en række nye opholdssteder velkommen, hvilket – kombineret med et øget udlån til eksisterende kunder – får udlånet indenfor Mennesker og Sundhed til at stige med 12,9% svarende til 16,9 mio. kr.

Den pæne stigning på 17,2% eller 23,9 mio. kr. indenfor Fællesskaber skyldes hovedsageligt et større igangværende byggeri af et boligfællesskab på Sjælland.

Kategorien Øvrige dækker primært over garantier, som Merkur har stillet overfor vores samarbejdspartnere.

Samlede bevilgede udlån og garantier, erhvervskunder

(1.000 KR.)	2023	2022	Udvikling ift. 2022
Uddannelse og Kultur	261.051	280.910	-7,1%
Mennesker og Sundhed	147.852	130.910	12,9%
Fødevarer	485.593	435.083	11,6%
Miljø og Energi	310.838	289.320	7,4%
Fællesskaber	162.372	138.522	17,2%
Øvrige	46.333	42.958	7,9%
I alt	1.414.040	1.317.703	7,3%

Tabellen viser et overblik over alle bevilgede udlån, kreditter og garantier og indeholder således også udnyttede kreditter.

Her arbejder dine penge

Gennemsigtighed er vigtigt for Merkur, og derfor offentliggør vi på vores hjemmeside samtlige virksomheder og institutioner, som vi låner penge til. På de følgende sider har vi udvalgt nogle eksempler samt skitseret, hvorfor vi låner ud til de forskellige områder.

Læs mere om vores udlånskriterier på www.merkur.dk/kriterier, eller se den komplette liste over erhvervskunder på www.merkur.dk/her-arbejder-dine-penge.

Kundeeksempel · Fællesskaber

Mellemfolkeligt Samvirke

Mellemfolkeligt Samvirke kæmper for en retfærdig og bæredygtig verden. Foreningen ønsker at opbygge fællesskaber, der kan tage kampen op mod uretfærdighed, fattigdom og diskrimination. De har særligt fokus på unge mennesker og ønsker at støtte dem i at udvikle en stærk stemme, så de kan være med til at rykke verden i en bedre retning. Mellemfolkeligt Samvirke består både af personlige medlemmer og organisationer, som deler en fælles vision om en retfærdig og bæredygtig verden, hvor mennesker lever i frihed og værdighed uden fattigdom og undertrykkelse. Foreningen er en del af den internationale sammenslutning ActionAid, som når ud til mere end 25 millioner af verdens fattigste. Foto: Mellemfolkeligt Samvirke

Kundeeksempel · Uddannelse og kultur

Efterskolen Epos

På Efterskolen Epos foregår undervisningen hovedsageligt igennem leg og spil. Der sejler en direkte færge fra Fyn til efterskolen, som ligger i et naturområde i Fynshav tæt på strand og skov på den sønderjyske ø Als. Her er rollespil, simulationer og fortællinger en central del af undervisningen. Læringsfilosofien bygger på, at det er i orden at lave fejl, og at man lærer ved at prøve sig frem. Der laves spilbaserede temaforløb cirka ti uger om året, hvor eleverne bliver tildelt en rolle og deres viden kommer i spil i praksis. Skolen har fokus på rollespil, cosplay, skuespil, taktiske spil, litteratur og muligheden for at prøve sig selv af i nye roller. Efterskolen tænker bæredygtighed og økologi ind i alle måltider for at tage hensyn til at naturen, miljøet og elevernes sundhed. Foto: Efterskolen Epos

Kundeeksempel · Miljø og Energi

DynElectro

Den sjællandske virksomhed DynElectro har knækket koden til, hvordan grønt brændstof kan gøres billigere. Virksomheden, der blev grundlagt i 2018 i Viby, producerer grøn brint ved hjælp af den såkaldte Power to X-teknologi. Her omdannes energi fra sol og vind til brint ved hjælp af elektrolyse – og den proces har DynElectro formået at forlænge levetiden på. Den forlængede levetid gør brinten billigere og dermed også mere konkurrencedygtig. Det er stort skridt for den grønne omstilling, fordi brinten kan omdannes til grønne brændstoffer, som potentielt kan erstatte fossile brændstoffer, hvilket vil reducere CO2-udledningen og være bedre for vores klode. Foto: Bo Skakke

Kundeeksempel · Mennesker og Sundhed

Elleslettegård

Alle mennesker rummer ressourcer, der bliver bragt i spil, når man føler sig tryk og som en del af et fællesskab. Det er den filosofi, opholdsstedet Elleslettegård er bygget op efter. Her bor unge mennesker med særlige behov, hvoraf mange er udfordret emotionelt, socialt og kognitivt. Derfor arbejdes der målrettet for at øge de unges livskvalitet og selvstændighedsfølelse. Naturen er en stor del af hverdagen på gården og fungerer både som opholdsrum og læringslokale. Gårdens 18 hektar land består af marker, skove og dyrefolde, og her mødes beboerne for at lave bål, spille stikbold eller høste råvarer fra køkkenhaven. Foto: Elleslettegård

Kundeeksempel · Fødevarer

Nørby's Grøntsager

I løbet af året bugner hylderne med alt fra dildskærme og drueagurker til ribs og rødbeder i den økologiske gårdbutik Nørby's Grøntsager, som hører til på en familieejet slægtsgård ved Klippinge på Sjælland. Her dyrkes hvert år op mod 50 forskellige slags afgrøder til gårdbutikken, hvis varesortiment altid følger årstiden. På gården bor familien Nørby sammen med en hund, to katte og et hønsehold på 320 høns. Mens de firbenede husdyr byder gårdbutikkens gæster velkommen, er hønsenes fornemmeste opgave at holde frugtplantagen ren og levere æg til kunderne. Nørby's Grøntsager har gjort sin energiproduktion grøn ved hjælp af vindmøller, solceller og solvarme. Foto: Nørby's Grøntsager

Privat

Mange privatkunder vælger Merkur på grund af vores fokus på bæredygtighed og social ansvarlighed. Via de bankydelsler, vi hjælper dem med, bidrager privatkunderne indirekte til, at Merkur kan finansiere endnu mere bæredygtig udvikling. Privatkunderne er ofte bevidste forbrugere, der aktivt har valgt Merkur for også gennem deres bank at støtte omstillingen til en bæredygtig og socialt ansvarlig verden. Et godt liv handler også om helt basale fysiske rammer. I Merkur yder vi derfor lån, som udspringer af vores private kunders almindelige behov. Vi låner ud til ejerboliger og andelsboliger. Vi stiller også garantier ved ejerskifte og hjemtagelse af realkreditlån, og vi yder driftsfinansiering til små selvstændige erhvervsdrivende, der også er helkunder i Merkur.

Merkur har i 2023 formået at øge udlånet til privatkunder med 6,3%. Vi har hjulpet en lang række af vores eksisterende kunder med at opfylde deres boligdrømme, men vi har også budt velkommen til nye kunder, der i forbindelse med deres boligkøb har været på udkig efter et nyt pengeinstitut. Udlånet til ejerboliger stiger således med 8,7% eller 60,0 mio. kr. fra 2022 til 2023, ligesom udlånet til andelsboliger stiger med 6,9% eller 38,0 mio. kr.

Merkur arbejder hele tiden for at skubbe på den bæredygtige udvikling. Derfor forsøger vi også at påvirke og give incitament til en bæredygtig adfærd, når det gælder vores private kunder. Merkur finansierer ikke nye fossile biler, men vi kan til gengæld tilbyde attraktive lån til elbiler – et produkt der har været stor efterspørgsel på i 2023. Vi har også valgt, at vi ikke længere finansierer ejerboliger med olie- eller gasfyr, medmindre kunden forpligter sig til at udskifte fyret med en klimavenlig energikilde.

Samlede ordinære lån, kreditter og garantier, privatkunder

(1.000 KR.)	2023	2022	Udvikling ift. 2022
Ejerbolig	747.835	687.802	8,7%
Andelsbolig	590.909	552.928	6,9%
Øvrige private lån og kreditter	134.493	145.000	-7,2%
I alt	1.473.137	1.385.730	6,3%

Tabellen viser et overblik over alle bevilgede udlån, kreditter og garantier og indeholder således også uudnyttede kreditter.

Lovpligtige oplysninger

Ledelsen • Bestyrelse

Cornelis Anthonie (Cees) Kuypers FORPERSON FOR BESTYRELSEN

Født 1962. Stifter og CEO i Kamelhuset. Indvalgt i bestyrelsen i 2020. Aktuell valgperiode udløber i 2026. Medlem af Risikoudvalget, Revisionsudvalget samt Nomineringsudvalget.

UAFHÆNGIGHED:

Opfylder Komitéen for god selskabsledelses definition af uafhængighed.

EJER/MEDEJER AF:

- Kamelhuset ApS
- Future Food A/S
- BellyFood A/S

BESTYRELSESFORMAND/PERSON I:

- Trademark Textiles A/S
- The Coffee Collective A/S
- BellyFood A/S

FORUDSÆTNINGER OG KOMPETENCER:

Master in Business Administration. Tidligere direktør i internationale virksomheder. Medejer af Hanegal og Future Food m.fl. Ekspertise inden for markedsstrategi, virksomhedsdrift, organisation, ledelse og bæredygtig fødevarerproduktion.

MØDEDELTAGELSE:

Ordinære bestyrelsesmøder: 12/13
Ekstraordinære bestyrelsesmøder: 4/4
Revisionsudvalgsmøder: 4/4
Risikoudvalgsmøder: 11/11
Nomineringsudvalgsmøder: 5/5

ANDELSBEHOLDNING

283 stk.

Anneke E. Stubsgaard NÆSTFORPERSON FOR BESTYRELSEN

Født 1965. Konsulent. Indvalgt i bestyrelsen i 2018. Aktuell valgperiode udløber i 2024. Forperson for Nomineringsudvalget.

UAFHÆNGIGHED:

Opfylder Komitéen for god selskabsledelses definition af uafhængighed.

EJER/MEDEJER AF:

- Aurion A/S

BESTYRELSESFORMAND/PERSON I:

- Merkur Fonden

BESTYRELSESMEDLEM I:

- Earthwise Residency

FORUDSÆTNINGER OG KOMPETENCER:

Cand.scient.-biolog. Erfaring og efteruddannelse indenfor virksomhedsledelse og professionelle bestyrelser. Ekspertise indenfor bæredygtig landbrugsdrift og fødevarerproduktion, herunder strategiudvikling og risikovurderinger.

MØDEDELTAGELSE:

Ordinære bestyrelsesmøder: 13/13
Ekstraordinære bestyrelsesmøder: 3/4
Risikoudvalgsmøder: 1/1
Nomineringsudvalgsmøder: 5/5

ANDELSBEHOLDNING

58 stk.

Ledelsen • Bestyrelse

Jakob Brochmann Laursen BESTYRELSESMEDLEM

Født 1963. Direktør for prissætning i Topdanmark. Indvalgt i bestyrelsen i 2011. Aktuell valgperiode udløber i 2025. Forperson for Revisionsudvalget samt Risikoudvalget. Bestyrelsens uafhængige og særligt sagkyndige medlem af revisionsudvalget.

UAFHÆNGIGHED:

Opfylder Komitéen for god selskabsledelses definition af uafhængighed .

EJER/MEDEJER AF:

- Sandaasen ejendomme v/ Jakob Laursen
- Sandaasen Økologiske gård v/ Jakob Laursen

BESTYRELSESFORMAND/PERSON I:

- Ejerforeningen Værkstedvej 4-6, Valby

BESTYRELSESMEDLEM I:

- Orange ApS

FORUDSÆTNINGER OG KOMPETENCER:

Cand.polit., med lederuddannelser fra bl.a. IMD og INSEAD. 34 års erfaring fra den finansielle sektor og derfor indgående kendskab til drift af bank, forsikring og realkredit, herunder strategiske forhold. Har stor indsigt i friskoledrift fra bestyrelsesarbejde, samt lobbyarbejde for Steinerskolerne.

MØDEDELTAGELSE:

Ordinære bestyrelsesmøder : 12,5/13
Ekstraordinære bestyrelsesmøder : 4/4
Revisionsudvalgsmøder : 4/4
Risikoudvalgsmøder : 12/12

ANDELSBEHOLDNING

140 stk.

Bernhard Franz Schmitz BESTYRELSESMEDLEM

Født 1964. Leder (CEO) af Marjatta .

Indvalgt i bestyrelsen i 2018. Aktuell valgperiode udløber i 2024. Medlem af Nomineringsudvalget.

UAFHÆNGIGHED:

Opfylder Komitéen for god selskabsledelses definition af uafhængighed .

EJER/MEDEJER AF:

- ingen

BESTYRELSESMEDLEM I:

- ingen

FORUDSÆTNINGER OG KOMPETENCER:

Uddannet specialpædagog og Master of Public Governance fra Copenhagen Business School. Indgående kendskab til socialpædagogiske og offentlige virksomheder, drift og ledelsesstrategi. Mere end 30 års ledelseserfaring i det offentlige. CEO i en stor specialpædagogisk virksomhed med 500 medarbejdere.

MØDEDELTAGELSE:

Ordinære bestyrelsesmøder : 11,5/13
Ekstraordinære bestyrelsesmøder : 4/4
Nomineringsudvalgsmøder : 5/5

ANDELSBEHOLDNING

140 stk.

Ledelsen • Bestyrelse

Hilde Kjelsberg BESTYRELSESMEDLEM

Født 1963. First Vice-President, Chief Risk Officer, Head of Risk & Compliance i Nordic Investment Bank. Indvalgt i bestyrelsen i 2019. Aktuell valgperiode udløber i 2025. Medlem af Risikoudvalget.

UAFHÆNGIGHED:

Opfylder Komitéen for god selskabsledelses definition af uafhængighed.

EJER/MEDEJER AF:

· ingen

BESTYRELSESMEDLEM I:

· ingen

FORUDSÆTNINGER OG KOMPETENCER:

Civiløkonom med Masterstudier i Finansiering og Strategi/Organisation fra Norges Handelshøjskole. Lederprogram fra blandt andet IMD og Harvard Business School. Mere end 30 års erfaring fra nordisk og international finansiering, både fra forretningssiden og med ledende stillinger indenfor risiko og kredit.

MØDEDELTAGELSE:

Ordinære bestyrelsesmøder: 12,5/13
Ekstraordinære bestyrelsesmøder: 4/4
Risikoudvalgsmøder: 12/12

ANDELSBEHOLDNING

10 stk.

Kristoffer Lüthi BESTYRELSESMEDLEM

Født 1972. Arbejdende forperson i Ekobanken i Sverige. Indvalgt i bestyrelsen 2023. Aktuell valgperiode udløber i 2026. Medlem af Revisionsudvalget.

UAFHÆNGIGHED:

Opfylder Komitéen for god selskabsledelses definition af uafhængighed.

EJER/MEDEJER AF:

· Vd Mirabile AB

BESTYRELSESFORMAND/PERSON I:

- Ekobanken Medlemsbank
- Stiftelsen Rosendals Trädgård
- Stiftelsen Kristoffergården/Staffan Gabrielssons donation
- Anna-Lisa Dahlbergs Kulturfond / Syster Irenes fond
- Stiftelsen Rosendals Trädgård
- LRH Fastighets AB
- Ekobankens stiftelse för idéutveckling

BESTYRELSESMEDLEM I:

- Stiftelsen Guldfällen
- Stiftelsen Mikaelgården
- Bostadsrättsföreningen Ekbacken 12
- Föreningen Solberga by

FORUDSÆTNINGER OG KOMPETENCER:

Uddannet økonom ved Uppsala Universitet. Ansat i Ekobanken i flere forskellige stillinger siden 2001 og forperson siden 2019. Erfaring fra Ekobanken med fokus på kreditbevilling til virksomheder. Erfaring fra sociale virksomheder, uddannelse, destinationsudvikling, restaurant, ejendomsudvikling- og forvaltning gennem arbejde i flere forskellige bestyrelser.

MØDEDELTAGELSE:

Ordinære bestyrelsesmøder: 10/10
Ekstraordinære bestyrelsesmøder: 3/3
Revisionsudvalgsmøder: 3/3

ANDELSBEHOLDNING

4 stk.

Ledelsen • Bestyrelse

Jesper Kjærhus Kromann

BESTYRELSESMEDLEM

Født 1966. Projektleder. Medarbejdervalgt til bestyrelsen i 2019. Aktuell valgperiode udløber i 2027.

UAFHÆNGIGHED:

-

DIREKTØR I:

· Merkur Klimafond

BESTYRELSESMEDLEM I:

· Profitten Trappelav

FORUDSÆTNINGER OG KOMPETENCER:

Bank- og projektledersuddannet. Godt kendskab til bankdrift generelt med særlig fokus på privatområdet, investering, klimaprojekter og udvikling af finansieringsløsninger.

MØDEDELTAGELSE:

Ordinære bestyrelsesmøder : 12/13
Ekstraordinære bestyrelsesmøder : 2/4

ANDELSBEHOLDNING

29 stk.

Steffan Storgaard Mortensen

BESTYRELSESMEDLEM

Født 1979. Privatrådgiver. Medarbejdervalgt til bestyrelsen i 2023. Aktuell valgperiode udløber i 2027.

UAFHÆNGIGHED:

-

EJER/MEDEJER AF:

· ingen

BESTYRELSESMEDLEM I:

· ingen

FORUDSÆTNINGER OG KOMPETENCER:

Bank og HD(O) uddannet . Mere end 20 års erfaring fra den finansielle sektor indenfor privatområdet , med særlig fokus på bl.a. nye kunder , kredit og investering .

MØDEDELTAGELSE:

Ordinære bestyrelsesmøder : 10/10
Ekstraordinære bestyrelsesmøder : 3/3

ANDELSBEHOLDNING

2 stk.

Ledelsen · Bestyrelse

Søren Thomsen
BESTYRELSESMEDLEM

Født 1960. Medarbejdervalgt til bestyrelsen i 2023. Aktuel valgperiode udløber i 2027

UAFHÆNGIGHED:

-

EJER/MEDEJER AF:

· ingen

BESTYRELSESMEDLEM I:

· ingen

FORUDSÆTNINGER OG KOMPETENCER:

Bankuddannet. HD i Finansiering og Kreditvæsen (CBS). Lederuddannelse. Har mere end 40 års erfaring fra den finansielle sektor, heraf de seneste 14 år i Merkur.

MØDEDELTAGELSE:

Ordinære bestyrelsesmøder: 9/10
Ekstraordinære bestyrelsesmøder: 3/3

ANDELSBEHOLDNING

66 stk.

Ledelsen · Direktion

Charlotte Skovgaard
ADMINISTRERENDE DIREKTØR

Født 1972. Ansat i Merkur siden 2019 først som direktør og siden september 2020 som adm. direktør.

ANDELSBEHOLDNING

58 stk.

BESTYRELSESMEDLEM I:

· Tænk tanken Demokratisk Erhverv
· BEC Financial Technologies a.m.b.a

Ledelseskodex og selskabsledelse

Brancheorganisationen Finans Danmark har udarbejdet et ledelseskodex med anbefalinger til en række centrale ledelsesmæssige emner, herunder bestyrelsens sammensætning samt bestyrelsens samarbejde med direktionen. Anbefalingerne rækker længere, end hvad lovgivningen kræver. Ansvarlighed og åbenhed er nøgleord for den måde, vi driver vores andelskasse på. Derfor har bestyrelsen i Merkur forholdt sig til alle anbefalingerne i kodekset, og følger samtlige anbefalinger fuldt ud. Ledelseskodexet finder du på Merkurs hjemmeside www.merkur.dk/ledelseskodex.

Merkur forholder sig desuden til Komitéen for god selskabsledelse ”Anbefalinger for god Selskabsledelse”, som vi følger i langt de fleste tilfælde. Der er dog anbefalinger, der ikke er relevante for en andelskasse af Merkurs størrelse. Denne rapportering finder du på www.merkur.dk/selskabsledelse.

Måltal for det underrepræsenterede køn i bestyrelsen

Merkur ønsker en ligelig fordeling af kvinder og mænd på bestyrelsesniveau. Det er bestyrelsens mål, at andelen af det underrepræsenterede køn blandt repræsentantskabsvalgte bestyrelsesmedlemmer til enhver tid udgør mindst 40%. Aktuelt er den kønsmæssige fordeling fire mænd og to kvinder, svarende til 66,7% mænd og 33,3% kvinder. Måltallet på 40% er derfor ikke opfyldt. Merkurs bestyrelse sammensættes under den præmis, at den bedst egnede kandidat vælges til bestyrelsen uanset køn, alder, etnicitet, handicap, religion, kultur eller seksualitet. Ved udvælgelse og nominering af kandidater til bestyrelsen har Merkur dog tilrettelagt en formel, grundig og gennemsigtig proces, der blandt andet inddrager behovet for løbende at øge andelen af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen, herunder opfyldte det fastsatte måltal. På denne måde tages der hensyn til måltal og politikken for sammensætningen af køn i bestyrelsen.

I forbindelse med valg af medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer har vi opfordret begge køn blandt medarbejderne til at stille op til bestyrelsen. Der blev gennemført valg i 2023, hvor tre kvinder og fem mænd stillede op til de medarbejdervalgte bestyrelsesposter. Tre mænd blev valgt, hvorfor den kønsmæssige fordeling aktuelt er tre mænd og ingen kvinder.

Uddannelse af bestyrelsesmedlemmer og direktion

Merkur har via vores uddannelsesbudget afsat de nødvendige økonomiske ressourcer til uddannelse og efteruddannelse m.v. af andelskassens bestyrelse og direktion, herunder til introduktions- og efteruddannelseskurser til bestyrelsen.

Nyvalgte bestyrelsesmedlemmer skal hurtigst muligt og senest 12 måneder efter indtræden i Merkurs bestyrelse have påbegyndt grundkursus i de kompetencer, der er nødvendige for at varetage de forpligtelser og funktioner, som kræves, når man sidder i bestyrelsen i et pengeinstitut. Merkurs bestyrelsesmedlemmer har i relevant omfang gennemført det obligatoriske grundkursus for bestyrelsesmedlemmer hos Finanssektorens Uddannelsescenter, som er udviklet i samarbejde med Lokale Pengeinstitutter og godkendt af Finanstilsynet.

Revisionsudvalg

Merkur har nedsat et separat revisionsudvalg. Udvalgets opgaver er:

- at overvåge regnskabsaflæggelsesprocessen og fremsætte henstillinger eller forslag til at sikre integriteten.
- at underrette bestyrelsen om resultatet af den lovpligtige revision, herunder regnskabsaflæggelsesprocessen.
- at overvåge om Merkurs interne kontrolsystem og risikostyringssystemer fungerer effektivt med hensyn til regnskabsaflæggelsen i Merkur.
- at overvåge den lovpligtige revision af årsregnskab mv., idet der tages hensyn til resultatet af seneste kvalitetskontrol af revisionsvirksomheden.
- at kontrollere og overvåge revisors uafhængighed og godkende revisors levering af andre ydelser end

revision.

- at være ansvarlig for proceduren for udvælgelse og indstilling af revisor til valg.
- at løse andre opgaver, der uddelegeres af bestyrelsen i Merkur.

I 2023 har udvalget ved fire ordinære møder haft løbende drøftelse af forhold af betydning for årsrapport, halvårsrapport og det løbende samarbejde med revisorer. Udvalget har også drøftet fastsættelse af andelskurs, herunder forretningsgangen for den kvartårlige fastsættelse af andelskursen. Udvalget har gennemgået årsrapport og halvårsrapport forud for bestyrelsesbehandlingen og indstillet kommissorium og årshjul for udvalget til bestyrelsen.

Der er udarbejdet et kommissorium for revisionsudvalget, hvor rammerne for udvalgets arbejde beskrives, samt en årsplan for udvalgets arbejde.

Revisionsudvalget består af:

- Jakob Brochmann Laursen, forperson
- Cees Kuypers
- Kristoffer Lüthi (indtrådt 26. april 2023)

Bestyrelsen har udpeget Jakob Brochmann Laursen som særligt sagkyndigt medlem af revisionsudvalget på baggrund af hans kompetencer omkring risikostyring fra mange års arbejde som specialist og leder i bank, realkredit og forsikring.

Det er bestyrelsens opfattelse, at Jakob Brochmann Laursen besidder de nødvendige kvalifikationer efter bekendtgørelsen om revisionsudvalg.

Risikoudvalg

Merkur har nedsat et separat risikoudvalg. Udvalgets opgaver er:

- at rådgive bestyrelsen om virksomhedens overordnede nuværende og fremtidige risikoprofil og -strategi.
- at bistå bestyrelsen med at påse, at den af bestyrelsen fastlagte risikostrategi implementeres korrekt i organisationen.
- at vurdere, om de produkter, der udbydes af Merkur, er i overensstemmelse med virksomhedens forretningsmodel og risikoprofil, og om indtjeningen på de udbudte produkter afspejler risiciene herved, samt udarbejde forslag til afhjælpning, såfremt produkterne eller tjenesteydelserne og indtjeningen herved ikke er i overensstemmelse med virksomhedens forretningsmodel og risikoprofil.
- at vurdere, om de incitament, der er indlagt i virksomhedens aflønningsstruktur, tager højde for virksomhedens risici, kapitalforhold og likviditet samt sandsynligheden for fortjeneste og tidshorisonten herfor.
- at vurdere risikomodeller, herunder disses metodegrundlag, estimationsprocesser og validering.
- at vurdere solvensbehov, langsigtet kapitalbehov og kapitalpolitik
- at bistå bestyrelsen i at vurdere, om de ressourcer, der anvendes i risikostyringsfunktionen, er passende og tilstrækkelige.
- at drøfte den risikoansvarliges rapportering til bestyrelsen forud for drøftelsen på det egentlige bestyrelsesmøde.

Der er udarbejdet et kommissorium for risikoudvalget, hvor rammerne for udvalgets arbejde beskrives, samt en årsplan for udvalgets arbejde. I 2023 har udvalget ved fire ordinære møder haft tematiske drøftelser om bl.a. bæredygtighedsrisici, renterisiko udenfor handelsbeholdningen, ILAAP- og ICAAP-rapporter samt IFRS9-rapporten. Udvalget har også beskæftiget sig med BEC's nedskrivningsmodel og ejendomme med begrænset alternativ anvendelse samt lånsagsbehandling i Merkur. Herudover har risikoudvalget haft en drøftelse af Merkurs nye pris- og rentabilitetsmodel. Udvalget har behandlet den risikoansvarliges årsrapport

samt den risikovurdering, der ligger forud for det kommende års årsplan for den risikoansvarlige. Fra april har risikoudvalget tillige holdt møde forud for hvert bestyrelsesmøde og drøftet relevante kreditsager med henblik på afklaring og kvalificering af sagsfremstillingen.

Risikoudvalget består af:

- Jakob Brochmann Laursen, forperson
- Cees Kuypers
- Hilde Kjelsberg

Nomineringsudvalg

Merkur har nedsat et separat nomineringsudvalg. Udvalgets opgaver er:

- at vurdere, om den samlede bestyrelse har den fornødne kombination af viden, faglig kompetence, resultater og erfaring, og om det enkelte medlem lever op til kravene i FIL §§ 64 og 64 a, og rapportere samt fremsætte anbefalinger til eventuelle ændringer herom til den samlede bestyrelse.
- at vurdere bestyrelsens kønsfordeling, mangfoldighed, sammensætning, størrelse og struktur i forhold til de opgaver, der skal varetages, og rapportere samt fremsætte anbefalinger til eventuelle ændringer herom til den samlede bestyrelse.
- at foreslå kandidater til valg til repræsentantskabet på baggrund af resultaterne af undersøgelser af bestyrelsens kompetencer og sammensætning.
- at foreslå kandidater til valg til bestyrelsen, herunder udarbejde en beskrivelse af de funktioner og kvalifikationer, der kræves til den bestemte post, og angive den tid, der forventes at skulle afsættes hertil.
- at være opmærksom på, at bestyrelsens beslutningstagning ikke domineres af en enkelt person eller af en lille gruppe personer på en måde, der skader virksomhedens interesser som helhed.
- at beskrive de kvalifikationer, der kræves til en given post i direktionen, samt vurdere den kompetence, viden, struktur, størrelse, sammensætning og resultater, herunder vurdering af om direktionen varetager sine opgaver på en betryggende måde og i overensstemmelse med den fastlagte risikoprofil, de fastlagte politikker samt retningslinjerne til direktionen. På baggrund heraf er det udvalgets opgave at anbefale bestyrelsen eventuelle ændringer og foranledige, at bestyrelsen mindst en gang årligt drøfter succesionsplaner for direktionen.
- at sikre, at Merkur anvender en velbeskrevet og struktureret proces ved rekruttering af kandidater til repræsentantskabet, bestyrelsen og direktionen.

Nomineringsudvalget ændrer ikke bestyrelsens ansvar eller beføjelser. Der er udarbejdet et kommissorium for nomineringsudvalget, hvor rammerne for udvalgets arbejde beskrives, samt en årsplan for udvalgets arbejde.

I 2023 har Nomineringsudvalget foreslået kandidater til valg til repræsentantskab og bestyrelse. Udvalget har forestået en udvidet revidering af bestyrelsens kompetencer, sammensætning og arbejde. Der er udarbejdet forslag til forbedringer i bestyrelsens arbejdsform, og udvalget har sikret, at bestyrelsen har forbedret sin arbejdsform. Direktionens kompetencer, resultater m.m. er vurderet og fremlagt for bestyrelsen. Udvalget har sikret, at bestyrelsen forholder sig til rapporten over den årlige kontrol af Merkurs lønpolitik. Udvalget har desuden, i samråd med repræsentantskabets honorarudvalg, udarbejdet forslag til repræsentantskabet om ajourføring af bestyrelsens honorarer.

Nomineringsudvalget består af:

- Anneke E. Stubsgaard, forperson
- Cees Kuypers
- Bernhard Schmitz

Usædvanlige forhold

Der er ikke, udover hvad der er nævnt i beretningen og under afsnittet forretningsmæssige risici, indtruffet forhold af usædvanlig karakter i 2023.

Usikkerhed ved indregning og måling

De væsentligste usikkerheder ved indregning og måling knytter sig til nedskrivninger på udlån, hensættelser på garantier og værdiansættelse af finansielle instrumenter. Ledelsen vurderer, at usikkerheden ved regnskabsaflæggelsen for 2023 er på et forsvarligt niveau. For yderligere oplysninger se note 2.

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Fra balancedagen og frem til godkendelsen af årsrapporten er der ikke indtrådt forhold, der forrykker vurderingen af årsrapportens indhold.

Forretningsmæssige risici

Merkurs væsentligste forretningsmæssige risiko er udlån og garantistillelse. Merkur tilstræber en spredning af udlånet på forskellige brancher. Brancher med særlige risici beskrives nærmere nedenfor.

En stor del af sikkerheden for Merkurs udlån består af fast ejendom. Dette indebærer en risiko for forringet sikkerhedsværdi i en lavkonjunktursituation, hvor ejendomspriserne vil falde. Ligesom der for landbrugsejendomme er usikkerhedsfaktorer – bl.a. vil en eventuel kommende CO₂-afgift kunne påvirke priserne på både landbrugsejendomme og jord. Merkur opdaterer løbende ejendomsværdierne, men pludselige fald på ejendomsmarkedet vil øge risikoen i ejendomsporteføljen. Der er den seneste tid blevet udsendt nye ejendomsvurderinger, som i mange tilfælde er forhøjet drastisk, hvilket potentielt kan påvirke ejendomsskatter og ejendomsværdier. Vi følger situationen og vurderer løbende, hvilken indflydelse det vil kunne have på vores risici. Merkur har konstant fokus på at sikre, at kundernes økonomi er holdbar, og at der sættes ind i tide overfor kunden, hvis der viser sig økonomiske svaghedstegn.

Som alle andre i banksektoren er Merkur eksponeret mod risiko i forbindelse med hvidvask og terrorfinansiering. Merkur prioriterer området højt, og vi har via vores datacentral den nødvendige IT-understøttelse. Herudover sikres de rette kompetencer gennem kontinuerlig opkvalificering og tests af alle medarbejdere. I 2023 var Finanstilsynet på hvidvaskinspektion i Merkur. Besøget gav ikke anledning til nogle tilsynsreaktioner, hvilket understreger Merkurs store fokus på området.

IT og cybercrime er en risiko, som bliver mere og mere signifikant, efterhånden som Merkur i højere grad bliver digitaliseret, og trusselsniveauet stiger. Merkurs datacentral har systemer, der håndterer en del af risikoen – herudover sikrer Merkur, at vores medarbejdere altid har de rette kompetencer og den fornødne opmærksomhed på IT-sikkerhed i det daglige arbejde. Merkur foretager løbende awareness- og beredskabsøvelser på området.

Nogle af de kundesegmenter, Merkur låner ud til, kan blive udsat for ændrede markedsvilkår eller rammevilkår på en måde, som vil udgøre en forretningsmæssig risiko for Merkur.

De vigtigste af disse forretningsmæssige risici er:

- Økologiske landbrug kan udvikle sig negativt med hensyn til afsætning og afregningspriser, ligesom landbrugsstøttevilkårene og afgifter kan ændres til ugunst for økologisk landbrug. Landbrug er derfor et område, Merkur har særligt fokus på. Ændret forbrugeradfærd i retning af vegetabiliske fødevarer og drikke kan i fremtiden presse efterspørgslen på mælk og kød, hvilket kan presse indtjeningen for kvæg- og svinebrug – modsat vil planteproduktion opleve stigende efterspørgsel. Inflationen har det seneste år betydet en substitution væk fra økologiske produkter. Klimakrisen udfordrer landbruget generelt, og vores økologiske landbrug kan også blive ramt. Danmark har sat høje mål for reduktionen i udledningen af drivhusgasser, og vi forventer, at der i 2024 indføres afgifter på landbrugets udledning af CO₂e, hvilket vil ramme specielt den animalske produktion, der kan blive presset på deres indtjening. Merkur har stor fokus på omstillingsrisiko og arbejder strategisk på at bevæge landbrugsporteføljen i en mere plantebaseret retning. Mangfoldighed af planter og dyrearter falder med en alarmerende hastighed på grund af menneskelig aktivitet – vi står med andre ord i en biodiversitetskrise. Biodiversitetskrisen vil formentlig føre til afgifter på sprøjtegifte eller andre

former for regulering. Merkurs portefølje af landbrugskunder vil som udgangspunkt ikke blive ramt af sådanne afgifter, da vi alene låner ud til økologiske bedrifter. Vi må i fremtiden forvente flere år med tørke eller høje mængder af nedbør – dette vil kræve store omlægninger i landbruget og forøger risikoen i Merkurs portefølje af landbrug. Merkurs landbrugskunder er ikke eksponeret overfor fjerne eller politisk ustabile eksportmarkeder.

- Skoler og institutioner kan få forringede betingelser fra det offentlige side, f.eks. i forbindelse med offentlige besparelser. Historisk har vi set sådanne forringelser, bl.a. ved at kommunerne forsøger at begrænse udgifterne til anbringelse af børn og unge på socialpædagogiske opholdssteder og andre institutioner. Vi har derfor fokus på opfølgning i forhold til, at skolerne og institutionerne får tilpasset deres budgetter i tide. Aktuelt er der gode vilkår for skoler og institutioner, ligesom interessen fra forældresiden er høj. Merkur følger lovgivningen tæt, så vi i god tid kan agere i forhold til mulige ændringer i rammevilkårene for vores kunder.
- Privatkunder er det seneste år blevet presset på deres rådighedsbeløb: stigende inflation, højere energipriser og gentagende rentestigninger kan blive et problem, hvis det fortsætter. Merkurs udlån til privatkunder er for hovedparten sikret ved pant i fast ejendom, og boligpriserne har derfor også stor betydning for Merkurs risici særligt på privatkundeområdet. Vi ser et ejendomsmarked, der har stabiliseret sig, og vi har i løbet af året set en stigende aktivitet, og priserne er så småt begyndt at stige, hvilket er godt for vores privatkunder. Vores analyse viser, at mange af vores kunder, som følge af de seneste års stigninger i ejendomspriserne, kan modstå selv et betydeligt fald i ejendomspriserne. Merkurs privatkunder står således forholdsmæssigt godt rustet ved indgangen til 2024.
- Den geopolitiske situation påvirker både forsyningssikkerheden og trusselsbilledet. Der er risiko for, at infrastrukturen kan blive påvirket af sabotage, hvilket kan sætte hele eller dele af samfundet i stå i kortere eller længere perioder. Den politiske situation i andre lande kan også direkte og indirekte påvirke vores kunder, hvis fx USA eller andre lande indfører toldbarrierer. Sidst men ikke mindst kan EU's industripolitik, som i højere og højere grad fokuserer på uafhængighed af andre markeder, få betydning for Merkurs kunder, hvis fokus flyttes væk fra den grønne omstilling.
- Risici som følge af klimaforandringer, herunder tørke og oversvømmelser, kan påvirke både ejendomspriser, jordpriser og landbrugets afgrøder. I takt med at klimaforandringerne bliver mere tydelige, forventer vi også implementering af klimaafgifter, herunder en CO2 afgift på landbruget. Vi har fokus på området og analyserer disse risici løbende.
- Vandmiljøet er truet, og det kan betyde, at der bliver stillet krav om, at kystnære jorde bliver taget ud af drift – vi forventer dog, at der vil ske kompensation til de ramte landbrug.

Finansielle risici

Merkur har ikke usædvanlige finansielle risici og foretager ikke spekulationsvirksomhed. Der henvises derudover til regnskabets note 34 om risikostyring.

Merkurs Søjle III oplysningsforpligtelse for 2023 kan findes på hjemmesiden www.merkur.dk/aarsrapporter.

Merkurs individuelle solvensbehov for 2023 kan ligeledes findes på hjemmesiden www.merkur.dk/aarsrapporter.

Bæredygtighed

36	Indledning
39	Investering
41	Klima og miljø (E)
46	Social ansvarlighed (S)
51	God selskabsledelse (G)
54	Merkur Fonden
56	Merkur Klimafond
57	Bæredygtighedsdata

Indledning

Merkur er en værdibaseret andelskasse, og vi bruger bevidst vores forretning som katalysator for bæredygtige forandringer.

I 2023 blev der igen slået varmere rekorder, og der blev sået alvorlig tvivl om, hvorvidt det er realistisk at holde os indenfor Parisaftalens målsætning om at begrænse temperaturstigningerne til 1,5 grader.

Klimaforandringerne viser sig nu mange steder i verden – også i Danmark, hvor 2023 bød på både varmere, vådere og vildere vejr. Der er altså mere end nogensinde behov for, at vi alle – både politikere, borgere og virksomheder – trækker i arbejdstøjet og bruger vores platform til at bryde de negative kurver.

I Merkur har vi i mere end 40 år arbejdet med værdibaseret bankdrift, som gavner mennesker, natur og miljø. Det bliver vi ved med, for vi VIL være et fyrtårn i den finansielle sektor, når det gælder bæredygtighed og social ansvarlighed. Derfor er det helt afgørende for os i Merkur, at vi løbende udvikler os og sætter ambitiøse mål for os selv og vores handlinger. Vi er ikke perfekte, og vi når heller ikke altid de mål, vi sætter. Men vi bliver ved med at stille høje krav til os selv og vores omverden, så vi sammen kan skabe positive forandringer. Merkurs ambition, som du kan læse på side 3, sætter den overordnede ramme for vores virke.

Højdepunkter fra 2023

BEDST FOR VERDEN

B Corp

Merkur er certificeret B Corp, hvilket betyder, at Merkur kan dokumentere, at vi arbejder for en bedre verden. Se side 37

INVESTERING

9/9 Artikel 9

Merkur tilbyder udelukkende investeringsprodukter, der lever op til EU's højeste bæredygtighedskategori. Se side 39

MENINGSMÅLING

Klimabank nr. 1

Merkur indtog igen i 2023 førstepladsen i en analyse af hvilken bank, der er den mest troværdige klimaaktør. Se side 49

DONATION

Merkur Værdipulje

Merkur lancerede i 2023 et nyt donationskoncept og uddelte 430.000 kr. af vores indtægter til not-for-profit kunder. Se side 46

STOLTHED

99%

af Merkurs medarbejdere er stolte af deres arbejde. Du kan læse mere om Merkurs trivselsmåling på side 49

LIGESTILLING

56% / 44%

Merkur har nogenlunde ligelig fordeling af køn i ledergruppen. Vi arbejder målrettet med diversitet på tværs af køn, oprindelse, alder, mv. Se side 51

I dette kapitel adresserer vi, hvordan Merkur arbejder med at skabe et positivt aftryk i forhold til klima og miljø (E), social ansvarlighed (S) og selskabsledelse (G). I Klima og Miljø kan du bl.a. læse, at Merkur i år har opgjort CO₂e¹ udledningen for hele 95% af vores udlånsportefølje samt hvilke dilemmaer, der opstår, når vi samarbejder med vores kunder om CO₂-reduktion. I afsnittet Social ansvarlighed kigger vi nærmere på, hvordan det står til med trivslen blandt Merkurs medarbejdere, samt hvordan Merkur engagerer sig i samfundet for at fremme social ansvarlighed. Under punktet God selskabsledelse kan du bl.a. læse om, hvordan Merkur arbejder fokuseret med diversitet, samt hvorfor gennemsigtighed er en kerneværdi for Merkur.

Inden vi folder alt dette ud, vil vi dog belyse, hvordan B-Corp og verdensmålene generelt rammesætter vores arbejde med bæredygtighed og social ansvarlighed, ligesom vi vil redegøre for, hvordan vi helt generelt sikrer, at de investeringsprodukter, vi tilbyder Merkurs kunder, fremmer bæredygtighed og social ansvarlighed.

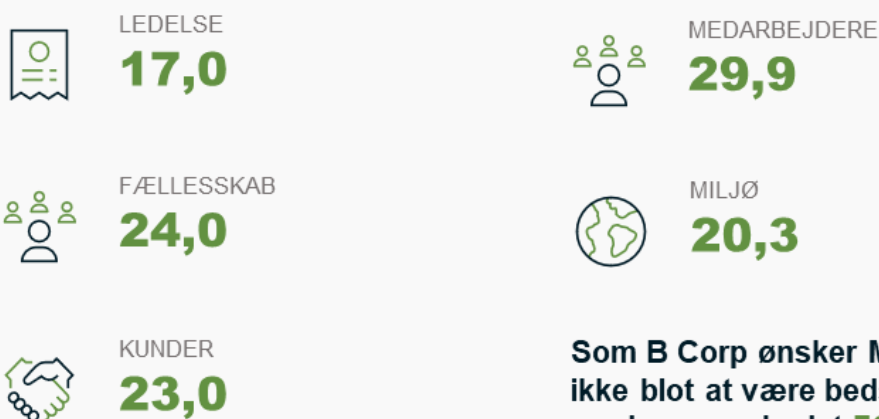
Sidst men ikke mindst ser vi på, hvilken forskel fondene Merkur Fonden og Merkur Klimafond har gjort i årets løb.

Merkur er B Corp

I Merkur er vi ikke i tvivl om, at vi er det pengeinstitut i Danmark, der prioriterer bæredygtighed og social ansvarlighed højest. Men det er jo nemt at påstå. Vi valgte derfor i 2020 at gennemgå en omfattende B Corp certificering. Merkur blev dermed som det første og eneste pengeinstitut i Danmark B Corp. Vi kan altså dokumentere at være blandt de mest ambitiøse virksomheder i arbejdet med at skabe en bæredygtig verden. En B Corp certificering er nemlig en 360 graders vurdering af, om en virksomhed er god for verden og gør nytte for samfundet og planeten.

Denne helhedsorienterede vurdering af, hvad vi rent faktisk kan dokumentere, vi har gjort og stadig gør, er helt afgørende for Merkur, da vi selv ser verden som et sammenhængende hele. Det afspejles rigtig fint i B Corps vurdering, som måler på fem punkter: Ledelse, medarbejdere, fællesskab, miljø og kunder. Merkur fik

Merkurs B Corp score

¹ En virksomheds udledning kan bestå af forskellige klimagasser, som har forskellig effekt på opvarmningen af kloden. For at kunne beregne klimaeffekten fra en virksomheds udledninger er der derfor behov for en fælles enhed, som de forskellige klimagasser kan omregnes til. Enheden betegnes CO₂e og er omregning af klimagasser til CO₂-ækvivalenter.

en score på 115,5 bredt fordelt over alle kategorier. Det kræver minimum 80 point at blive certificeret. Vi fik samtidig kastet lys på, hvor vi kan gøre det endnu bedre. Det har haft betydning i vores virke – ikke mindst har vi indført en ambitiøs indkøbspolitik, som du kan læse mere om på side 43.

Efter vi blev B Corp i 2020, har vi desuden udarbejdet en række minimumskrav for, hvad der skal til for at blive erhvervskunde i Merkur. Det har vi gjort for at tydeliggøre og dokumentere, hvad Merkur anser som bæredygtigt og socialt ansvarligt. Vi har med andre ord udarbejdet en tjekliste for, hvad vi som pengeinstitut med fokus på bæredygtighed og social ansvarlighed vil og ikke vil medvirke til. Lever kunderne ikke op til kravene, skal der laves en konkret handlingsplan for, hvordan de når derhen, for vi vil gerne finansiere forandringer til gavn for mennesker, natur og miljø. Dokumentet er et opslagsværk til både kunder og rådgivere samt dokumentation for, hvor grundigt vi arbejder med bæredygtighed og social ansvarlighed. Minimumskravene og Merkurs screeningsprocedure finder du på www.merkur.dk/kriterier.

I 2023 påbegyndte vi gencertificeringen, hvor vi har en målsætning om at øge vores B Corp score med 10%. Processen er omfattende, men skrider planmæssigt frem, og vi forventer, at gencertificeringen er på plads i løbet af foråret 2024.

Merkur og Verdensmålene

Der er indlysende fællestræk mellem FN's 17 Verdensmål og Merkurs ambition for, hvordan vi driver pengeinstitut. Den opgave, FN har stillet verdens regeringer, virksomheder og borgere, er således meget lig den opgave, Merkur har stillet sig selv siden grundlæggelsen i 1982. Verdensmålene adresserer verdens udfordringer ud fra en helhedsorienteret tilgang.

Merkur ser på samme måde bæredygtighed og social ansvarlighed i et bredt perspektiv, og derfor favner vores forretning og aktiviteter alle 17 verdensmål for bæredygtig udvikling. Helt konkret er Verdensmålene direkte knyttet til Merkurs screeningskriterier, som vi anvender på kunder og samarbejdspartnere. Du kan læse mere på www.merkur.dk/kriterier.

Merkurs kriterier og EU's taksonomi for bæredygtighed

Som et led i EU's handlingsplan for bæredygtig finansiering har EU vedtaget en grøn taksonomi, der skal hjælpe pengeinstitutter, investorer, virksomheder og myndigheder med at kanalisere penge mod en klimavenlig og cirkulær økonomi.

I EU's taksonomiforordning defineres dermed, hvad der kan anses for bæredygtigt. I taksonomien beskrives seks klima- og miljømål, og vi har valgt at bruge dem som afsæt til vores screeningskriterier for at sikre, at Merkur som minimum opfylder EU taksonomien, når vi byder nye kunder velkommen.

Det er en forudsætning for at blive helkunde i Merkur, at en virksomhed bidrager betydeligt til en positiv udvikling indenfor et af de tre områder, vi har defineret i Merkurs ambition, se side 3, og samtidigt ikke gør betydelig skade på andre områder. Princippet om "betydeligt positiv forskel" og "ikke gøre betydelig skade" er også de bærende principper bag EU's taksonomiforordning for bæredygtighed.

Investering

Investeringsunivers med bæredygtighed i fokus

I regi af EU's taksonomi for bæredygtighed har EU vedtaget den såkaldte disclosureforordning, som dels definerer klare retningslinjer for, hvordan investeringsprodukter skal klassificeres i forhold til bæredygtighed, dels forpligter udbydere af investeringsprodukter til at offentliggøre, i hvor høj grad bæredygtighed er integreret i investeringsstrategien. Til det formål har EU skabt tre kategorier: En mørkegrøn (artikel 9), en lysegrøn (artikel 8) og en farveløs (artikel 6).

I Merkur har vi valgt udelukkende at tilbyde de mørkegrønne investeringsprodukter. Det gør vi bl.a. i samarbejde med hollandske Triodos Investment Management, som i over 25 år har specialiseret sig i investeringer, der sætter et positivt socialt og miljømæssigt aftryk på verden.

Greenwashing af investeringsprodukter er en udfordring

I den danske presse har vi af flere omgang kunne læse, hvordan såkaldte bæredygtige artikel 8 og 9 fonde indeholder investeringer i virksomheder, hvis bæredygtighed man kan sætte spørgsmålstegn ved. Som kunde skal man derfor kigge sig godt for.

Flere kapitalforvaltere, både danske og internationale, baserer deres udvælgelseskræterier på de meget populære ESG-ratings. En ESG-rating ser på, hvor godt en virksomhed håndterer sine materielle (finansielle) risici i forhold til faktorer som miljø (E), sociale forhold (S) og virksomhedsledelse (G). En ESG-rating handler altså om risikostyring men siger ikke noget om en virksomheds kerneforretning.

Problemet med at basere en investeringsportefølje på ESG-ratings, hvor man f.eks. kun inkluderer de virksomheder, der klarer sig bedst, er, at en god ESG-rating af en virksomhed ikke er det samme som, at virksomheden er bæredygtig. ESG-scoren viser i grove træk kun, om en virksomhed er dygtig til at styre sin risiko i forhold til ESG-faktorer og rapportere på de ikke-finansielle målsætninger ud fra et risikoperspektiv. Så et olieselskab kan sagtens have en høj ESG-score, selvom deres produkt ret beset er klimaskadeligt. I Merkurs optik kan en god ESG-score således ikke stå alene.

God ESG-score er ikke lig med bæredygtighed

En ESG-score siger noget om, hvordan en virksomhed er i stand til at beskytte sig imod risikofaktorer, der kommer af klimapåvirkning, af manglende hensyntagen til sociale faktorer eller af dårlig selskabsledelse (E, S og G-faktorer). Men en ESG-score siger ikke noget om, hvorvidt en virksomheds kerneforretning kan betragtes som bæredygtig:

1. ESG-scoring varierer fra udbyder til udbyder – kapitalforvaltere kan købe deres ESG-screenings af forskellige ratingbureauer, og deres resultater er langt fra ens.
2. Der gives høje ESG-scoringer for at have en politik eller proces på plads – ikke for det produkt en virksomhed producerer. De store selskaber favoriseres således, da de kan bruge flere ressourcer på at få lavet solide politikker. McDonald's og Exxon er eksempler på virksomheder, der opnår høje scoringer, fordi de har deres juridiske dokumenter på plads.
3. Ratingbureauerne bruger subjektive algoritmer, og der er kun ringe gennemsigtighed i, hvordan algoritmerne fungerer. Det kan eksempelvis betyde, at nogle brancher helt bevidst vægtes op, mens andre vægtes ned, som tilfældet er hos ratingbureauet ISS ESG, hvor medicinalvirksomheder vægtes højere end vedvarende energiproducenter.
4. Hvis der ikke findes dokumentation på engelsk, anser ratingbureauerne dokumentationen som ikke eksisterende, og dermed er ESG-scoren 0.

Selvom EU's disclosureforordning er et skridt i den rigtige retning, er der fortsat mange smuthuller, som gør det vanskeligt for forbrugere at gennemskue, hvad der reelt er bæredygtigt.

I Merkur tilbyder vi kun investeringsfonde, hvor screeningen består af både en positiv og negativ screening. Det kaldes impact investering. Vi arbejder løbende på at kunne tilbyde flere af disse investeringsprodukter. I 2023 har vi introduceret en ny investeringsmulighed, hvor vi har gjort det nemt for vores kunder at investere i positiv forandring. Fonden hedder Triodos Impact Strategy Fund, og med denne ene fond får investoren over 600 etisk screenede investeringer i én samlet pakke. Fonden er rent ud sagt skabt til at gøre en forskel. Læs mere om Merkurs investeringsunivers på www.merkur.dk/investering.

2,2 mia. kr.

har kunder investeret
i impact fonde

100%

alle investeringsfonde
lever op til EU's Artikel 9

5

Svanemærkede
investeringsfonde

Klima og miljø

Verdens klima er under forandring – det bliver mere og mere tydeligt dag for dag. Det står også stadigt mere klart, at vi står midt i en biodiversitetskrise af nærmest uoverskueligt omfang. Nødvendigheden af hurtige og radikale handlinger er ved at gå op for mange. En global og helhedsorienteret indsats er nødvendig, og det kan kun lade sig gøre, hvis alle bidrager og tager ansvar.

Heldigvis er der i disse år kommet mere og mere fokus på ikke bare klima, men også biodiversitet. Det kommer vi tilbage til. Først lidt om klimaet: I 2015 indgik verdens lande Parisaftalen ved COP21-mødet. Aftalens målsætning er at begrænse den globale opvarmning til under 2 og helst til 1,5 grader Celsius sammenlignet med temperaturniveauet før den industrielle revolution.

I Danmark har Folketinget vedtaget en klimalov, som forpligter danskerne til at reducere Danmarks CO₂e udledninger med 70% i 2030. Derudover er det regeringens målsætning at nå netto nul – det vil sige klimaneutralitet – i 2045. Mange virksomheder har fulgt trop og har opstillet mål. Det er som udgangspunkt positivt, at der er fokus på at reducere klimaaftrykket, men i Merkur mener vi, at der er behov for at være mere ambitiøse på klimaets vegne, og vi har derfor valgt at sætte barren højere. Vores ledestjerne er, at Parisaftalen skal overholdes, og vi sigter derfor mod netto nul i 2035. I Merkur er vi ambitiøse på klimaets vegne, men vi vil stadig gerne understrege, at vi går ydmygt til opgaven. For det er ikke nogen let opgave, og i nogle tilfælde lægger vi skinnerne, som vi kommer frem.

Når vi i Merkur arbejder med at reducere vores CO₂-aftryk, er arbejdet dog delt i to ben. Det første ben er vores egne aktiviteter – det vil sige de udledninger, der kommer direkte fra driften af vores virksomhed. Som pengeinstitut har vores primære drift imidlertid ikke noget stort aftryk. Det andet ben handler om de udledninger, der kommer fra det, vi finansierer. Som pengeinstitut har vi et særligt ansvar for netop det ben, idet vi påvirker samfundet via det, vi finansierer.

Sådan arbejder Merkur med at reducere CO₂e

PCAF – Finans Danmark

I 2019 forpligtede Merkur sig sammen med vores internationale kolleger fra Global Alliance for Banking on Values til at arbejde med og definere kriterier for beregning af den CO₂e udledning, der opstår via det, vi finansierer. Værktøjet er udviklet af Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF), som er et internationalt netværk af pengeinstitutter, der i samarbejde har udviklet en standard for rapportering af CO₂e-aftrykket af finansierede aktiviteter. I slutningen af 2022 etablerede PCAF et Nordisk netværk, som Merkur er med i. I Danmark er arbejdet forankret i Finans Danmark.

Science Based Targets initiative

Merkur tilsluttede sig i 2022 Science Based Targets initiativet (SBTi), der arbejder med at validere klimahandlingsplaner for virksomheder. I 2024 vil vi færdiggøre en konkret langsigtet handlingsplan for at nedbringe vores CO₂-udledning. Planen udarbejder vi på baggrund af den videnskab, der er tilgængelig på nuværende tidspunkt. Handlingsplanen vil naturligvis blive opdateret i takt med, at videnskaben på området udvikler sig. Det er planen, at SBTi skal validere vores handlingsplan og godkende Merkurs strategi på både finansierede og egne aktiviteter i løbet af 2024.

For Merkur er det særligt afgørende at opgøre CO2e-udledningen fra vores økologiske landbrugskunder, da landbruget er den sektor blandt vores kunder, der udleder mest. Derfor er vi i løbende og tæt kontakt med vores landbrugskunder.

CO2-regnskab for Merkurs finansierede aktiviteter

Merkur har siden 2020 opgjort aftrykket fra vores udlånsportefølje. For at kunne sammenligne hvor meget CO2e Merkurs udlånsportefølje forholdsvis udleder fra år til år, opgør vi også intensiteten, som er et mål for CO2-udledning pr. mio. kr. i udlån.

Selvom vi efterhånden har et godt overblik over, hvor vores udledninger kommer fra, er det ikke nogen enkel opgave at reducere udledningerne, og arbejdet er fyldt med dilemmaer. Det er eksempelvis et dilemma, når eksisterende gode kunder ønsker at udvide deres forretningsomfang med os, men det samtidig betyder, at vi så at sige får en større del af kundens CO2-udledning på bankbogen. I de tilfælde ser vi på, hvilken forskel kunden i øvrigt gør for verden. At arbejde med at nedbringe udledningerne kan derfor i nogle tilfælde være et lang sejt træk, og der er områder, hvor data er utilstrækkelige, eller hvor kendskabet til udledningernes årsager ikke er fuldt belyst endnu. Men vi gør os umage, bliver kontinuerligt klogere og forsætter dialogen med vores kunder.

92%

af Merkurs udlånsportefølje indgår i CO2e beregningen

Merkur rapporterer CO2e udledningen for alle erhvervs-kunder, samt bolig-, klima- og billån for privatkunder. Vi er særligt stolte af, at vi i 2023 har opgjort CO2e aftrykket for hele 92% af vores udlånsportefølje. Når vi ser på, hvordan udledningen pr. mio. kr. har udviklet sig, så stiger intensiteten fra 7,4 ton pr. mio. kr. i udlån i 2022 til 8,4 ton pr. mio. kr. Ændringen skyldes især, at Merkur i 2023 har ydet større lån til nogle af vores eksisterende økologiske landbrugskunder.

Udlån til landbrug udgør 28% af Merkurs erhvervsudlån, men står for 88% af vores finansierede udledninger på erhverv. Merkur har via sit udlån til landbrug finansieret CO2e-udledninger på 12.186 ton i 2023 mod 9.786 ton i 2022.

14.945 ton

total finansieret Co2e udledning

8,4

Co2e-intensitet pr. mio. kr. i udlån

I Merkur har vi en helhedsorienteret tilgang til bæredygtighed, og vi mener, at vi i indsatsen med at reducere CO2e-udledning også skal tage højde for eksempelvis sociale aspekter, miljø og biodiversitet. Der er ingen tvivl om, at landbruget skal reducere sit klimaftryk, men vi har alle brug for sunde fødevarer, og derfor ønsker Merkur at understøtte det økologiske landbrug. Som forbrugere skal vi spise langt flere planter, end vi gør i dag. Men Merkur vil også gerne være med til at sikre, at den mælk og det kød, som er tilgængeligt i køledisken, er produceret med så stor omtanke for miljøet som muligt. Økologiske producenter har fokus på bedre dyrevelfærd og bruger ikke pesticider og kunstgødning, som skader miljøet og menneskers sundhed. Alt det til sammen giver en langt mere holdbar forretningsmodel for verden end det konventionelle landbrug. Derfor yder Merkur stadig lån til vores økologiske landmænd, selvom det på papiret har en negativ effekt på CO2e-regnskabet.

Økosystemerne i den enkelte landbrugsbedrift er meget forskellige og er mere eller mindre i naturlig balance. I et balanceret økosystem er der balance mellem de udledninger, der kommer fra bedriften, og det optag af CO₂e, som bedriften kan binde i jorden, eller i de afgrøder som dyrkes på jorderne. Lige så vigtigt er det, at der er plads til arealer, hvor biodiversiteten kan udvikle sig. Det kan både være arealer, der får lov at vokse vildt, eller dyrkningsmetoder, der tilgodeser biodiversiteten på anden vis såsom skovlandbrug eller regenerativt landbrug.

Det er vigtigt at sætte den store andel af udledninger fra landbruget i perspektiv i forhold til vores kundesammensætning. Merkurs øvrige udlån er til lav-emissionssektorer, som eksempelvis skoler og institutioner, og Merkurs erhvervs-kunder har typisk selv stor opmærksomhed på deres CO₂e-aftryk. Dette skyldes Merkurs forretningsmodel, hvor vi kun samarbejder med virksomheder, der har integreret bæredygtighed og social ansvarlighed i deres forretning, og hvor vi hele tiden opfordrer dem til at arbejde aktivt med reduktion af deres klimaaftryk.

Merkurs finansiering af vedvarende energi gør en positiv forskel, fordi vedvarende energi fortrænger CO₂e fra elnettet. Men vores udlån til sektoren er dog faldet en smule i 2023, da vi har måtte sige farvel til to relativt store energikunder, som simpelthen blev for store til Merkur – læs mere i kapitlet Merkurs udlån på side 20. Vi har dog finansieret flere energiprojekter i mindre skala såsom solceller på skoler og landbrugsbygninger. Vedvarende energi og andre klimaprojekter er et strategisk indsatsområde, og vi håber i 2024 at kunne bidrage til en stigning i vores fortrængte udledninger.

Virkemidler til at reducere CO₂e-aftrykket

For at nå netto-nul kræver det et fortsat rigtig tæt samarbejde med Merkurs dygtige landbrugskunder. Merkur har alle dage stillet krav til, at landbrugskunderne tænker på klima og miljø, når de producerer fødevarer. Vores kunder er således langt fremme, og flere har selv iværksat bæredygtighedstiltag såsom etablering af vedvarende energianlæg på gårdene, øget fokus på biodiversitet, større areal pr. dyr, selvforsynende med foder, feed no food, hvor dyr ikke fodres med produkter, der kan spises af mennesker, m.v. Vi har derfor stor tiltro til, at vi sammen kan nå i mål.

I 2023 har Merkur investeret i værktøjet ConTerra, som leverer detaljerede klimaregnskabsdata på vores landbrugskunder. Med udgangspunkt i ConTerras data går vi nu i dialog med vores kunder om, hvordan den enkelte bedrift i endnu højere grad og mest effektivt kan reducere dennes klimaaftryk. Det kan eksempelvis være en dialog om dyrkningsformer med betydeligt potentiale for kulstoflagring samt udtagning af lavbundsjord. Et vigtigt område, som vi ser et stort potentiale i, er regenerativt landbrug, hvor man genopbygger og forbedrer jordens tilstand, og hvor der er sammenhæng mellem antallet af dyr og det areal, bedriften har til rådighed.

I 2023 gik vi for alvor i gang med vores strategiske projekt, ”Planterejsen”, der arbejder med de spændende og vigtige muligheder, som den plantebaserede produktion giver indenfor både landbrugs- og fødevarerproduktion. Når vi fremadrettet etablerer nye kundeforhold, prioriterer vi i høj grad bedrifter, hvis primære omsætning kommer fra planteavl. Vi har i 2023 ansat en ny landbrugsrådgiver, som skal bidrage til at øge Merkurs engagement med netop økologiske planteavlere. Denne strategiske satsning understøtter vi også ved at udvide vores udlånsrammer for plantebaserede landbrug, hvilket også vil komme Merkurs eksisterende kunder til gode, hvis de vælger at inkludere mere planteavl i produktionen. Målet er, at vores landbrugsportefølje over de kommende år i højere grad bliver plantebaseret, hvilket vil reducere klimaaftrykket på sigt. For resten af erhvervs-kunderne er indsatsen primært rettet mod lån til vedvarende energi og energioptimering.

Indkøbs- og transportpolitik • Hovedreglerne

Møde- og medarbejderforplejning

- ✓ Minimum økologisk
- ✓ Vegetarisk
- ✓ Vi handler gerne med Merkurs kunder
- ✓ Vi er opmærksomme på madspild

Kontorartikler og indretning

- ✓ Kontorartikler fra Grønt Kontor
- ✓ Papir og tryk fra KLS Pureprint
 - ✓ LED belysning
- ✓ Inventar købes gerne brugt
- ✓ Nyt inventar skal gerne være FSC- eller Svanemærket og uden PVC

Transport

- ✓ CO2 budget til alle afdelinger
- ✓ Kundebesøg foretages som udgangspunkt i tog, bus eller elbil
- ✓ Fly kun ved rejser til udlandet med øget rejsetid over 8 timer

Håndværks- og serviceydelser

- ✓ Overenskomstdækning
- ✓ Miljømæssigt forsvarlige produkter til udførelse af opgaven
 - ✓ Social profil
 - ✓ Lokal forankret

I arbejdet med privatkunderne prioriterer vi ligeledes lån til energirenovering samt til udskiftning af energikilder. Merkur låner ikke længere ud til boliger med fossil opvarmning, medmindre der udarbejdes en plan for udskiftning af varmekilden til f.eks. varmepumpe. I vores rådgivning af privatkunderne forsøger vi generelt at påvirke og give incitament til en bæredygtig adfærd.

CO2-regnskab for Merkurs egne aktiviteter

Som nævnt indledningsvist er CO2e udledningerne fra Merkurs egen virksomhed begrænsede. Udledning fra Merkurs drift kommer primært fra tjenesterejser, fjernvarme, el og vores datacentral BEC Financial Technologies. Men vi gør alligevel en stor indsats for at gøre det aftryk så minimalt som muligt.

For at nedbringe og holde Merkurs udledninger på egne aktiviteter på et lavt niveau stiller vi høje krav til vores indkøb, forbrug og genbrug, og vi har indført en ambitiøs indkøbs- og transportpolitik. Når vi vælger leverandører og produkter, går vi efter udbydere, der integrerer bæredygtighed i deres produktion. Når vi køber mad og drikke på Merkurs regning, skal det som udgangspunkt være økologisk og vegetarisk. Vi køber genbrug, hvor det er muligt, og stiller krav til leverandører af serviceydelser og håndværksmæssige ydelser om, at medarbejderne som minimum har overenskomstlignende forhold. Når vi transporterer os i arbejdsmæssig sammenhæng - det kan være til kundemøder, mellem vores afdelinger, til kurser eller i det hele taget - ønsker vi som udgangspunkt at bruge offentlig transport, elbil, elbil-taxa eller cykel.

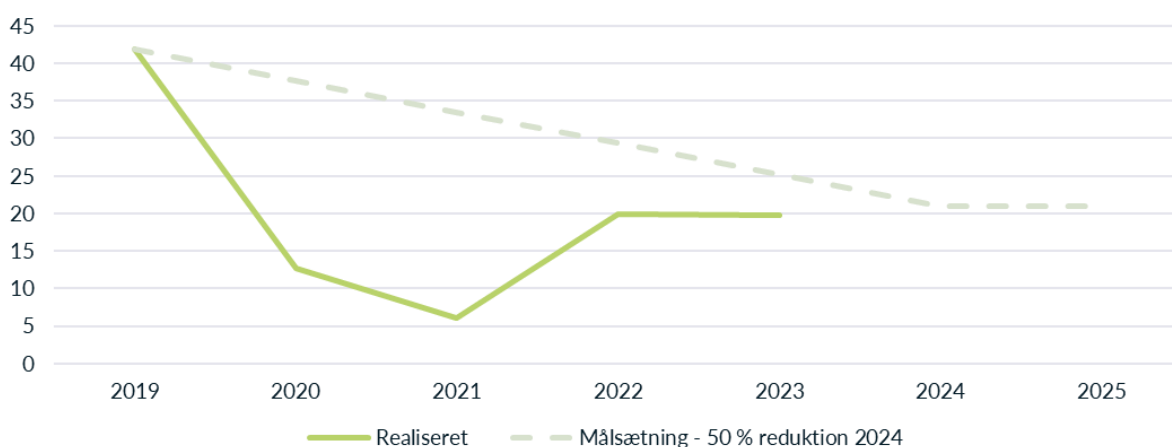
I forbindelse med regnskabet for 2021 satte vi en målsætning om at nedbringe vores udledninger med 70% i forhold til 2019 inden 2024. Vi kan nu konstatere, at vi desværre ikke når den målsætning.

I Merkurs indkøbspolitik sætter vi som nævnt begrænsninger på, hvor meget vi må køre i fossilbil, men da vi

i 2023 har været på besøg hos en lang række af vores mange landbrugskunder spredt over store dele af Jylland, er det af rent praktiske grunde ikke lykkedes os at tage alle turene i elbil, hvorfor udledningen fra kørsel i bil stiger med 35%. Det finder vi selvsagt ikke tilfredsstillende. Vi er meget opmærksomme på, at hverdagen skal fungere for både vores kunder og de rådgivere, der skal på kundebesøg. Derfor tager vi nu konsekvensen, og Merkur investerer i en elbil, som kan stå til rådighed for vores rådgivere i Erhverv Vest.

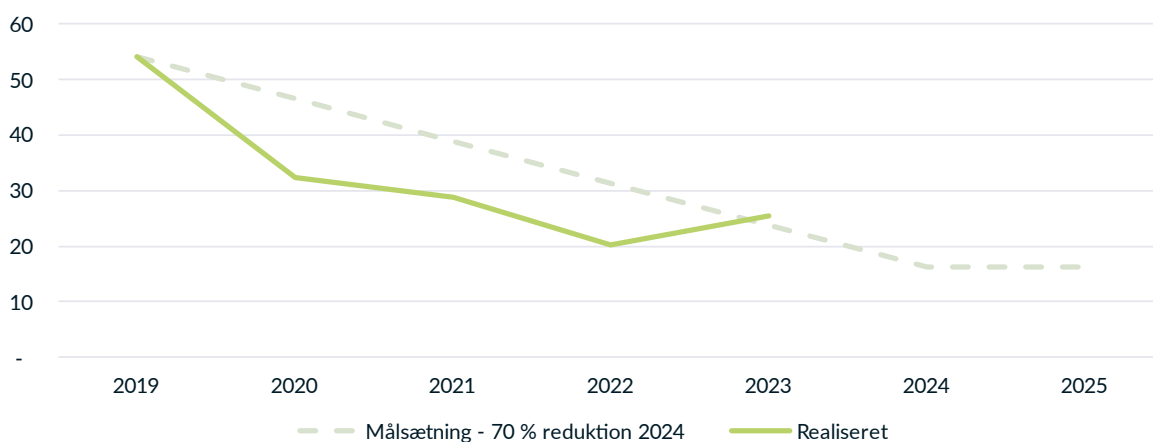
Vi har også måtte sande, at vi ikke har kunne begrænse vores flyrejser i en sådan grad, at vi kan nå vores målsætning. Årsagen skal primært findes i, at vi har prioriteret at være en aktiv del af det globale netværk Global Alliance for Banking on Values (GABV), som du kan læse mere om på side 48. Vi har større mulighed for at skabe forandringer, hvis vi samarbejder med andre værdibaserede pengeinstitutter, da vi kan rådgive og inspirere hinanden. I 2023 betød det tre oversøiske flyrejser i forbindelse med deltagelse i GABV-årsmødet i New York. CO2e-udledningerne fra flyrejser ligger derfor i 2023 lidt over niveauet for 2022.

Flyrejser ton CO2e

På denne baggrund har vi besluttet, at vi reviderer vores målsætninger for flyrejser, således at vi sigter mod at fastholde vores 50% reduktion i 2024 ift. 2019. For de øvrige tjenesterejser samt el og varme fastholder vi vores målsætning om 70%-reduktion i 2024. Ved udgangen af 2024 vil vi sætte nye mål.

Kørsel, el og varme ton CO2e

I 2023 stiger Merkurs energiforbrug med 18%. Det skyldes primært, at vi har brugt mere energi til at varme og køle vores kontorlokaler. Den energi, der produceres via de vedvarende energianlæg, vi har ejerandel i,

bidrager dog til, at vi er tæt på at være selvforsynende med vedvarende energi med en forsyningsgrad på 79%.

For at sikre forsat CO2 neutralitet på vores egne aktiviteter har vi i år købt klimakreditter i et projekt i østaten Østtimor (Timor Leste) i Sydøstasien. Projektet hjælper over 1000 småbønder i Østtimor med at plante træer, som binder kulstof og øger kulstoflagringen i jorden. Det øger biodiversiteten, afbøder klimaforandringerne, som især de små østater er meget udsatte for, og reducerer jordforringelsen, samtidig med at det forbedrer de lokales levevilkår. Derudover har vi tidligere opkøbt 14 hektar degraderet – det vil f.eks. sige fældet eller udpint – regnskov i Ecuador. Når skoven vokser frem igen, bindes 70 ton CO2e årligt. Skoven har vi købt i samarbejde med Dansk Ornitologisk Forenings Klima- og Biodiversitetsfond, der sikrer, at skoven købes i områder, hvor sjældne fuglearter har deres levesteder, og hvor rig biodiversitet igen kan udfolde sig.

Social ansvarlighed

Merkurs syn på bæredygtighed omfatter meget andet end klima og miljø. Merkur sætter også social ansvarlighed højt, hvorfor det fremgår tydeligt af vores nedskrevne ambition, at Merkur arbejder aktivt for en verden med værdighed, respekt og omsorg for hvert enkelt menneske. Den ledestjerne bruger vi i forhold til Merkur som arbejdsplads og i forhold til de kunder og projekter, vi finansierer. Merkur har mange kunder, der arbejder med at forbedre menneskers liv og levevilkår. I kapitlet Merkurs udlån, kan du læse mere om, de virksomheder og formål, som Merkur finansierer. Se side 20.

I dette afsnit rapporterer vi på Merkurs samfundsengagement – det vil sige, hvordan vi som virksomhed agerer eksternt ved at gøre brug af vores indflydelse, samt hvordan vi agerer internt som arbejdsplads.

Merkur engagerer sig

I Merkur ønsker vi at øge bevidstheden om pengeinstitutters rolle i samfundet og ønsker med vores forretning at vise, at en bank kan drives med bæredygtighed og ansvarlighed som overordnet formål. I fællesskab med andre får vi større gennemslagskraft, derfor engagerer vi os i netværk og tænketanke, der ligesom Merkur ønsker at fremme en verden, hvor der værnes om både mennesker, natur og miljø.

Donationer

I 2023 indførte vi et nyt koncept, hvor vi hvert år vil donere 0,3% af vores netto rente- og gebyrindtægter fra året før². I 2023 uddelte vi hele 430.000 kr. Donationen går til fire velgørende, not-for-profit kunder i Merkur samt Merkur Fonden. Konceptet kalder vi for Merkur Værdipulje.

Tre af kandidaterne indstilles af et udvalg i Merkur, en kandidat indstilles af repræsentantskabet og Merkur Fonden er fast modtager hvert år. Samtidig inviterer vi Merkurs andelshavere til at stemme om, hvordan pengene skal fordeles mellem de fem kandidater. Alle kandidater er garanteret 25.000 kr., når de indstilles. Den resterende del af puljen fordeles forholdsmæssigt mellem de tre kandidater, der får flest stemmer. Kort sagt er princippet: jo flere stemmer, desto flere penge.

Vi er særligt stolte af Merkur Værdipulje, fordi den understøtter det fællesskab, vi i Merkur har med vores kunder og andelshavere. Vi plejer at sige, at som kunde i Merkur giver man sine penge mening. På den ene side gør kunderne det muligt for os at låne penge ud til bæredygtige virksomheder og organisationer. Men nu bliver det endnu mere tydeligt, at når man bidrager til Merkurs indtjening, giver det også værdi til samfundet. Du kan se, hvordan pengene er blevet fordelt, og læse om modtagerne på næste side.

² Merkur forbeholder sig retten til ikke at uddеле værdipuljen, hvis der skulle indtræffe år med kun beskedent overskud eller decideret underskud.

Modtagere af Merkur Værdipulje 2023

Landsforeningen Levende Hav · 176.666,67 kr.

Landsforeningen Levende Hav har siden 1995 arbejdet for at beskytte havet både i Danmark og Europa. Foreningen ønsker at skabe en større folkelig og politisk opmærksomhed om livet i havet, og hvad der skal til for at passe på livet under vand. Det sker blandt andet ved hjælp af foreningens kampagne- og miljøkutter Anton.

Andelsgaarde · 171.250 kr.

Hos Andelsgaarde betaler medlemmerne hver måned 150 kr. og bliver dermed gårdejere i forening. I fællesskab opkøber, forpagter og dyrker de jorden på en bæredygtig måde, og sammen forsøger de at sikre, at halvdelen af den jord, de opkøber, bliver genoprettet.

Finn Nørgaard Foreningen · 32.083 kr.

Finn Nørgaard Foreningen blev stiftet efter terrorangrebet i København i 2015 af den afdøde filminstruktørs venner og familie. Foreningen arbejder for at fremme den menneskelige forståelse og modvirke ekstremisme og har blandt mange initiativer oprettet en ungetrup kaldet Rygtepatruljen, som rejser rundt til skoler og foreninger for at starte samtaler om emnet.

Alken Mejeri · 25.000 kr.

Alken Mejeri er et nedlagt andelsmejeri, som for snart 30 år siden blev opkøbt af byens borgere og sidenhen har lagt ramme til fester og komsammener, ligesom den lokale købmand og byens bibliotek har fået plads i de gamle industrilokaler. Det meste af det, der gør Alken til en særlig landsby med et aktivt socialt liv, har Alken Mejeris lokaler og muligheder som forudsætning.

Merkur Fonden · 25.000 kr.

Merkur Fonden, som er stiftet af Merkur Andelskasse, uddeler pengegaver til samfundsgavnige projekter indenfor kategorierne 'socialt arbejde og uddannelse', 'kunst og kultur', 'miljø og sundhed' samt 'forskning'. Merkur Fonden gør dagligt en forskel for mange mennesker og for samfundsudviklingen. Mest i det små og nære, og både i Danmark og rundt om i verden.

Solsikkesnoren

I Merkur mener vi, at alle skal have mulighed for at leve gode og værdige liv. Derfor har vi i 2023 tilsluttet os Solsikkeprogrammet, som står bag Solsikkesnoren. Solsikkesnoren giver personer med usynlige handicap og diagnoser mulighed for diskret at signalere et behov for særlige hensyn og ekstra hjælp. Vi vil gerne være med til forbedre vilkårene for disse mennesker, om det så er vores kunder eller medarbejdere. Det gør vi ved måden, hvorpå vi tager imod dem, men også ved at udbrede forståelse og kendskab til usynlige handicap. I Merkur er vores medarbejdere blevet uddannet i, hvad det vil sige at have et usynligt handicap, og de vil eksempelvis være ekstra opmærksomme og spørge ind til eventuelle særlige behov, hvis de kan se, eller kunder oplyser, at vedkommende bærer Solsikkesnoren. Solsikkesnoren kan hentes gratis i Merkurs afdelinger.

Frivillighed

I efteråret 2023 indførte Merkur en frivillighedsordning for vores medarbejdere. Kort fortalt har alle medarbejdere nu mulighed for at udføre frivilligt arbejde i arbejdstiden og få løn fra Merkur for halvdelen af de frivillige timer.

Frivillighedsordningen er blevet til efter et ønske fra netop medarbejderne, da mange allerede er engageret og bidrager til samfundet gennem frivillighed. Vi har arbejdet videre med ønsket og lavet et koncept, da vi ser det som en naturlig forlængelse af Merkurs forretningsmodel, som er centreret om at bidrage positivt til det samfund, vi er en del af.

Udvalgte netværk

Global Alliance for Banking on Values

Merkur er medstifter af dette globale netværk af banker med en fælles mission om at bruge finansiering til at understøtte en bæredygtig og social ansvarlig samfundsudvikling. Netværket består af 70 banker fordelt over 45 lande, som tilsammen betjener flere end 60 mio. kunder. Merkur deltager hvert år aktivt i netværket, og i 2023 var både Charlotte Skovgaard og bestyrelsesformand Cees Kuypers til årsmødet i New York, ligesom områdedirektør Edmont Ala har deltaget i Leadership Academy, et uddannelsesforløb for ledere i formålsdrevne finansvirksomheder.

Tænk tanken Demokratisk Erhverv

Merkur er medlem af Demokratisk Erhverv, der arbejder for at styrke og udbrede den demokratiske virksomhedsform. Med bred politisk opbakning nedsatte regeringen i 2021 en ekspertarbejdsgruppe om demokratiske virksomheder, hvori flere af tænketankens medlemmer deltog. Arbejdsgruppen udkom i 2022 med en række anbefalinger til, hvordan demokratisk ejede virksomheder kan få en større rolle i det danske samfund. I 2023 indgik en bred kreds af politiske partier så en aftale, som fjerner en række barrierer for demokratiske virksomheder. Merkurs adm. direktør Charlotte Skovgaard sidder i tænketankens bestyrelse.

Merkur bruger sin stemme

Merkur ønsker at bidrage til den offentlige debat omkring bæredygtighed, social ansvarlighed og finanssektorens rolle i samfundet. Derfor bruger vi vores stemme til at understrege den finansielle sektors vigtige rolle som katalysator for en bæredygtig udvikling af samfundet. Vi bruger med andre ord både medierne og vores egne kommunikationskanaler til at belyse samfundsrelevante emner og skabe dialog.

Gennem en aktiv presseindsats har Merkurs budskaber om bankdrift med omtanke for mennesker og natur nået en rækkevidde på samlet set 8 mio. visninger til brugere af de danske medier. Det er bl.a. historier om Merkurs Planterejse med budskabet om, at vi skal spise mindre kød, om uddelingen af Merkur Værdipulje til bæredygtige formål, samt at Merkur giver medarbejderne mulighed for at arbejde frivilligt på Merkurs regning.

Med sådanne aktiviteter går Merkur foran som et godt eksempel og viser, at det er muligt at bruge sin forretning til at påvirke verden i en positiv retning – helt i tråd med vores strategi om at være et bæredygtigt og ansvarligt fyrtårn i den finansielle sektor.

Derudover engagerer vi os ved at deltage i arrangementer, hvor vi kan bidrage med vores viden om værdibaseret bankdrift og inspirere både beslutningstagere, virksomheder og privatpersoner til bæredygtig og ansvarlig handling.

Analyseinstituttet Voxmeter gennemførte igen i 2023 en stor undersøgelse, der har kortlagt i hvor høj grad pengeinstitutternes budskaber om deres klimaindsats opleves som troværdige. Her kom Merkur for tredje gang i træk ind på en førsteplads som den mest troværdige aktør. Det er vi naturligvis rigtig stolte af, ikke mindst fordi det viser, at vi ved at bruge vores stemme aktivt og tydeligt, lykkes med at være det fyrtårn, vi sigter efter at være.

Merkur som arbejdsplads

En grundsten i Merkurs organisation er vores kompetente og engagerede medarbejdere, der alle bidrager til at kanalisere penge derhen, hvor de kan gøre en positiv forskel i samfundet. Vi værner om vores medarbejdere og forsøger at skabe en virksomhedskultur, som giver incitament til at gå forrest i arbejdet for en bedre verden, samt giver en følelse af mening for den enkelte. Det gør vi bl.a. ved at arbejde med værdiforankring i form af tirsdagsskoler hver anden tirsdag, hvor vores medarbejdere præsenteres for vores kunder og andre oplægsholdere, der kan inspirere og give os ny viden om bæredygtighed og social ansvarlighed.

I 2023 har alle Merkurs kunderådgivere gennemført et internt uddannelsesforløb i fem moduler centreret omkring Merkurs unikke værdigrundlag og vores minimumskriterier, der sætter rammen for, hvor bæredygtig og ansvarlig en virksomhed skal være for at få et lån i Merkur. Desuden er en del af modulerne tilbudt og gennemført af øvrige medarbejdere i Merkur. Udover det interne uddannelsesforløb har alle kundevedtente medarbejdere været på et særligt tilrettelagt todageskursus om kommunikation og behovsafdækning med Merkurs værdier som omdrejningspunkt. Desuden har tre medarbejdere været på Summer School i værdibaseret bankdrift i Stockholm. Summer Schoolen er arrangeret af Institute for Social Banking, som siden 2006 har uddannet mennesker fra hele verden i social ansvarlig bankdrift. Når nye medarbejdere kommer til andelskassen, får de adgang til både pre- og onboarding kurser, hvor nye kolleger bliver klædt på i forhold til Merkurs bæredygtige tilgang til det at drive bank.

Stolte medarbejdere, der trives

Merkur gennemførte i 2023 en trivselsmåling. Ikke mindre end 99% af Merkurs fastansatte medarbejdere har udfyldt trivselsmålingen, som blev gennemført første gang i 2021. Målingen viser, at der generelt er en høj trivsel blandt medarbejderne i Merkur med en medarbejdertilfredshedsscore på 85% (85% i 2022). Medarbejderne tilkendegiver, at Merkur er en rummelig arbejdsplads, at de er meget engagerede i deres arbejde, og at kollegerne er gode til at støtte hinanden.

Hele 99% (96% i 2022) af Merkurs medarbejdere er stolte af deres arbejde, og 93% (98% i 2022) føler, at de gør en forskel for det samfund, vi er en del af.

I Merkur er vi af den overbevisning, at et meningsfyldt arbejdsliv, hvor medarbejderne trives, ikke kommer af sig selv. Det kræver en ihærdig og vedvarende indsats. Da vi første gang foretog trivselsmålingen i 2021, viste den, at der var områder, der skulle tages hånd om i forhold til arbejdspress og samarbejde. I forlængelse af dette har Merkur siden haft fokus på generel trivsel samt fysisk og mental sundhed. Alle medarbejdere bliver tilbudt et fysisk sundhedstjek af en sygeplejerske, og Merkur har gennemført flere bevægelseskampagner i løbet af året, som flere har deltaget i.

Igen i 2023 har vi fået bevilget penge af Foreningen Velliv i forbindelse med Danmarks Mentale Sundhedsdag. Pengene er blevet brugt til at afholde workshops i hver afdeling om hhv. væredygtighed, feedback og personligheder.

Merkur har haft særligt fokus på at forebygge stress. I dagligdagen har vi fokus på at skabe tydelige prioriteringer og rammer, der giver en meningsfyldt arbejdsdag. I stedet for den årlige MUS-samtale har vi indført kvartalsvise feedbackdialoger, hvor den enkelte medarbejder og leder har mulighed for at give hinanden struktureret feedback og drøfte både trivsel, udfordringer og udvikling.

Trivselsmålingen viser i 2023, at vi har fastholdt fremgangen, vi så på området i 2022: I 2021 svarede 46%, at de i større eller mindre grad følte sig stressede. I 2022 lander andelen på 35%, og det gør den også i 2023. Selvom vi ligger på niveau med sektoren, mener vi, at tallet stadig er for højt, og vi vil arbejde videre med det særlige fokus på at forebygge stress.

Merkur ønsker at være en rummelig arbejdsplads, og vi tilrettelægger i stort omfang arbejdet således, at det passer til den enkeltes liv og kapacitet. Det betyder bl.a., at vi er positivt indstillet overfor eksempelvis deltids- og flexstillinger. Ved udgangen af 2023 har vi 35 medarbejdere, der arbejder deltid, og tre medarbejdere i flexjob.

Sygefravær

Sygefraværet i Merkur ligger i år højere end vores målsætning om at holde fraværet under 6,5 dage pr. medarbejder. Antallet af sygedage pr. medarbejder er dog faldet marginalt fra 7,7 dage pr. medarbejder i 2022 til 7,3 sygedage i 2023. At tallet ikke falder yderligere skyldes hovedsageligt det landsdækkende smitteudbrud med både corona og influenza i sidste halvdel af 2023.

Medarbejderomsætning og -sammensætning

På samfundsniveau er der hård konkurrence om medarbejdere, hvilket i høj grad også gælder finanssektoren. Alligevel lykkes det i stigende grad Merkur at fastholde vores dygtige medarbejdere.

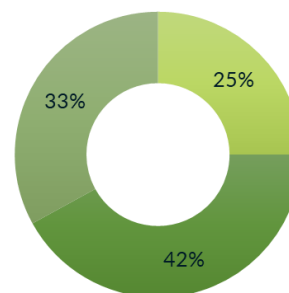
Medarbejderomsætningen i Merkur er således faldet betragteligt fra 16% i 2022 til 10% i 2023. Merkur har således en god margin op til vores målsætning for 2023, som var på max. 15% om året. For 2024 er målsætningen max 12% om året.

Aldersspredningen på medarbejderne i Merkur fordeler sig relativt ligeligt på begge sider af gennemsnitsalderen, som i Merkur er på 46 år, svarende nogenlunde til sektoren. En tredjedel af medarbejderne er over 54 år, hvilket er positivt, da denne gruppe bidrager med stor erfaring og specialistkompetencer til Merkur.

I den anden ende af aldersspektret tæller vores trainees med i statistikken, hvilket naturligvis er med til at trække gennemsnitsalderen i en yngre retning. Merkur har de senere år opbygget et struktureret samarbejde med

Aldersfordeling i Merkur

■ Under 35 år ■ 35-54 år ■ 55 år og derover

skoler og uddannelsesinstitutioner, således at vi har kunnet byde velkommen til både praktikanter og trainees, som vi hjælper på vej med uddannelse.

Det er nemlig vigtigt for Merkur at være med til at sikre, at der er medarbejdere til finanssektoren i fremtiden. Samtidig kan de unge medarbejdere bidrage med ny og værdifuld inspiration. Du kan læse mere om diversitet blandt medarbejderne på de kommende sider.

God selskabsledelse

Ansvarlighed og ordentlighed er nøgleord for den måde, vi driver vores andelskasse på. I dette afsnit kan du derfor læse om vores ejerstruktur, hvorfor vi prioriterer gennemsigtighed så højt, hvordan det rent faktisk kan lade sig gøre at øge diversiteten i den finansielle sektor og sidst men ikke mindst, hvordan Merkur arbejder med bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering.

Demokrati

Vi er en demokratisk ejet virksomhed, som primært er ejet af vores kunder. Alle andelshavere har stemmeret på generalforsamlingen med én stemme, uanset hvor meget den enkelte andelshaver har investeret. På generalforsamlingen tages der stilling til en række punkter, som er væsentlige for andelskassens virke. Generalforsamlingen vælger bl.a. et repræsentantskab, der igen vælger seks medlemmer til Merkurs bestyrelse. De resterende tre medlemmer af bestyrelsen vælges af Merkurs medarbejdere. Merkur har en meget engageret bestyrelse, hvilket bl.a. kan ses på bestyrelsens tilstedeværelse på bestyrelsesmøderne. Her er fremmødeprocenten for hele 2023 på 93% (91% i 2022).

Gennemsigtighed

Merkur drives med en høj grad af gennemsigtighed. Det gælder dels vores udlån, hvor vi offentliggør alle erhvervskunder på hjemmesiden, så man som kunde og øvrige interesserede altid kan følge med i, hvilke virksomheder og brancher Merkur låner penge ud til. Vi stiller ligeledes krav til gennemsigtighed i de investeringsprodukter, Merkur formidler. Sidst men ikke mindst sætter vi en ære i at gå i dialog med vores kunder, andelshavere og andre interessenter om de valg, Merkur træffer, og de eventuelle dilemmaer, der er forbundet hermed.

Diversitet og ligestilling

Diversitet og ligestilling er en mærkesag for Merkur, da vi mener, at alle skal behandles med respekt og værdighed og ikke mindst have lige muligheder, og fordi vi ikke vil gå glip af talent på baggrund af eventuelle ubevidste fordomme. Mangfoldighed handler for Merkur om mange forskellige aspekter som både køn og alder, men også om eksempelvis oprindelse, social baggrund og ikke mindst personlighed.

I 2023 var Merkur, som den eneste virksomhed i finanssektoren, nomineret til hele to Diversity Awards. Den fine anerkendelse er vi meget taknemlige for, for vi har arbejdet fokuseret med mangfoldighed gennem flere år.

I Merkur ved vi, at diversitet kræver en kontinuerlig indsats. Det er en af grundene til, at Merkur i 2023 har tilsluttet sig den danske del af det europæiske mangfoldighedsnetværk Diversity Charter. Med underskriften på Diversity Charter Danmark har Merkur blandt andet forpligtet sig til gennem konkrete tiltag at modvirke enhver form for diskrimination på arbejdspladsen og sikre, at alle arbejdsgange imødekommer forskellige kompetencer, talenter og hensyn.

I vores rekrutteringsproces opfordrer vi naturligvis alle kvalificerede ansøgere til at søge uanset køn, alder, etnicitet, handicap, religion, kultur eller seksualitet, og vi sætter yderligere fokus på diversitet ved f.eks. at

tilstræbe, at slutkandidater til alle stillinger er kønsmæssigt lige repræsenteret. Det er helt afgørende, at medarbejderne mærker denne tilgang i hverdagen. Derfor er vi særligt stolte af, at hele 96% af Merkurs medarbejdere oplever, at alle bliver behandlet retfærdigt uanset køn, alder, etnisk baggrund, seksuel orientering eller andre forskelle.

Samlet set har vi en ligelig fordeling mellem kønnene³ i Merkur. Andelen af kvindelige medarbejdere er faldet fra 60,0% i 2022 til 58,0% i 2023. På ledelsesniveau er andelen af kvindelige steget fra 50,0% i 2022 til 56% i 2023. Ledelseslaget afspejler dermed nogenlunde den øvrige medarbejdersammensætning. Vi er dog opmærksomme på, at mænd er det underrepræsenterede køn i Merkur, og vores målsætning er at have en nogenlunde lige fordeling.

Merkur har som et af ganske få pengeinstitutter i Danmark en kvindelig adm. direktør. Ifølge statistik fra Finanssektorens Arbejdsgiverforening er Merkur dermed fortsat langt foran de øvrige banker, hvor kun 30% af lederne er kvinder. I Merkur viser vi med andre ord, at kønsdiversitet også er muligt i den traditionelt mandsdominerede finansielle sektor.

Men reel ligestilling handler også om løn, og her tjener mænd på medarbejderniveau 1,2 gange så meget som deres kvindelige kolleger i Merkur, hvilket i høj grad skyldes jobfunktionerne. Vi arbejder kontinuerligt på at sikre, at medarbejdernes løn altid afspejler jobindholdet, ansvarsmængden og kompetencerne - uden skelen til køn.

Den kønsmæssige fordeling blandt Merkurs repræsentantskabsvalgte bestyrelsesmedlemmer udgør aktuelt fire mænd og to kvinder svarende til 66,7% mænd og 33,3% kvinder. Merkur ønsker en ligelig fordeling af kvinder og mænd på bestyrelsesniveau. Se kapitlet Lovpligtige oplysninger på side 30 for oplysninger om måltal. Du kan læse mere om Merkurs bestyrelse på side 25.

Lønpolitik

Direktionen aflønnes med en fast løn, og aflønningen vurderes hvert år i henhold til den adm. direktørs ansættelseskontrakt. Merkur har ingen bonusordninger. Aflønningen i direktionen er fastsat ud fra direktionens erfaringsniveau samt ud fra en sammenligning med markedsniveauet på lignende stillinger. Det er vigtigt for Merkur at kunne tiltrække, motivere og fastholde kvalificerede personer til direktionen, således at direktionen til enhver tid består af den eller de rette direktionsmedlemmer. I Merkur tjener den administrerende direktør 4,5 gange så meget som medianlønnen for medarbejderne.

Bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering

Forebyggelse af økonomisk kriminalitet er en vigtig prioritet for Merkur, og vi arbejder kontinuerligt på at styrke vores procedurer og medarbejdernes kompetencer. Økonomisk kriminalitet er et verdensomspændende problem, hvor de kriminelle bliver stadigt mere udspekulerede.

I slutningen af 2023 foretog Finanstilsynet en hvidvaskinspektion, hvor de gennemgik Merkurs arbejdsgange på hvidvaskområdet og tog stikprøver af konkrete sager. Denne type inspektion foretager Finanstilsynet jævnligt hos danske pengeinstitutter for at sikre, at pengeinstitutterne har de nødvendige procedurer på plads og tager deres samfundsansvar alvorligt i forhold til at bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering. I Merkur

Kønsdiversitet

³ På trods af at der findes flere kønsidentiteter end den binære kønsforståelse foreskriver, opererer Merkur af datamæssige årsager alene med to køn, når vi følger op på politikker og rapporterer.

prioriterer vi området højt, og derfor er vi rigtig glade for, at Finanstilsynets inspektion ikke har givet anledning til nogen tilsynsreaktioner. Med andre ord er Merkurs processer på de inspicerede områder på plads, og det er vi naturligvis meget tilfredse med, da vi ser det som en anerkendelse af det store arbejde, som vi hver dag gør for at sikre os imod forsøg på hvidvask og terrorfinansiering.

Merkur har et tæt samarbejde med vores datacentral BEC Financial Technologies, som leverer systemer, der er med til at opdage og standse eventuelle kriminelle handlinger. BEC lancerede i 2022 en udbygning af systemerne, som vi løbende har implementeret i Merkur i 2022 og 2023, hvilket betyder, at vi i dag nemmere kan opdage eventuelle forsøg på at misbruge andelskassen til hvidvask. Alle Merkurs medarbejdere gennemgår løbende uddannelsesforløb via Finanssektorens Uddannelsescenter omkring hvidvaskbekæmpelse.

Vi har igen i år haft en særlig indsats omkring udenlandske betalinger. På grund af Ruslands invasion af Ukraine og krigen mellem Israel og Palæstina er der trådt en række nye regler i kraft. I den forbindelse har vi haft særligt fokus på betalinger til og fra lande involveret i krig. Vi har eksempelvis screenet, om der er foretaget betalinger til eller gennem Merkur, som kunne tyde på, at det var russiske midler, som blev forsøgt gemt. Dette har heldigvis ikke været tilfældet. Vi er bevidste om, at granskningen af udenlandske betalinger kan være til gene for vores kunder, men det er nødvendigt for at følge både dansk og international lovgivning.

Merkur Fonden

For 25 år siden stiftede Merkur Andelskasse en velgørende fond, Merkur Fonden, som skulle gøre det muligt for andelskassens kunder at foretage donationer indenfor de områder, hvor andelskassen også arbejder. Der er gennem årene samlet set formidlet mere end 15 mio. kr. via Merkur Fonden, og de seneste år er muligheden for at formidle penge steget betydeligt, da fonden har modtaget testamentarisk arv og store pengegaver. Med pengegaver på over 3 mio. kr. er 2023 et rekordår i fondens 25-årige historie.

Pengegaverne kommer fra dem, der har mere, end de selv vil bruge, og samtidig gerne vil se deres penge blive brugt til gavn og glæde for mennesker og for en bedre verden. Pengegaverne kommer som små og store donationer eller som arv, og de bliver givet enten til fondens brede formål eller til særlige interesseområder. Merkur Fonden udvikler hele tiden nye måder at formidle penge, så både donorerers og ansøgerees ønske til at give penge retning kan imødekommes.

Personlige puljer – en nyskabelse i Merkur Fonden

I 2023 lancerede Merkur Fonden en ny formidlingsform for mennesker, der vil støtte særlige temaer eller projekter med en lidt større sum over en periode. De har hidtil været henvist til selv at oprette en almennyttig fond. Problemet har imidlertid været, at det i praksis kræver en meget stor donation, før det giver mening med de mange omkostninger og formaliteter, der følger med det at drive en fond.

Det problem har Merkur Fonden løst i 2023 med en ny mulighed, der er enestående i den danske fondsverden: Man kan oprette en personlig pulje, hvor giver kan få indflydelse på bevillingsindstillingerne inden de besluttet af Merkur Fondens bestyrelse. Dermed kan en donation på f.eks. 250.000 kr. eller 500.000 kr. til uddeling over f.eks. 3-5 år give mening, da Merkur Fonden i forvejen har de kompetencer, der skal til for at håndtere ansøgningerne og alle de formelle forhold. Vi har allerede modtaget de to første personlige puljer, og vi ser frem til at flere givere lader sig inspirere. Du kan læse mere om de to første puljer på næste side.

Samlede pengegaver modtaget i 2023

Pengegaver modtaget i 2023	2023
195 donorer gav pengegaver til uddeling til projekter under fondens formål, herunder en stor donation på 800.000 kr.	1.696.070 kr.
En særdonation, der gav mulighed for at støtte Økologisk Landsforenings arbejde med at afholde Organic Summit 2025 i Danmark	225.000 kr.
En særdonation, der gav mulighed for at støtte Andelsgaarden Brinkholms arbejde med naturgenopretning	100.000 kr.
En donation til to personlige puljer, der giver mulighed for at støtte <i>Bæredygtig livsstil</i> og <i>Demokrati og fællesskab</i> de kommende 3-5 år	1.000.000 kr.
Merkur Værdipulje	25.000 kr.
I alt	3.046.070 kr.

Personlige puljer

Bæredygtig livsstil

Puljen støtter projekter, som undersøger og/eller afprøver mulighederne for at reducere borgernes ressourceforbrug og klimaaftryk gennem ændret adfærd eller livsstil, fx hvad angår fødevarer, transport, ferieformer, forbrug i boligen eller på anden måde. Der kan være tale om initiativer i et boligområde, i en forening, på en arbejdsplads eller i en anden afgrænset gruppe. Projekterne kan også fokusere på indsamling af udenlandske erfaringer mht. mere bæredygtige livsformer. Det skal være en del af projektet at beskrive, hvordan bæredygtigheden tænkes dokumenteret. Puljen er på 500.000 kr.

Demokrati og fællesskab

Puljen støtter projekter, som undersøger og/eller afprøver mulighederne for at styrke demokrati og fællesskab på lokalt niveau (i landsbyer, boligområder, bofællesskaber el lign). Det kan ske ved forskellige initiativer og indsatser, som aktiverer de involverede borgere, og som har et perspektiv i forhold til den grønne omstilling. Der skal redegøres for, hvordan effekterne tænkes dokumenteret. Der skal være et muligt perspektiv i forhold til at opskalere erfaringerne til kommunalt, regionalt eller nationalt niveau. Puljen er på 500.000 kr.

Puljerne kan søges fire gange årligt via merkurfonden.dk, og begge puljer kan over de kommende år uddele op til 50.000 kr. pr. ansøgning til forskellige projekter og aktiviteter.

Særdonationer - formidling til glæde for både giver og modtager

Har en (evt. anonym) donor et særligt interesseområde indenfor fondens formål, kan fonden hjælpe med at finde ansøgere. Hvis donor finder en ansøgers projekt interessant og i tråd med det, som donor har af ønsker til forandring eller udvikling af samfundet, sørger fonden for at kvalificere ansøgningen og tager sig af praktiske forhold, herunder eventuelle skattebegunstigelser i forbindelse med donationen. I 2023 modtog fonden 225.000 kr. som særdonation til støtte for Økologisk Landsforenings arbejde med at organisere et stort europæisk økologi-topmøde. "Organic Summit 2025" holdes i Danmark i efteråret 2025.

En anden donor ønskede at gavne natur, og særligt natur i kulturlandskaber, og efter dialoger med både donor og ansøger kunne Merkur Fonden sende 100.000 kr. til naturgenopretning på Andelsgaardens ejendom Brinkholm.

Rigtig mange ansøgninger

Udover disse særlige enkeltdonationer gives pengegaverne (mellem 5.000-25.000 kr.) til ildsjæle med en god idé, der mangler penge til at få den virkeliggjort. I 2023 har 43 projekter/aktiviteter fået en pengegave.

Merkur Fondens bestyrelse har bevilget i alt 761.595 kr. Fonden modtog dog over 350 ansøgninger i 2023, så det var kun hver 8. ansøgning, det var muligt at støtte.

Partnerskabsprojekterne indsamler store beløb

En stor del af Merkur Fondens virke er knyttet til tætte samarbejder med partnerskaber, som primært arbejder med udvikling udenfor Danmark. Partnerskaberne bygger på løbende og langvarig indsamling af pengegaver og kan sikre at projekter ikke bare startes op, men også kan fortsættes og udvikles. Coronaårene var hårde for flere af partnerskaberne, og eftervirkningerne kunne stadig mærkes i 2023. Indsatsen for at komme tilbage efter corona blev heldigvis bakket op af mange donorer, som i 2023 gav 852.320 kr. til arbejdet. Fra Merkur Fonden skal lyde en stor tak til alle, der bakker op om partnerskaberne.

Merkur Klimafond

Klimaet har brug for konkret handling her og nu. I Merkur Andelskasse vil vi gerne gå forrest og sætte handling bag vores ambition. Derfor stiftede Merkur i 2020 den erhvervsdrivende fond Merkur Klimafond. Fonden er selvejende og en selvstændig juridisk enhed. Merkur Klimafonds formål er at understøtte projekter, der arbejder med forebyggelse af og tilpasning til klimaforandringer.

Fonden har ikke etableret nye ladestander i 2023, men har fokuseret på at skabe positiv drift på fondens nuværende 129 ladeudtag. Efter underskud i 2021 og 2022 på i alt -271.476 kr. er det lykkedes os at vende økominen i 2023, hvor fonden har skabt et overskud før skat på 460.109 kr. Det er et meget tilfredsstillende resultat. Overskuddet skal naturligvis ud at arbejde for en grønnere verden. Derfor har vi i slutningen af 2023 tilført fonden ekstra personalemæssige ressourcer, således at der både er tid og økonomi til igangsætningen af nye projekter i 2024.

129

Ladeudtag til elbiler

460 tkr. Klimafondens resultat
før skat

Forskningsprojekt med klimaeffekt

Elbilerne vinder frem i disse år. Det er godt for klimaet, men det skaber også udfordringer for elnettet. Der er behov for, at vi begrænser opladningen i spidsbelastningsperioder og i stedet lader i perioder, hvor der er mere grøn strøm i elnettet. I 2023 har Klimafonden derfor stillet vores ladestander på Frederiksberg til rådighed for DTU's forskning i intelligente elsystemer – også kaldet Smart Grid. Projektet giver en udgift for fonden, men vi har valgt at prioritere at bidrage til forskningen, da vi ser et stort klimamæssigt potentiale i at flytte strømforbruget til perioder med mere grøn strøm.

Fair priser skal fremme bæredygtig ladeadfærd

Pr. 1. november 2023 sænkede vi prisen for opladninger om natten, hvor strømmen er mest grøn, og elnettet mindst belastet. Med de nye nattepriser er det blevet 57% billigere at oplade bilen, mens du sover. En lav opladningspris gør det mere attraktivt at vælge en elbil fremfor en fossil drevet bil, hvilket er en vigtig del af den grønne omstilling. Samtidig fremmer den nye prissætning brugen af grøn strøm til gavn for klimaet.

Nye projekter på vej

I 2024 tager Klimafonden hul på opsætning af ladestander på skoler og institutioner. De nye ladestander giver personale, voksne elever m.v. mulighed for at oplade, mens de er på arbejde eller i skole, hvilket i praksis gør det nemmere at have en elbil. En del skoler og institutionerne ligger i områder med få opladningsmuligheder. Da fondens ladestandardnetværk er åbent for alle, håber vi, at projektet vil kunne få flere til at vælge en elbil de steder, hvor der normalt er lidt længere mellem ladestanderne.

I 2024 ønsker fonden desuden at gå ind i opgaver, der opfylder fondens formål, men som ikke er målrettet opsætning af ladestander. Det er for eksempel mindre solcelleprojekter og samarbejde med små energifællesskaber.

Du kan læse mere om Merkur-ladestanderne og se, hvor ladestanderne er placeret på www.merkur.dk/ladestander

Bæredygtighedsdata

Udledninger fra Merkurs aktiviteter, ton CO2e

	2023	2022
Fjernvarmeforbrug	9	7
El	6	6
Tjenesterejser	30	27
Datacentral BEC	16	11
Totale udledninger	61	51

Fortrængte og absorberede udledninger

	2023	2022
Fortrængte udledninger (vedvarende energi)		
Middelgrunden Vindmøllelaug	-2	-2
Hvidovre Vindmøllelaug	-10	-13
Plasticueros. Solcelleanlæg i Spanien	-10	-11
Absorberede udledninger		
Købt degraderet regnskov i Ecuador	-70	-70
Købt Gold Standard	-40	-30
Netto udledninger	-71	-75

Total CO2-udledning

Ton CO2e	2023	2022
Scope 1	0	0
Scope 2	15	13
Scope 3 - upstream	46	38
Scope 3 - downstream	14.945	12.037

Ressourcer

	2023	2022
Energiforbrug (GJ)	839	588
Vedvarende energiandel (%)	79	106
Papir (Kg)	5.209	4.616

Finansierede udledninger, erhverv

	Udlån i mio. kr. 2023	Andel af udlån	Ton CO2e 2023	Andel af udledning	Intensitet* 2023	Mål 2030	Intensitet** 2022
Landbrug	242	28%	12.186	88%	50,3	19,8	44,9
Undervisning og institutioner	194	22%	835	6%	4,3	1,2	3,9
Andre services, kulturinstitutioner og organisationer	132	15%	153	1%	1,2	0,5	1,7
Udlejning mv. af fast ejendom – andelsboligforeninger	77	9%	16	0%	0,2	0,1	0,1
Mejerier og anden fødevarerproduktion	41	5%	234	2%	5,7	1,4	4,6
Øvrige	148	17%	467	3%	2,9	1,2	3,9
Total	834	95%	13.891	100%	16,7	-	14,3
Energiforsyning og klimaprojekter	22	2%	-264	-	-	-	-
Udenfor beregning	22	3%					
Nettoudledning	878	100%	13.627	-	-	-	-

*Udledning pr. mio. kr. i udlån

** Merkurs baseline (udgangspunkt for CO2e reduktioner) er 2022 dataene. En ny rapport fra DCE (Aarhus Universitet) viser, at arealet af lavbundslande i Danmark er mindre end tidligere antaget. Der bliver i 2024 offentliggjort nye faktorer for den udledning, der kommer fra lavbundslandene. Den samlede effekt er endnu ukendt, men vil blive indarbejdet i vores CO2e regnskab for 2024. De nye data vil sandsynligvis påvirke vores baseline, som efterfølgende vil blive korrigeret.

Finansierede udledninger, privat

	Udlån og i mio. kr.	Andel af udlån	ton CO2e 2023	Andel af udledning	Intensitet* 2023	Intensitet* 2022
Boliglån	825	79%	777	74%	0,94	0,74
Billån	59	6%	277	26%	4,67	3,17
Klimalån	11	1%	-	0%	-	-
Total	895	86%	1.054	100%	1,18	0,76
Udenfor beregning**	149	14%				
Totalt udlån privat	1.044	100%				

*Udledning pr. mio. kr. i udlån

**Det er ikke muligt at opgøre udledningen for eksempelvis forbrugslån og private kassekreditter, da vi ikke ved, hvad kunderne bruger pengene på.

Kvalitet af data for finansierede udledninger: Datagrundlaget klassificeres efter en score på en skala fra 1 til 5, hvor 1 er bedst. Merkurs datagrundlag for denne rapportering er for erhvervskunder 3,9 mod 3,7 i 2022. For privatkunder er scoren 4,5 mod 4,7 i 2022.

Green Asset Ratio

	Andel i mio. kr.		Andel i procent af samlede aktiver	
	Omfattet	Ikke-omfattet	Omfattet	Ikke-omfattet
Aktiver i alt	966	3.969	20	80
Ikke-NFRD-virksomheder*		783	-	16
Husholdninger	966	95	20	2
-heraf: lån med pant i fast ejendom til beboelse	902	0	19	0
-heraf: lån til motorkøretøjer	64	0	1	0
Stater mv.	-	2.487	-	51
Handelsbeholdning og interbanklån på anfordring	-	258	-	5
Øvrige aktiver	-	271	-	6

Green Asset Ratio beskriver, hvor stor en del af instituttets aktiviteter, der på nuværende tidspunkt er omfattet af EU's taksonomi for klima og miljø.

* Non-Financial Reporting Directive (NFRD)

Sociale Data

	2023	2022	Sektor 2023	Målsætning
Fuldtidsarbejdstyrke (FTE) inkl. studerende	104,3	103,1	-	-
Medarbejderomsætningshastighed (%)	10,0	16,0	10,4	< 15,0 i 2023
Sygefravær (dage/FTE)	7,3	7,7	6,3*	< 6,5 i 2023
Anciennitet (år)	5,0	4,7	-	-
Gennemsnitsalder (år)	46,0	45,0	-	-
Under 35 år (%)	25,0	28,0	27,0	-
Over 35-54 år (%)	42,0	39,8	46,0	-
Over 55 år (%)	33,0	32,8	27,0	-

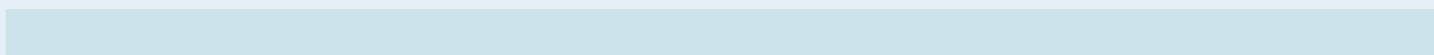
* Tal fra 2022

Ledelsesdata

	2023	2022	Sektor 2023	Måltal
Bestyrelsens kønsdiversitet (%)	33,3	40,0	-	33,3%
Kønsdiversitet (%)	58,0	60,0	49,0	Min. 40%
Kønsdiversitet for øvrige ledelseslag (%)	56,0	50,0	30,0	Min. 40%
Lønforskel mellem køn (gange)	1,2	1,2	1,2	1,0
Tilstedeværelse på bestyrelsesmøder (%)	93,0	91,2	-	-
Lønforskel mellem CEO og medarbejdere* (gange)	4,5	5,5	-	-

Påtegninger

- 61 Ledelsespåtegning
- 62 Revisors påtegning

Ledelsespåtegning

Vi har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2023 for Merkur Andelskasse.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lovgivningens krav, herunder lov om finansiel virksomhed og bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af andelskassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt af resultatet af andelskassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2023.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i andelskassens aktiviteter og økonomiske forhold, årets resultat og andelskassens finansielle stilling samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som andelskassen står over for. Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

København, den 23. februar 2024

Direktion

Charlotte Skovgaard

Bestyrelse

Cornelis Anthonie Kuypers (forperson)

Anneke Stubgaard (næstforperson)

Bernhard Franz Schmitz

Hilde Kjelsberg

Jakob Brochmann Laursen

Kristoffer Lüthi

Jesper Kromann

Steffan Storgaard Mortensen

Søren Thomsen

Der afholdes ordinær generalforsamling i København den 13. april 2024.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til andelshaverne i Merkur Andelskasse

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af andelskassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt af resultatet af andelskassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023 i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til revisionsudvalget og bestyrelsen.

Hvad har vi revideret

Merkur Andelskasses årsregnskab for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023 omfatter resultat- og totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, noter, herunder anvendt regnskabspraksis ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi udførte vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision (ISA) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit *Revisors ansvar for revisionen af regnskabet*.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af andelskassen i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisors etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i overensstemmelse med disse krav og IESBA Code.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i artikel 5, stk. 1, i forordning (EU) nr. 537/2014.

Valg

Vi blev første gang valgt som revisor for Merkur Andelskasse 1. april 2017 for regnskabsåret 2017. Vi er genvalgt årligt ved generalforsamlingsbeslutning i en samlet sammenhængende opgaveperiode på syv år frem til og med regnskabsåret 2023.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af regnskabet for 2023. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af regnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Centrale forhold ved revisionen

Nedskrivninger på udlån

Udlån måles til amortiseret kostpris med fradrag af nedskrivninger.

Nedskrivninger på udlån er ledelsens bedste skøn over de forventede tab på udlån pr. balancedagen. Der henvises til den detaljerede beskrivelse af ”Anvendt regnskabspraksis” i note 1 i regnskabet.

Som følge af den makroøkonomiske udvikling med bl.a. forøget renteniveau samt risiko for økonomisk afmatning har ledelsen indregnet et betydeligt tillæg til nedskrivningerne på udlån i form af et regnskabsmæssigt skøn (”ledelsesmæssigt skøn”). Konsekvenserne af den makroøkonomiske udvikling for andelskassens kunder er i væsentligt omfang uafklarede, hvorfor der er en forøget skønsmæssig usikkerhed om opgørelsen af nedskrivningsbehovet.

Derudover har ledelsen foretaget et tillæg til nedskrivningerne på udlån relateret til landbrug.

Nedskrivninger på udlån er et centralt fokusområde, fordi det regnskabsmæssige skøn i sin natur er komplekst og påvirket af subjektivitet og dermed forbundet med høj grad af skønsmæssig usikkerhed.

Følgende områder er centrale for opgørelse af nedskrivninger på udlån:

- Fastlæggelse af kreditklassifikation.
- De modelbaserede nedskrivninger i stadie 1 og 2, herunder ledelsens fastlæggelse af modelvariable tilpasset andelskassens udlånsportefølje.
- Andelskassens forretningsgange for at sikre fuldstændigheden i registrering af udlån, der er kreditforringede (stadie 3) eller med betydelig stigning i kreditrisikoen (stadie 2).
- Væsentligste forudsætninger og skøn anvendt af ledelsen i nedskrivningsberegningerne, herunder principper for vurdering af forskellige udfald af kundens økonomiske situation (scenarier) samt for vurdering af sikkerhedsværdier på bl.a. ejendomme, som indgår i nedskrivningsberegningerne.
- Ledelsens vurdering af forventede kredittab pr. statusdagen som følge af mulige ændringer af forhold, som ikke indgår i de modelberegne eller individuelt vurderede nedskrivninger (ledelsesmæssigt skøn), herunder især konsekvenserne af den makroøkonomiske udvikling for andelskassens kunder, herunder landbrug.

Der henvises til årsregnskabets note 13, note 16-17, afsnittet ”Kreditrisiko” og ”Risikostyring” i note 34 samt note 2 ”Væsentlige regnskabsmæssige skøn forudsætninger og usikkerhed”, hvor forhold, der kan påvirke nedskrivninger på udlån, er beskrevet.

Howdan vi har behandlet det centrale forhold ved revisionen

Nedskrivninger på udlån

Vi gennemgik og vurderede de nedskrivninger, som er indregnet i resultatopgørelsen i 2023 og i balancen pr. 31. december 2023.

Vi udførte risikovurderingshandlinger med henblik på at opnå en forståelse af it-systemer, forretningsgange og relevante kontroller vedrørende opgørelse af nedskrivninger på udlån. For kontrollerne vurderede vi, om de var designet og implementeret til effektivt at adressere risikoen for væsentlig fejlinformation.

For udvalgte kontroller, som vi planlagde at basere os på, testede vi, om de var udført på konsistent basis.

Vi vurderede den anvendte nedskrivningsmodel udarbejdet af datacentralen BEC og brugen heraf, herunder arbejdsfordelingen mellem BEC og andelskassen.

Vi vurderede og testede andelskassens opgørelse af modelbaserede nedskrivninger i stadie 1 og 2, herunder vurderede vi ledelsens fastlæggelse og tilpasning af modelvariable til egne forhold.

Vi gennemgik og vurderede andelskassens validering af de metoder, som anvendes for opgørelse af forventede kredittab, samt de tilrettede forretningsgange og interne kontroller, der er etableret for at sikre, at kreditforringede udlån i stadie 3 og svage stadie 2 udlån identificeres og registreres rettidigt.

Vi vurderede og testede de af andelskassen anvendte principper for fastlæggelse af nedskrivningsscenarier samt for måling af sikkerhedsværdier på bl.a. ejendomme, der indgår i nedskrivningsberegninger på kreditforringede udlån og udlån med betydelige svaghestegn (svage stadie 2 udlån).

For en stikprøve af kreditforringede udlån i stadie 3 og svage stadie 2 udlån testede vi nedskrivningsberegningerne og anvendte data til underliggende dokumentation.

For en stikprøve af øvrige udlån foretog vi vores egen vurdering af stadie og kreditklassifikation. Dette omfattede en stikprøve målrettet større udlån samt udlån inden for segmenter med generelt forøgede risici herunder segmenter, der er særligt ramt af den makroøkonomiske udvikling.

Vi gennemgik og udfordrede de væsentlige forudsætninger, som ligger til grund for det ledelsesmæssige skøn over forventede kredittab, der ikke indgår i de modelberegne eller individuelt vurderede nedskrivninger ud fra vores kendskab til porteføljen, brancher og de aktuelle konjunkturer. Vi havde herunder særlig fokus på andelskassens opgørelse af de ledelsesmæssige skøn til afdækning af forventede kredittab som følge af den makroøkonomiske udvikling, herunder for landbrug.

Vi vurderede, om de forhold, der kan påvirke nedskrivninger på udlån, var passende oplyst.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiell virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med regnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om finansiell virksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et regnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere andelskassens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere andelskassen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revision af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandling som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af andelskassens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om andelskassens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at andelskassen ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt

betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, anvendte sikkerhedsforanstaltninger eller handlinger foretaget for at eliminere trusler.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af regnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres.

Herning, den 23. februar 2024

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 3377 1231

Benny Voss
statsautoriseret revisor
mne15009

Daniel Mogensen
statsautoriseret revisor
mne45831

Regnskab

67 Regnskab
72 Noter

Resultat- og totalindkomstopgørelse for 2023

1.000 kr	2023	2022	Note
Renteindtægter	180.232	98.343	3
Negative renteindtægter	0	-7.975	4
Renteudgifter	-14.813	-6.980	5
Negative renteudgifter	0	13.655	6
Netto renteindtægter	165.419	97.043	
Udbytte af aktier m.v.	348	129	
Gebyrer og provisionsindtægter	84.539	88.128	7
Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	-11.725	-10.556	8
Netto rente- og gebyrindtægter	238.581	174.744	
Kursreguleringer	3.411	-7.042	9
Andre driftsindtægter	307	340	
Udgifter til personale og administration	-148.105	-139.301	10-11
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	-3.418	-3.532	12
Andre driftsudgifter	-112	-52	
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	-36.355	-26.739	13
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	45	43	
Resultat før skat	54.354	-1.539	
Skat	-13.725	895	14
Årets resultat	40.629	-644	
Forslag til resultatdisponering			
Overført til næste år	40.629	-644	
Totalindkomstopgørelse			
Årets resultat	40.629	-644	
Anden totalindkomst:			
Valutakursregulering andele i EUR	80	1	
Anden totalindkomst efter skat	80	1	
Årets totalindkomst	40.709	-643	

Balance

AKTIVER [1.000 KR.]	2023	2022	Note
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	2.486.560	2.377.786	
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	79.676	99.577	15
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	1.843.102	1.631.674	16-17
Obligationer til dagsværdi	178.538	213.495	18
Aktier m.v.	68.168	48.150	19
Kapitalandele i associerede virksomheder	735	690	20
Aktiver tilknyttet puljeordninger	114.522	87.994	21
Immaterielle aktiver	15	198	22
Grunde og bygninger			
Grunde og bygninger (domicilejendom)	11.662	11.919	
Domicilejendomme, leasede	5.361	4.066	
Grunde og bygninger i alt	17.023	15.985	23
Øvrige materielle aktiver	1.691	1.955	24
Aktuelle skatteaktiver	1.028	91	14
Udsudte skatteaktiver	5.002	11.821	14
Andre aktiver	53.856	71.356	25
Periodeafgrænsningsposter	4.324	3.932	
AKTIVER I ALT	4.854.240	4.564.704	

BALANCE (fortsat)

PASSIVER [1.000 KR.]	2023	2022	Note
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	114.776	99.063	26
Indlån og anden gæld	3.925.852	3.764.612	27
Indlån i puljeordninger	114.522	87.994	
Udstedte obligationer	24.855	24.827	28
Andre passiver	34.976	32.058	29
Periodeafgrænsningsposter	201	63	
GÆLD I ALT	4.215.183	4.008.617	
Hensættelse til pensioner og lignende forpligtelser	385	446	
Hensættelse til udskudt skat	2.837	0	14
Hensættelser til tab på garantier	10.750	6.665	
HENSATTE FORPLIGTELSER I ALT	13.972	7.111	30
Efterstillede kapitalindskud	147.890	131.936	
EFTERSTILLEDE KAPITALINDSKUD	147.890	131.936	31
EGENKAPITAL			
Andelskapital	239.536	228.322	
Overkurs ved emission	145.765	136.960	
Opskrivningshenlæggelser	857	1.350	
Andre reserver	4.708	4.708	
Overført overskud eller underskud	86.329	45.700	
EGENKAPITAL I ALT	477.195	417.040	
PASSIVER I ALT	4.854.240	4.564.703	
IKKE-BALANCEFØRTE POSTER			
Garantier	606.711	686.385	32
IKKE-BALANCEFØRTE POSTER I ALT	606.711	686.385	

Egenkapitalopgørelse for 2023

1.000 KR.	2023	2022
Andelskapital		
Andelskapital primo	228.322	225.056
Ny indbetalt andelskapital	11.214	3.266
I alt	239.536	228.322
Værdien af en andel ved årets slutning	1.890,30	1.744,30
Overkurs ved emission		
Overkurs ved emission, primo	136.960	134.512
Overkurs ved nytegning	8.725	2.449
Anden totalindkomst	80	-1
I alt	145.765	136.960
Opskrivningshenlæggelse		
Opskrivningshenlæggelse, primo	1.350	1.350
Opskrivning ejendom, tilbageførsel	-493	0
I alt	857	1.350
Andre reserver		
Andre reserver, primo	4.708	4.708
I alt	4.708	4.708
Overført overskud		
Overført overskud, primo	45.700	46.343
Årets resultat	40.629	-643
I alt	86.329	45.700
specifikation:		
Overført overskud, primo	45.700	46.343
Årets resultat	40.629	-643
Anden totalindkomst	80	1
Samlet totalindkomst	40.709	-642
Anden totalindkomst ovf. til overkurs ved emission	-80	-1
Årets resultat	40.629	-643
I alt	86.329	45.700

Egenkapitalopgørelse for 2023 [forsat]

1.000 kr.	2023	2022
Egenkapitalen ved årets slutning sammensætter sig således:		
Andelskapital	239.536	228.322
Overkurs ved emission	145.765	136.960
Opskrivningshæftelse, ejendom	857	1.350
Andre reserver	4.708	4.708
Overført overskud	86.329	45.700
I alt	477.195	417.040
Andre oplysninger om reserverne		
Frie reserver (tidligere A-kapital)		
Saldo ved årets begyndelse	19.093	19.127
Forholdsmæssig andel af årets resultat	2.074	-34
Frie reserver i alt	21.167	19.093
Andel af andre reserver	2.353	2.353
I alt	23.520	21.446
Kursreguleringsfond (tidligere B-kapital)		
Saldo ved årets begyndelse	26.607	27.217
Forholdsmæssig andel af årets resultat	38.555	-610
Kursreguleringsfond i alt	65.162	26.607
Andel af andre reserver	2.355	2.355
I alt	67.517	28.962

NOTER TIL MERKURS REGSKAB 2023

NOTEOVERSIGT

- Note 1. **Anvendt regnskabspraksis**
- Note 2. **Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerhed**
- Note 3. **Renteindtægter**
- Note 4. **Negative renteindtægter**
- Note 5. **Renteudgifter**
- Note 6. **Negative renteudgifter**
- Note 7. **Gebyrer og provisionsindtægter**
- Note 8. **Afgivne gebyrer og provisionsudgifter**
- Note 9. **Kursreguleringer**
- Note 10. **Udgifter til personale og administration**
- Note 11. **Øvrige administrationsudgifter**
- Note 12. **Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver**
- Note 13. **Nedskrivninger og hensættelser**
- Note 14. **Skat**
- Note 15. **Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker**
- Note 16. **Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris**
- Note 17. **Udlån og garantidebitorer [fordelt på sektor og brancher]**
- Note 18. **Obligationer til dagsværdi**
- Note 19. **Aktier og andre kapitalandele**
- Note 20. **Kapitalandele i associerede virksomheder**
- Note 21. **Aktiver i puljeordninger**
- Note 22. **Immaterielle aktiver**
- Note 23. **Grunde og bygninger**
- Note 24. **Øvrige materielle aktiver**
- Note 25. **Andre aktiver**
- Note 26. **Gæld til kreditinstitutter og centralbanker**
- Note 27. **Indlån og anden gæld**
- Note 28. **Udstedte obligationer**
- Note 29. **Andre passiver**
- Note 30. **Hensatte forpligtigelser**
- Note 31. **Efterstillede kapitalindskud**
- Note 32. **Eventualforpligtigelser**
- Note 33. **Kapitalprocent**
- Note 34. **Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici.**
- Note 35. **Transaktioner med nærtstående parter i regnskabsåret**
- Note 36. **Hoved- og nøgletal**

Note 1 Anvendt regnskabspraksis

Årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmægler selskaber m.fl. (Regnskabsbekendtgørelsen).

Årsregnskabet præsenteres i danske kroner og afrundes til nærmeste 1.000 kr.

Regnskabspraksis er uændret i forhold til årsrapporten 2022. Der er foretaget mindre reklassifikationer i enkelte poster i resultatopgørelse og balance, herunder specifikationen i noterne. Dette har ikke påvirket årets eller sidste års resultat og egenkapital og er udelukkende foretaget med henblik på at sikre sammenlignelighed af de enkelte poster i årsregnskabet.

Kapitalmæssig indfasning

Kapitalkravsforordningen (CRR) indeholder en 5-årig indfasning af virkningen af de initiale IFRS 9-nedskrivninger pr. 01.01.2018 på kapitalgrundlaget. Indfasningen gælder tilsvarende for pengeinstitutter, der opererer under IFRS 9-forenelige nedskrivningsregler. Merkur har tidligere anvendt overgangsordningen, men denne er nu fuldt indfaset og anvendes derfor ikke længere.

Ændring i udskudt skat som følge af ændringer i regnskabsmæssigt skøn

Det regnskabsmæssige skøn vedrørende udskudt skat er pr. 1. januar 2023 ændret som følge af implementering af "Arne-skatten" og herved en ændring i skattesatsen fra 2022 til 2024, som følge af ændringer i selskabsskatteloven, skatteforvaltningslover, skattekontrolloven og ligningsloven. Ændringerne relaterer sig til indførelsen af "Samfundsbidrag fra den finansielle sektor og fradragsløft over lønninger" pr. 9. juni 2022.

Ændringen i det regnskabsmæssige skøn er sket som følge af en forskydning i, hvornår det udskudte skatteaktiv forventes at kunne anvendes, da beregningen af aktivet ændres med de forskellige skattesatser.

Virkningen af ændringen indregnes i resultatopgørelsen under skat af årets resultat. Effekten af ændringen beløber sig til 330 tkr. i 2023.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde Merkur, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når Merkur som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå Merkur, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til dagsværdi. Dog måles immaterielle og materielle aktiver på tidspunktet for første indregning til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages der hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Dog indregnes eventuelle værdistigninger på domicilejendomme direkte i totalindkomstopgørelsen.

Køb og salg af finansielle instrumenter indregnes på handelsdagen, og indregningen ophører, når retten til at modtage eller afgive pengestrømme fra det finansielle aktiv eller passiv er udløbet, eller hvis det er overdraget, og alle risici og afkast tilknyttet ejendomsretten i al væsentlighed er overført.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. På balancedagen anvendes balancedagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og betalingsdagens, henholdsvis balancedagens kurs, indregnes i resultatopgørelsen som kursreguleringer.

Resultatopgørelsen**Renter, gebyrer og provisioner m.v.**

Renteindtægter og renteudgifter indregnes i resultatopgørelsen i den periode, de vedrører.

Renteindtægter indeholder tillige renteindtægter på finansielle leasingaftaler.

Stiftelsesprovisioner og lignende indtægter, der udgør en integreret del af et udlåns effektive forrentning, indregnes over løbetiden med den effektive rente for det pågældende udlån under renteindtægter.

Renteindtægter fra nedskrevne udlån indregnes i resultatopgørelsen under posten "Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv." Øvrige gebyrer indregnes i resultatopgørelsen på transaktionsdagen.

Provisioner og gebyrer, der er led i en løbende ydelse, periodiseres over løbetiden. Øvrige gebyrer indregnes i resultatopgørelsen på transaktionsdagen.

Vederlag for formidling af realkreditlån for Totalkredit og DLR Kredit A/S indregnes efter modregningsmodellen.

Konstaterede tab indregnes på tidspunktet for den tabsgivende begivenhed, og tabene udgiftsføres i resultatopgørelsen under "Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv."

Kursreguleringer

Kursreguleringer består af realiserede og urealiserede kursreguleringer på værdipapirer, primært obligationer og aktier. Herudover indeholder kursreguleringer valutakursreguleringer.

Afkast af puljeaktiver og -indsud præsenteres samlet under kursreguleringer, idet disse afkast tilhører puljekunderne.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter omfatter indtægter af sekundær karakter i forhold til Merkurs hovedaktivitet.

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale omfatter løn samt sociale omkostninger, pensioner mv. til Merkurs personale.

Omkostninger til ydelser og goder til ansatte indregnes i takt med de ansattes præstation af de arbejdsydelse, der giver ret til de pågældende ydelser og goder.

Merkur har indgået aftale om en pensionsordning med hovedparten af medarbejderne. Der indbetales faste bidrag til en uafhængig pensionskasse og til pensionskonti i Merkur. Merkur har ingen forpligtelse til at indbetale yderligere bidrag, og der består ikke pensionsforpligtelser udover det nævnte.

Andre driftsudgifter

Andre driftsudgifter omfatter udgifter af sekundær karakter i forhold til Merkurs hovedaktivitet, herunder bidrag til lovpligtig indskydergarantiordning (afviklingsformuen).

Skat

Årets skat, som består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og i anden totalindkomst eller direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer henholdsvis i anden totalindkomst og direkte på egenkapitalen.

Aktuelle skatteforpligtelser, henholdsvis tilgodehavende aktuel skat, indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for betalt aconto skat.

Ved beregning af årets aktuelle skat anvendes de skattesatser og skatteregler, der er gældende på balancedagen.

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser. Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, indregnes i balancen med den værdi, aktivet forventes at kunne realiseres til, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoaktiver til modregning i fremtidige positive skattepligtige indkomster. Det vurderes på hver balancedag, om det er sandsynligt, at der i fremtiden vil blive frembragt tilstrækkelig skattepligtig indkomst til, at det udskudte skatteaktiv vil kunne udnyttes. Udskudt skat opgøres netto.

Balancen

Klassifikation og måling

Klassifikation og måling af finansielle aktiver foretages på baggrund af de kontraktmæssige betalingsstrømme fra de finansielle aktiver og forretningsmodellen for de finansielle aktiver.

Dette betyder, at finansielle aktiver, hvor de kontraktmæssige betalinger udelukkende består af renter og afdrag på de udestående beløb, skal klassificeres og efter første indregning måles i henhold til en af følgende forretningsmodeller:

- Finansielle aktiver, som holdes for at generere de kontraktmæssige betalinger, og hvor de kontraktlige betalinger udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til amortiseret kostpris.
- Finansielle aktiver, som holdes i en blandet forretningsmodel, hvor nogle finansielle aktiver holdes for at generere de kontraktmæssige betalinger, og andre finansielle aktiver sælges, og hvor de kontraktlige betalinger på de finansielle aktiver i den blandede forretningsmodel udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til dagsværdi gennem anden totalindkomst.
- Finansielle aktiver, som ikke opfylder ovennævnte kriterier for forretningsmodel, eller hvor de kontraktmæssige pengestrømme ikke udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til dagsværdi gennem resultatopgørelsen.

Merkur har ikke finansielle aktiver, der omfattes af målingskategorien med indregning af finansielle aktiver til dagsværdi gennem anden totalindkomst. I stedet måles andelskassens beholdning af obligationer til dagsværdi gennem resultatopgørelsen, enten fordi de indgår i en handelsbeholdning eller fordi, de indgår i et risikostyringssystem eller en investeringsstrategi, der baserer sig på dagværdier og indgår i Merkurs interne ledelsesrapportering.

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker omfatter tilgodehavender hos andre kreditinstitutter samt tidsindsud i centralbanker. Første indregning sker til dagsværdi med tillæg af de transaktionsomkostninger, som er direkte forbundet med erhvervelsen af tilgodehavendet og fradrag af modtagne gebyrer og provisioner, som direkte knytter sig til etableringen. Efterfølgende måling sker til amortiseret kostpris.

Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris

Udlån, som efter første indregning løbende måles til amortiseret kostpris, skal ved første indregning måles til dagsværdi med tillæg af de transaktionsomkostninger, som er direkte forbundet med erhvervelsen af udlånet og fradrag for de modtagne gebyrer og provisioner, der indgår som en integreret del af den effektive rente. Regnskabsposten består af udlån, hvor udbetaling er sket direkte til låntager samt leasingaftaler, hvor udbetalingen sker direkte som betaling af aktivet ved leverandøren.

Efterfølgende måles udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi med fradrag af stiftelsesprovision m.v., samt fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede men endnu ikke realiserede tab.

Model for nedskrivning for forventede kredittab

Med IFRS 9-forenelige nedskrivningsregler nedskrives for forventede kredittab på alle finansielle aktiver, der indregnes til amortiseret kostpris, og der hensættes efter samme regler til forventede kredittab på uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og finansielle garantier.

For finansielle aktiver indregnet til amortiseret kostpris indregnes nedskrivningerne for forventede kredittab i resultatopgørelsen og reducerer værdien af aktivet i balancen. Hensættelser til tab på uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og finansielle garantier indregnes som en forpligtelse.

Stadier for udvikling i kreditrisiko

For alle udlån foretages nedskrivninger efter de IFRS-forenelige nedskrivningsregler.

Nedskrivningsmodellen er baseret på en beregning af forventet tab, hvor udlånene inddeles i tre stadier, der afhænger af det enkelte udlåns kreditforringelse i forhold til første indregning:

1. Udlån med fravær af betydelig stigning i kreditrisikoen
2. Udlån med betydelig stigning i kreditrisikoen
3. Udlån, der er kreditforringede

For udlån i stadie 1 foretages nedskrivninger for forventet tab de kommende 12 måneder, mens der for udlån i stadie 2 og 3 foretages nedskrivninger for forventet tab i udlånenes forventede restløbetid. Til forskel fra stadie 1 og 2 indregnes renteindtægter i stadie 3 alene baseret på den nedskrevne værdi af aktivet. Ved første indregning placeres de enkelte udlån som udgangspunkt i stadie 1, hvorved der foretages nedskrivning for 12 måneders forventet tab ved første indregning.

Placeringen i stadier og opgørelse af det forventede tab er baseret på Merkurs ratingmodeller, der udvikles og vedligeholdes af andelskassens datacentral BEC og Merkurs interne økonomi- og kreditstyring.

Vurdering af betydelig stigning i kreditrisiko

Ved vurderingen af udviklingen i kreditrisiko antages det, at der er indtruffet en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for førstegangsindregning i følgende situationer:

- En stigning i PD¹ for den forventede restløbetid for det finansielle aktiv på 100 pct. Og en stigning i 12 måneders PD på 0,5 procentpoint, når 12 måneders PD ved første indregning var under 1,0 pct.
- En stigning i PD for den forventede restløbetid for det finansielle aktiv på 100 pct. Eller en stigning i 12 måneders PD på 2,0 procentpoint, når 12 måneders PD ved første indregning var 1,0 pct. Eller derover.
- Det finansielle aktiv har været i restance i mere end 30 dage med en beløbsstørrelse, som vurderes væsentlig.
- Hvis ratingmodellen medfører en negativ udvikling på minimum 3 niveauer i forhold til seneste rating eller medfører dårligste rating.

Hvis kreditrisikoen på det finansielle aktiv betragtes som lav på balancetidspunktet, fastholdes aktivet dog i stadie 1, som er karakteriseret ved fravær af betydelig stigning i kreditrisikoen. Merkur betragter kreditrisikoen som lav, når kundens 12-måneders PD er under 0,2 pct. Kategorien af aktiver med lav kreditrisiko omfatter udover udlån og tilgodehavender, der opfylder PD-kriteriet, tillige danske stats- og realkreditobligationer samt tilgodehavender hos danske kreditinstitutter. Nye kunder indplaceres altid i stadie 1, hvis de ikke er kreditforringede.

Definition af kreditforringet og misligholdelse

En eksponering overgår til stadie 3, når aktivet er kreditforringet eller misligholdt.

En eksponering defineres som værende kreditforringet (stadie 3), hvis der er indtruffet en eller flere af følgende indikationer på kreditforringelse:

¹ PD er sandsynlighed for misligholdelse

- Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder, og Merkur vurderer, at låntager ikke længere vil kunne honorere sine forpligtelser som aftalt.
- Låntager har begået kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende overholdelse af betalingspligt for afdrag og renter.
- Når andelskassen har ydet låntager lempelser i vilkår, som ikke ville være overvejet, hvis ikke det var på grund af debitorens økonomiske vanskeligheder.
- Det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive omfattet af anden økonomisk rekonstruktion.
- Erhvervelse af et finansielt aktiv til en betragtelig underkurs, som afspejler indtrufne kredittab.
- Eksponeringen har været i restance/overtræk i mere end 90 dage med en beløbsstørrelse, som ikke vurderes uvæsentlig.

Det gælder dog, at finansielle aktiver, hvor kunden har betydelige økonomiske vanskeligheder, eller hvor Merkur har ydet lempeligere vilkår på grund af kundens økonomiske vanskeligheder, fastholdes i den svage del af stadie 2, såfremt der ikke forventes tab i det mest sandsynlige scenarie.

Misligholdelse (default)

Fastlæggelsen af, hvornår en låntager har misligholdt sine forpligtelser, er afgørende for opgørelsen af forventede kredittab. Merkur anser en låntager for at have misligholdt sine forpligtelser såfremt:

- Låntager er mere end 90 dage i restance på væsentlige dele af sine forpligtelser eller
- Banken vurderer, at det er mest sandsynligt, at eksponeringen ender med tab og/eller tvangsrealisering af sikkerheder for Merkur eller andre kreditorer.

Den definition af kreditforringet, som Merkur anvender ved målingen af det forventede kredittab, stemmer overens med den definition, der anvendes til interne risikostyringsformål, ligesom definitionen er tilpasset kapitalkravsforordningens (CRR) definition på misligholdelse. Kunder anses eksempelvis for at have misligholdt ved konkurs, betalingsstandsning, gældssanering, indikation for aktuel eller forventet fremtidig udfordringer med at skabe balance mellem indtægter og udgifter m.v.

Der er alene mindre forskelle mellem Merkurs anvendelse af defaultdefinitionen, den regnskabsmæssige definition af kreditforringede udlån (stadie 3) og definition af non-performing. Idet Merkur har ensrettet indgangskriterierne for default, stadie 3 og non-performing, er det alene forskellige udtrædelseskriterier og karantæneperioder tilknyttet de enkelte risikoklassifikationsbegreber, der udgør forskellen.

Opgørelse af forventede tab

Beregningen af nedskrivninger på eksponeringer i stadie 1 og 2, bortset fra de svageste eksponeringer i stadie 2, foretages på baggrund af en porteføljemæssig modelberegning, mens nedskrivningerne på den resterende del af eksponeringerne hovedsageligt foretages ved en manuel, individuel vurdering baseret på tre scenarier (basis-scenarie, et mere positivt scenarie og et mere negativt scenarie) med tilhørende sandsynlighed for, at scenarierne indtræffer.

I den porteføljemæssige modelberegning opgøres det forventede tab som en funktion af PD (sandsynlighed for misligholdelse), EAD (eksponeringsværdi ved misligholdelse) og LGD (tab ved misligholdelse) på baggrund af en PD-model, som udvikles og vedligeholdes på Merkurs datacentral, suppleret med et fremadskuende, makroøkonomisk modul, der udvikles og vedligeholdes af brancheforeningen LOPI.

Det makroøkonomiske modul er bygget op om en række regressionsmodeller, der fastlægger den historiske sammenhæng mellem årets nedskrivninger inden for en række sektorer og brancher og en række forklarende makroøkonomiske variable. Regressionsmodellerne tilføres herefter estimater for de makroøkonomiske variable baseret på prognoser fra konsistente kilder som Det Økonomiske Råd, Nationalbanken m.fl., hvor prognoserne i almindelighed rækker to år frem i tid og omfatter variable som stigning i offentligt forbrug, stigning i BNP, rente etc. Derved beregnes de forventede nedskrivninger i op til to år frem i tid inden for de enkelte sektorer og brancher, mens der for løbetider udover to år under normale forhold foretages lineær

interpolation mellem nedskrivningsprocenten for år 2 og nedskrivningsprocenten i år 10, hvor der i modelmæssig henseende antages at indtræffe en langtidsligevægt i form af et normalt niveau. Løbetider udover 10 år tildeles samme nedskrivningsprocent som langtidsligevægten i år 10. Endelig transformeres de beregnede nedskrivningsprocenter til justeringsfaktorer, der korrigerer datacentralens estimater i de enkelte sektorer og brancher.

Modelusikkerhed og ledelsesmæssige skøn

Udover fastlæggelsen af forventninger til fremtiden er nedskrivninger i stadie 1 og 2 ligeledes behæftet med usikkerhed som følge af, at modellen ikke tager højde for alle relevante forhold. Da vi pt. er inde i en periode med inflation, stigende energipriser og generel stor usikkerhed om den økonomiske udvikling, har Merkur valgt et tillæg til nedskrivningerne som et ledelsesmæssigt skøn.

Det har på nuværende tidspunkt ikke været muligt at identificere specielle brancher udover landbrug, som er særligt risikofyldte blandt Merkurs kunder. Det ledelsesmæssige skøn er derfor fordelt på alle brancher og privatkunder.

Det ledelsesmæssige skøn består dels af en model, hvor der beregnes tillæg med udgangspunkt i Finanstilsynets makroøkonomiske stresstest af udlån og garantier indenfor de enkelte brancher, samt en model hvor der vurderes en vis vandring af kunder fra stadie 1 til stadie 2 og fra stadie 1 til stadie 2 svag. Endelig afsættes der et ledelsesmæssigt skøn til modelusikkerhed.

Ændringer i nedskrivninger reguleres i resultatopgørelsen under posten ”Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.”

Praksis for fjernelse af finansielle aktiver fra balancen

Finansielle aktiver, der måles til amortiseret kostpris, fjernes helt eller delvist fra balancen, hvis Merkur ikke længere har en rimelig forventning om hel eller delvis dækning af det udestående beløb. Medregning ophører på baggrund af en konkret, individuel vurdering af de enkelte eksponeringer. For erhvervskunder vil andelskassen typisk basere vurderingen på indikatorer som kundens likviditet, indtjening og egenkapital samt de sikkerheder, som er stillet til sikkerhed for eksponeringen. For privatkunder vil Merkur typisk basere vurderingen på kundens likviditet, indtægt og formueforhold samt ligeledes kundens sikkerheder for eksponeringen. Når et finansielt aktiv fjernes helt eller delvist fra balancen, udgår nedskrivningen på det finansielle aktiv samtidig i opgørelsen af de akkumulerede nedskrivninger, jf. note 13.

Merkur fortsætter inddrivelsesbestræbelserne efter, at aktiverne er fjernet fra balancen, hvor tiltagene afhænger af den konkrete situation. Andelskassen søger som udgangspunkt at indgå en frivillig aftale med kunden, herunder genforhandling af vilkår eller rekonstruktion af en virksomhed, således inkasso eller konkursbegæring først bringes i anvendelse, når andre tiltag er afprøvet.

Obligationer til dagsværdi

Obligationer, der handles på aktive markeder, måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres efter lukkekursen for det pågældende marked på balancedagen. Udtrukne obligationer måles til nutidsværdien. Unoterede obligationer er optaget til dagsværdi opgjort med udgangspunkt i, hvad transaktionsprisen ville være ved handel mellem uafhængige parter.

Aktier m.v.

Børsnoterede aktier måles til dagsværdi fastsat ud fra lukkekursen på balancedagen (niveau 1).

Unoterede og illikvide aktier måles til dagsværdi, opgjort med udgangspunkt i, hvad transaktionsprisen ville være ved handel mellem uafhængige parter. Der tages udgangspunkt i tilgængelige oplysninger om handler, offentliggjorte regnskabsmeddelelser eller alternativt kapitalværdiberegninger (niveau 2 og 3).

For unoterede aktier i form af aktier i sektorejede selskaber, hvor der sker omfordeling af aktierne, anses omfordeling for at udgøre det primære marked for aktierne. Dagsværdien fastsættes som omfordelingskursen, og aktierne indgår som niveau 2-aktier.

Unoterede aktier, hvor der ikke kan fastlægges en pålidelig dagsværdi, måles til kostpris med fradrag af nedskrivninger (niveau 3).

Ledelsen forholder sig aktivt til beregningen af dagsværdierne.

Kapitalandele i associerede virksomheder

En associeret virksomhed er en virksomhed, hvor Merkur kan udøve betydelig men ikke bestemmende indflydelse.

Kapitalandele i associerede virksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode (equity-metoden), hvilket indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi.

I resultatopgørelsen indregnes Merkurs andel af virksomhedernes resultat efter skat.

Aktiver og indlån tilknyttet puljeordninger

Aktiver og indlån tilknyttet puljeordninger måles til dagsværdi og indregnes i separate balanceposter, og afkastet af midlerne i puljeordningerne føres under driftsposten kursreguleringer i en særskilt post. Under kursreguleringer føres en regulering svarende til puljeafkast til puljedeltagerne, således at puljernes resultat neutraliseres i resultatet.

Immaterielle anlægsaktiver

IT-udviklingsomkostninger på strategiske projekter, hvor vi forventer en fremtidig indtjening, som overstiger omkostningerne, indregnes til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Afskrivninger foretages lineært over den forventede brugstid på maks. 4 år.

Øvrige internt oparbejdede immaterielle aktiver udgiftsføres i anskaffelsesåret, idet betingelserne for aktivering ikke anses for opfyldt.

Domicilejendomme

Domicilejendomme måles efter første indregning til omvurderet værdi. Omvurdering foretages så hyppigt, at der ikke forekommer væsentlige forskelle til dagsværdien. Eksterne eksperter er periodisk involveret i målingen af domicilejendommen. Væsentlige stigninger i domicilejendommens omvurderede værdi indregnes under opskrivningshenlæggelser under egenkapitalen. Væsentlige fald i værdien indregnes i resultatopgørelsen, medmindre der er tale om tilbageførsel af tidligere foretagne opskrivninger. Afskrivninger foretages på baggrund af den opskrevne værdi. Domicilejendomme afskrives over en periode på 50 år.

Domicilejendomme, leasede

Merkur har indgået to aftaler om leasing af ejendomme. Leasingaftalerne indregnes i balancen som et aktiv, der repræsenterer brugsretten til aktivet under "Domicilejendomme, leasede" med en tilhørende leasingforpligtelse under regnskabsposten "Andre passiver". Leasede ejendomme måles ved første indregning til kostpris, hvilket svarer til nutidsværdien af de fremtidige leasingbetalinger. Merkur har ved vurdering af den forventede leasingperiode identificeret den uopsigelige leasingperiode i den enkelte leasingaftale tillagt perioder omfattet af en forlængelsesoption, som ledelsen med rimelig sandsynlighed forventer at udnytte.

For Andelskassens leasede ejendomme har ledelsen vurderet, at den forventede leasingperiode udgør den uopsigelige leasingperiode i aftalerne samt en forlængelsesoption på leasingaftaler med kort uopsigelighed, således at leasingperioden for de enkelte ejendomme sædvanligvis udgør mindst 4 år. Ved tilbagediskontering af leasingbetalingerne til nutidsværdi har vi anvendt en gennemsnitlig alternativ lånerente på 3 pct. p.a. Efterfølgende måles de leasede domicilejendomme til kostpris fratrukket akkumulerede af- og nedskrivninger. Leasingaktivet afskrives over leasingaktivets forventede brugstid. Af- og nedskrivninger indregnes i resultatopgørelsen.

Øvrige materielle aktiver

Øvrige materielle aktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af de øvrige aktivers forventede brugstider:

IT-udstyr og maskiner	3 år
Inventar	3 år
Indretning af lejede lokaler	5 år
Klimaanlæg	10 år
Vindmøller	10-25 år

Aktiver i midlertidig besiddelse

Aktiver i midlertidig besiddelse omfatter materielle aktiver overtaget i forbindelse med nødlidende eksponeringer. Aktiverne måles til det laveste beløb af den regnskabsmæssige værdi eller dagsværdi med fradrag af omkostninger ved salg.

Aktiverne er kun midlertidigt i Merkurs besiddelse. Aktiver og dertil knyttede forpligtelser udskilles i særskilte linjer i balancen.

Eventuel værdiregulering af aktiver i midlertidig besiddelse indregnes i resultatopgørelsen under nedskrivninger på udlån og tilgodehavender.

Andre aktiver

Andre aktiver omfatter øvrige aktiver, der ikke hører under andre aktiv poster. Posten omfatter positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter, deposita til lejede lokaler, depositum ved IT-leverandør BEC samt andre tilgodehavender, der først forfalder efter regnskabsårets afslutning herunder tilgodehavende renter. Bortset fra afledte finansielle instrumenter, der har en positiv værdi på balancedagen, og som måles til dagsværdi, måles regnskabsposten ved første indregning til kostpris og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsperiode. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Indlån og anden gæld

Indlån og anden gæld omfatter indlån med modparter, der ikke er kreditinstitutter eller centralbanker. Indlån og anden gæld måles ved første indregning til dagsværdi og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Udstedte obligationer

Udstedte obligationer, der måles til amortiseret kostpris, omfatter Senior Non-Preferred obligationer, også kaldet ikke foranstillet seniorgæld. Omkostninger i forbindelse med udstedelsen udgiftsføres i takt med, at lånet tilbagebetales, hvorved den effektive rente på de udstedte obligationer fastholdes under hele løbetiden.

Andre passiver

Andre passiver omfatter øvrige passiver, der ikke hører hjemme under andre passivposter. Posten omfatter negativ markedsværdi af afledte finansielle instrumenter og udgifter, der først forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning, herunder skyldige renter. Bortset fra afledte finansielle instrumenter, der har en negativ værdi på balancedagen, og som måles til dagsværdi, måles regnskabsposten ved første indregning til kostpris og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under passiver omfatter indtægter, der er modtaget før balancetidspunktet, men som vedrører efterfølgende regnskabsperiode, herunder forud modtagne renter og provisioner. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Hensatte forpligtelser

Forpligtelser og garantier, der er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling, indregnes som hensatte forpligtelser, når det er sandsynligt, at forpligtelsen vil medføre et træk på Merkurs økonomiske ressourcer, og forpligtelsen kan måles pålideligt. Forpligtelsen opgøres til nutidsværdien af de omkostninger, som er nødvendige for at indfri forpligtelsen.

Efterstillede kapitalindskud

Efterstillede kapitalindskud måles til amortiseret kostpris. Omkostninger, som er direkte forbundet med optagelse af den efterstillede kapital, fradrages i den initiale dagsværdi og amortiseres ud over den forventede løbetid.

Opskrivningshenlæggelser

Opskrivningshenlæggelser omfatter opskrivninger af domicilejendomme. Opskrivningen opløses, når ejendommen nedskrives eller sælges.

Note 2 Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerhed

Årsregnskabet udarbejdes ud fra visse særlige forudsætninger, der medfører brug af regnskabsmæssige skøn. Disse skøn foretages af ledelsen i overensstemmelse med regnskabspraksis og på baggrund af historiske erfaringer samt forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige og realistiske. Forudsætningerne kan være ufuldstændige, og uventede fremtidige begivenheder eller omstændigheder kan opstå, ligesom andre vil kunne komme frem til andre skøn. De områder, som indebærer en højere grad af vurdering eller kompleksitet, eller områder, hvor antagelser og skøn er væsentlige for regnskabet, er angivet nedenfor.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet foretager ledelsen en række regnskabsmæssige vurderinger, der danner grundlag for præsentation, indregning og måling af Merkurs aktiver og forpligtelser. Årsregnskabet er aflagt efter et princip om going concern ud fra den nuværende gældende praksis og fortolkning af reglerne for danske pengeinstitutter. De væsentligste skøn, som ledelsen foretager i forbindelse med indregning og måling af disse aktiver og forpligtelser, og den væsentlige skønsmæssige usikkerhed forbundet med udarbejdelsen af årsrapporten for 2023 er:

- Nedskrivninger på udlån og hensættelser på garantier og kredittilsagn
- Måling af dagsværdi af finansielle instrumenter
- Måling af domicilejendomme
- Måling af udskudte skatteaktiver

Nedskrivninger på udlån og hensættelser på garantier og kredittilsagn

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender er foretaget i overensstemmelse med regnskabspraksis og er baseret på en række forudsætninger. Såfremt disse forudsætninger ændres, kan regnskabsaflæggelsen blive påvirket, og påvirkningen kan være væsentlig. Ændringer kan forekomme ved en ændring i praksis fra myndighedernes side, modelmæssige fejl fra dataleverandør, såvel som ændrede principper fra ledelsen – f.eks. hvis tidshorisonten ændres.

Måling af udlån bliver væsentligt påvirket af den økonomiske udvikling og de nuværende makroøkonomiske forhold. Der er således risiko for, at negativ udvikling indenfor de brancher, hvor Merkur har væsentlige engagementer, kan medføre yderligere nedskrivninger.

Såfremt det kan fastslås, at ikke alle fremtidige betalinger vil blive modtaget, er fastlæggelsen af størrelsen af de forventede betalinger, herunder realisationsværdier af sikkerheder og forventede dividendeudbetalinger fra boer, også undergivet væsentlige skøn.

Ved måling af sikkerheder med pant i helt eller delvist udlejede erhvervsejendomme eller boligejendomme er afkastkrav en af de væsentligste forudsætninger, som Merkur anvender. Værdien af ejendomme fastsættes på grundlag af en vurdering af det afkastkrav, som en investor forventes at stille til en ejendom i den pågældende kategori. Afkastkravet på disse ejendomme ligger p.t. i al væsentlighed i intervallet 4% til 12%. Afkastkravets størrelse afhænger bl.a. af geografi, beliggenhed i det pågældende område, ejendommens anvendelsesmuligheder (erhverv/beboelse), vedligeholdelsesstand samt eventuel genudlejning og dermed niveauet for tomgang mv.

En afgørende faktor for nedskrivninger på landbrugsengagementer er værdien af landbrugsjorden. I de foretagne nedskrivningsberegninger for de landbrugsengagementer, hvor der er vurderet at være kreditforringelse (stadie 3), er der maksimalt anvendt en hektarpris på 144 t.kr. Hvis hektarprisen i stedet fastsættes til maksimalt 100 t.kr., ville andelskassen yderligere skulle nedskrive mellem 5,5 mio. kr. og 5,8 mio. kr. Endvidere kan ændringer i de anvendte mælkekvoter og staldpladser mv. medføre behov for yderligere nedskrivninger, og det kan ikke afvises, at sådanne ændringer vil være væsentlige.

For privatkunder er der usikkerhed forbundet med opgørelse af nedskrivninger som følge af usikkerhed i den fremtidige betalingsevne. For en del af låntagerne konstateres det, at selvom de på nuværende tidspunkt kan

betale ydelserne på lånene, så vil yderligere krav til afdrag eller rente presse betalingsevnen. Hertil kommer, at en række boligejere ikke vil kunne afhænde deres bolig uden tab.

Fastlæggelse af forventet tab er baseret på ledelsens forventninger til den fremtidige økonomiske udvikling. Sådanne forventninger er forbundet med en stor grad af skøn fra ledelsen. Ledelsen foretager dette skøn med udgangspunkt i forskellige scenarier (en "base case", en "bedre case" og en "værre case"). Disse tre scenarier tildeles en sandsynlighedsvægt afhængigt af ledelsens vurdering af de nuværende forventninger til fremtiden. Fastlæggelsen af scenarier og sandsynlighedsvægtning heraf er forbundet med usikkerhed, og en ændring til 100% sandsynlighed for "værre case" vil medføre en forøgelse af nedskrivningerne med ca. 25,1 mio. kr. En ændring til 100% sandsynlighed for "bedre case" vil tilbageføre nedskrivninger, svarende til ca. 8,4 mio. kr.

Scenarierne, som benyttes i forbindelse med beregningen af sikkerheder og dermed nedskrivninger på finansielle aktiver, er underlagt mange forudsætninger fra konjunktur, lovgivning samt naturforhold mv. Merkur har foretaget en bevidst skævvridning mod det værre, da det er ledelsens vurdering, at sikkerheder nemmere mister værdi end forøger værdi, dog afhængigt af aktivtypen.

Udover fastlæggelsen af forventninger til fremtiden er nedskrivninger i stadie 1 og 2 ligeledes behæftet med usikkerhed som følge af, at modellen ikke tager højde for alle relevante forhold. Da vi pt. er inde i en periode med høje renter, inflation, ændrede forbrugsmønstre mv., har Merkur valgt et tillæg til nedskrivningerne som et ledelsesmæssigt skøn.

Det har på nuværende tidspunkt ikke været muligt at identificere specielle brancher udover landbrug, som er særligt risikofyldte blandt Merkurs kunder. Det ledelsesmæssige skøn er derfor fordelt på alle brancher og privatkunder.

Det ledelsesmæssige skøn består af tre modeller, dels en model hvor der beregnes tillæg med udgangspunkt i Finanstilsynets makroøkonomiske stresstest af udlån og garantier indenfor de enkelte brancher, en model hvor der vurderes en vis vandring af kunder fra stadie 1 til stadie 2 og fra stadie 1 til stadie 2 svag samt et tillæg til den forventede kommende CO₂-afgift indenfor landbrug. Samlet giver disse vurderinger anledning til et ledelsesmæssigt skøn på 16,8 mio. kr. Det ledelsesmæssige skøn i 2022, som primært var opgjort med udgangspunkt i Finanstilsynets makroøkonomiske stresstest af udlån og garantier, var indregnet med 8,5 mio. kr.

Ledelsen har endvidere specifikt vurderet, at der er modelmæssige usikkerheder med hensyn til de sandsynligheder, de enkelte eksponeringer medregnes til i modellen. Der er som følge heraf samlet nedskrevet yderligere 0,4 mio. kr. end modelberegningens forudsigelser.

Måling af dagsværdi for finansielle instrumenter

Dagsværdi er det beløb, som et aktiv kan omsættes til, eller en forpligtelse indfries til ved en handel under normale omstændigheder mellem kvalificerede, villige og indbyrdes uafhængige parter.

Målingen af unoterede aktier og enkelte obligationer er i høj grad baseret på observerbare markedsdata. Hertil kommer, at der for en række unoterede aktier ikke har været omsætning heri i en årrække. Måling af unoterede aktier og obligationer er opgjort til skønnet markedsværdi og er således behæftet med usikkerhed.

Måling af domicilejendomme

Fastsættelsen af den omvurderede værdi af domicilejendomme er forbundet med et væsentligt skøn. Skønnet knytter sig primært til fastlæggelsen af ejendommens forretningskrav. Som et supplement har Merkur senest ultimo 2021 indhentet en mæglervurdering vedr. andelskassens domicilejendomme med det formål at bekræfte værdien. Domicilejendomme, der består af tre ejerlejligheder i Aalborg, som anvendes til bankdrift, måles efter første indregning til omvurderet værdi, som er dagsværdien på omvurderingstidspunktet. Omvurdering foretages så hyppigt, at der ikke forekommer væsentlige forskelle til dagsværdien. Værdien er opført med fradrag af afskrivninger.

Måling af udskudte skatteaktiver

Udskudte skatteaktiver indregnes for alle uudnyttede skattemæssige underskud i den udstrækning, det anses for sandsynligt, at der inden for en overskuelig årrække realiseres skattemæssige overskud, hvori underskuddene kan modregnes. Fastlæggelse af hvor stort et beløb, der kan indregnes for udskudte skatteaktiver, baseres på skøn over det sandsynlige tidspunkt for og størrelsen af fremtidige skattepligtige overskud. Vores fremskrevne budgetter underbygger, at vi kan udnytte skatteaktivet indenfor de næste 1-2 år. Vi har pt. et udestående med Skattestyrelsen om behandlingen af en mulig skattepligtig gevinst fra 2013 på 3,3 mio. kr. opnået gennem ændrede regnskabsprincipper hos nuværende dataleverandør BEC. Da udfaldet af denne sag er behæftet med stor usikkerhed, har vi valgt ikke at indregne dette.

1.000 KR.	2023	2022
Note 3. Renteindtægter		
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	72.079	7.902
Udlån og andre tilgodehavender	105.281	87.474
Obligationer	2.482	2.056
Øvrige renteindtægter, inklusiv administration puljer	390	911
I alt	180.232	98.343
Note 4. Negative renteindtægter		
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	0	7.627
Obligationer	0	348
I alt	0	7.975
Note 5. Renteudgifter		
Kreditinstitutter og centralbanker	1	68
Indlån og anden gæld	5.469	374
Efterstillede kapitalindskud	8.270	5.503
Udstedte obligationer, ikke-foranstillet seniorgæld	761	760
Øvrige renteudgifter, inklusiv leasing husleje	312	275
I alt	14.813	6.980
Note 6. Negative renteudgifter		
Indlån og anden gæld	0	13.655
I alt	0	13.655
Note 7. Gebyrer og provisionsindtægter		
Værdipapirhandel og depoter	16.795	17.689
Betalingsformidling	14.652	14.352
Lånesagsgebyrer	4.866	5.580
Garantiprovision	22.557	23.942
Øvrige gebyrer og provisioner	25.669	26.565
I alt	84.539	88.128

1.000 KR.	2023	2022
Note 8. Afgivne gebyrer og provisionsudgifter		
Vurderingshonorarer, eksterne vurderingsmænd	681	630
Interbankgebyrer	164	162
Internationale gebyrer, Visa og Mastercard	1.749	1.755
Diverse gebyrer, pensionssystemer m.v.	6.074	4.805
Dankort- og NETS gebyrer	2.125	2.630
Gebyrer Mobile Pay	550	518
Afgivet garantiprovision	382	56
I alt	11.725	10.556
Note 9. Kursreguleringer		
Obligationer	3.969	-9.274
Aktier og kapitalandele	-298	2.342
Valuta	-260	-110
Akiver tilknyttet puljeordninger	10.849	-12.517
Indlån i puljeordninger	-10.849	12.517
I alt	3.411	-7.042
Note 10. Udgifter til personale og administration		
Personaleudgifter		
Lønninger	70.660	66.272
Pensioner	7.890	7.189
Udgifter til social sikring (lønsafgift m.v.)	12.031	12.084
I alt	90.581	85.545
Øvrige administrationsudgifter (note 11)	57.524	53.756
I alt	148.105	139.301
Heraf udgør vederlag til bestyrelse og øvrige ansatte med væsentlig indflydelse på andelskassens risikoprofil:		
Bestyrelsen		
Vederlag	1.878	1.879
Antal bestyrelsesmedlemmer	9	8
Væsentlige risikotagere		
Fast løn	10.842	10.259
Variabel løn	0	0
Antal medarbejdere med indflydelse på risikoprofilen	11	11
Antal medarbejdere, omregnet til heltid	106,6	104,4

Merkur anvender ikke incitamentsaf lønning eller resultatafhængig aflønning i nogen form, hverken for direktion, bestyrelse eller medarbejdere.

* Specifikation af lønninger og vederlag til bestyrelsen og direktion fremgår af vederlagsrapporten på Merkurs hjemmeside: www.merkur.dk/aarsrapport

1.000 KR.	2023	2022
Note 11. Øvrige administrationsudgifter		
IT-udgifter, BEC	38.978	38.369
Andre IT-udgifter og telefoni	2.040	2.200
Kontorartikler m.v.	1.474	966
Porto	23	27
Rejser m.v.	649	572
Kurser, uddannelse og andre personaleudgifter	4.292	3.013
Husleje m.v.	1.733	1.601
Vedligeholdelse af lokaler og inventar	433	360
Forsikringer	492	444
Faglige kontingenter m.v.	1.219	1.058
Bladet Pengevirke	610	639
Markedsføring	4.384	3.099
Revision**, advokat- og konsulentomkostninger	1.096	1.094
Andet inkl. momsregulering	101	314
I alt	57.524	53.756
Honorar til den generalforsamlingsvalgte revision**		
Lovpligtig revision af årsregnskabet	559	515
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	181	213
Skatterådgivning og anden assistance	40	0
Samlet honorar til den generalforsamlingsvalgte revisionsvirksomhed, der udfører den lovpligtige revision	780	728
** Honorarer for andre ydelser med sikkerhed end lovpligtig revision leveret af PwC består af lovpligtige erklæringer overfor forskellige offentlige myndigheder og samarbejdspartnere og skatterådgivning vedrørende selvangivelsen.		
Note 12. Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver		
Domicilejendom	257	258
Driftsmidler (inkl leasing bil)	1.246	1.299
Indretning af lejede lokaler	101	136
Leasing, husleje	1.787	1.696
Leasing, husleje regulering afskrivning tidligere år	-156	-40
Udviklingsomkostninger	183	183
I alt	3.418	3.532

1.000 KR	2023	2022
Note 13. Nedskrivninger og hensættelser		
Årets samlede tab og nedskrivninger		
Samlede ændringer i nedskrivninger i årets løb	22.196	8.980
Årets tab, tidligere nedskrevet	14.920	7.856
Endelig tabt, ikke tidligere nedskrevet	1.715	11.895
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	-1.088	-1.056
Rentekorrektion (renter af nedskrivningskontoen)	-1.388	-936
Årets samlede tab og nedskrivninger	36.355	26.739

Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender samt hensættelser til tab på garantier og uudnyttede keditfaciliteter				
31.12.2023	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
Primo	5.146	12.645	49.259	67.050
Nye nedskrivninger/hensættelser	8.000	17.260	36.596	61.856
Tilbageførte nedskrivninger/hensættelser	-4.451	-4.577	-15.710	-24.738
Overførsel til stadie 1	2.951	-2.874	-77	0
Overførsel til stadie 2	-652	980	-328	0
Overførsel til stadie 3	-194	-1.506	1.700	0
Endeligt tabt, tidligere nedskrevet/ hensat	0	0	-14.920	-14.920
Ultimo *	10.800	21.928	56.520	89.248
*) Heraf ledelsesmæssigt skøn	5.426	11.729	0	17.155

Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender samt hensættelser til tab på garantier og uudnyttede keditfaciliteter				
31.12.2022	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
Primo	8.267	10.997	38.807	58.071
Nye nedskrivninger/hensættelser	3.111	9.515	22.597	35.223
Tilbageførte nedskrivninger/hensættelser	-5.375	-6.389	-6.624	-18.388
Overførsel til stadie 1	1.945	-1.904	-41	0
Overførsel til stadie 2	-1.217	4.085	-2.868	0
Overførsel til stadie 3	-1.585	-3.659	5.244	0
Endeligt tabt, tidligere nedskrevet/ hensat	0	0	-7.856	-7.856
Ultimo *	5.146	12.645	49.259	67.050
*) Heraf ledelsesmæssigt skøn	2.379	6.662	0	9.041

1.000 KR.	2023	2022
Note 13. Nedskrivninger og hensættelser [Forsat]		
Akkumuleret nedskrivningsprocent		
I procent af udlån og garantier	3,3	2,7
Årets tab og nedskrivninger i procent af udlån og garantier	1,3	1,2
Rentenulstillede lån og lån med nedsat rente, som følge af låntagers økonomiske problemer	46.490	40.373
I procent af udlån og garantier før nedskrivninger	1,6	1,7
Yderligere oplysninger om udlån, der ikke er fuldt nedskrevne		
Udlån og tilgodehavender med objektiv indikation for kreditforringelse, før nedskrivning	196.110	149.076
Udlån og tilgodehavender med objektiv indikation for kreditforringelse, efter nedskrivning	143.464	123.960

Stadievandringer

Stadie	Vandring stadie 1 og 2		Vandring stadie 2 og 3		Vandring stadie 1 og 3	
	til 2 fra 1	til 1 fra 2	til 3 fra 2	til 2 fra 3	til 3 fra 1	til 1 fra 3
Udlån og garantier før nedskrivning/ hensættelser 2023	222.321	62.711	26.412	701	19.112	39
Udlån og garantier før nedskrivning/ hensættelser 2022	65.607	151.042	45.960	41.531	5.234	5.234

Der har i 2023 været en vandring til dårligere stadier, hvilket bl.a. skal ses i sammenhæng med den stigende rente og inflationen. Specielt har der været vandring til stadie 2 fra stadie 1.

1.000 KR.	2023	2022
Note 14. Skat		
Årets aktuelle skat	-4.014	917
Regulering af udskudt skat	-8.928	-22
Regulering udskudt skat tidligere år	-237	0
Regulering af skat tidligere år	-546	0
I alt	-13.725	+895
Effektiv skatteprocent af årets resultat udgør	25,3	-58,2
Regnskabsmæssigt resultat før skat	54.354	-1.539
Beregnet skat heraf ved en skatteprocent på 25,2	-13.697	+339
Ændringer i udskudt skat, regulering tidligere år	-237	-22
Permanente afvigelser	544	+466
Ændringer pga ændring af skatteprocent	-330	0
Øvrige reguleringer	-5	+112
Skat af årets resultat	-13.725	+895
Udskudte skatteaktiver		
Øvrige	0	1.193
Skattemæssige underskud til fremførsel	5.002	10.628
I alt udskudte skatteaktiver	5.002	11.821
Hensættelser til udskudt skat		
Øvrige	2.837	0
I alt hensættelser til udskudt skat	2.837	0
Tilgodehavende skat		
Beregnet skat af årets resultat	-4.014	0
Betalt aconto skat	5.000	0
Betalt udbytteskat	42	15
Tilgode udbytteskat vedr tidl år	0	76
I alt	1.028	91
Den effektive skattesats på 25,3 pct. blev påvirket af ny særskat på finanssektoren, der medfører en stigning i beskatningen af finansielle virksomheder fra 22,0 pct. i 2022 til 25,2 pct. i 2023 og 26,0 pct. fra og med 2024		
Note 15. Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker		
Fordelt efter restløbetid		
Anfordringstilgodehavender	64.676	69.577
Over 3 måneder til og med 1 år	15.000	30.000
I alt	79.676	99.577
Fordelt efter art		
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	79.676	99.577
I alt	79.676	99.577

1.000 KR.	2023	2022
Note 16. Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris		
Udlån med adgang til variabel udnyttelse	490.899	334.783
Leasing	52.862	52.180
Øvrige udlån	1.299.341	1.244.711
Udlån og andre tilgodehavender i alt	1.843.102	1.631.674
Fordelt efter restløbetid		
På anfordring	294.410	249.229
Til og med 3 måneder	31.198	23.357
Over 3 måneder til og med 1 år	132.953	100.039
Over 1 år til og med 5 år	344.388	309.637
Over 5 år	1.040.153	949.412
I alt	1.843.102	1.631.674
Restløbetid er beregnet ud fra forud fastlagte kriterier, der bl.a. medfører, at kassekreditter uden fast genforhandlingsdato opfattes som anfordringstilgodehavender.		
Note 17. Udlån og garantidebitorer [fordelt på sektor og brancher]		
Udlån + garantidebitorer i procent ultimo året		
1. Offentlige myndigheder	0,0	0,0
2. Erhverv		
2.1 Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	12,8	12,9
2.2 Industri og råstofindvinding	2,8	3,0
2.3 Energiforsyning	0,4	1,0
2.4 Bygge- og anlæg	2,1	0,5
2.5 Handel	1,9	1,2
2.6 Transport, hoteller og restauranter	1,4	1,5
2.7 Information og kommunikation	0,4	0,4
2.8 Finansiering og forsikring	2,5	2,4
2.9 Fast ejendom	3,9	6,3
2.10 Øvrige erhverv	19,8	19,5
I alt erhverv	48,0	48,7
3. Private	52,0	51,3
1-3 I alt	100,0	100,0

1.000 KR.	2023	2022
Note 18. Obligationer til dagsværdi		
Realkreditobligationer	163.605	197.592
Statsobligationer	8.988	8.877
Udenlandske obligationer	5.945	7.026
I alt	178.538	213.495
Note 19. Aktier og andre kapitalandele		
Specifikation af beholdningen		
Danske sektorselskaber	62.021	44.757
Strategiske samarbejdspartnere		
Triodosbank, Holland	3.259	487
GLS Gemeinschaftsbank, Tyskland	39	39
Freie Gemeinschaftsbank, Schweiz	32	31
Banca Etica, Italien	819	817
Cultura Sparebank, Norge	858	915
Ekobanken, Sverige	312	302
SEFEA - Società Europea Finanza Etica ed Alternativa, Italien	62	61
Triodos II MIC ID	693	0
Triodos SicavII	0	666
Shared Interest Society Ltd., England	17	17
Oikocredit, Holland	28	30
SIDI, Frankrig	28	28
I alt	68.168	48.150

1.000 KR.	2023	2022
Note 20. Kapitalandele i associerede virksomheder		
	Ejerandel	Egenkapital
Plasticueros ApS		
	37,50%	262.936 EUR
Samlet anskaffelsespris primo		559
Samlet anskaffelsespris ultimo		559
Op- og nedskrivninger primo		131
Årets resultat		45
Op- og nedskrivninger ultimo		176
Bogført værdi ultimo		735
Væsentlige vilkår:		
Mellemværende (lån i EUR) med selskabet er ydet på Merkurs normale vilkår. Selskabet har som aktivitet at eje et solcelleanlæg i Spanien. Anskaffelsen er sket m.h.p. at reducere Merkurs CO2 belastning.		
Söderhof Vindmølle I/S, Tyskland		
Samlet anskaffelsespris primo	0	3.525
Årets afgang	0	-3.525
Samlet anskaffelsespris ultimo	0	0
Op- og nedskrivninger primo	0	-2.325
Tilbageførte op-og nedskrivninger	0	2.325
Op- og nedskrivninger ultimo	0	0
Bogført værdi ultimo	0	0
Bogført værdi ultimo for kapitalandele i associerede virksomheder total	735	690

1.000 KR.	2023	2022
Note 21. Aktiver i puljeordninger		
Investeringsforeningsandele	3.925	85.413
Kontant indestående	110.597	2.581
I alt	114.522	87.994
Note 22. Immaterielle aktiver		
Kostpris primo	730	730
Den samlede kostpris ultimo	730	730
Afskrivninger primo	532	349
Årets afskrivninger	183	183
Afskrivninger ultimo	715	532
Bogført værdi ultimo	15	198
Note 23. Grunde og bygninger		
<i>Domicilejendomme</i>		
Omvurderet værdi primo	15.241	15.241
Omvurderet værdi før afskrivninger	15.241	15.241
Afskrivninger primo	3.322	3.064
Årets afskrivninger	257	258
Afskrivninger ultimo	3.579	3.322
Værdi ultimo	11.662	11.919
<i>Domicilejendomme, leasede</i>		
Værdi primo	9.158	8.413
Revurdering af leasingaftaler i perioden	3.081	745
Værdi før afskrivninger	12.239	9.158
Afskrivninger primo	5.092	3.396
Periodens afskrivninger	1.787	1.696
Afskrivninger ultimo	6.879	5.092
Værdi ultimo	5.361	4.066
Ejendomsinteresser i alt	17.023	15.985

1.000 KR.	2023	2022
Note 24. Øvrige materielle aktiver		
Kostpris primo	19.472	17.772
Tilgang i årets løb	1.083	1.700
Den samlede kostpris ultimo	20.555	19.472
Afskrivninger primo	17.676	16.400
Årets afskrivninger	1.188	1.276
Afskrivninger ultimo	18.864	17.676
Bogført værdi ultimo	1.691	1.796
ØVRIGE MATERIELLE AKTIVER LEASET BIL		
Kostpris primo	477	477
Den samlede kostpris ultimo	477	477
Afskrivninger primo	318	159
Årets afskrivninger	159	159
Afskrivninger ultimo	477	318
Bogført værdi ultimo	0	159
SAMLET ØVRIGE MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER	1.691	1.955
Note 25. Andre aktiver		
Diverse tilgodehavender	21.070	21.279
Huslejedepositum samt depositum hos datacentral	31.316	48.643
Tilgodehavende renter	1.470	1.434
I alt	53.856	71.356
Note 26. Gæld til kreditinstitutter og centralbanker		
<i>Fordelt efter restløbetid</i>		
På anfordring	114.776	99.063
I alt	114.776	99.063
Fordelt efter art		
Gæld til centralbanker	114.072	98.252
Gæld til kreditinstitutter	704	811
I alt	114.776	99.063

1.000 KR.	2023	2022
Note 27. Indlån og anden gæld		
<i>Fordelt efter restløbetid</i>		
På anfordring	3.925.596	3.763.846
Indlån med opsigelsesvarsel:		
Til og med 3 måneder	256	0
Over 3 måneder og til og med 1 år	0	511
Over 1 år og til og med 5 år	0	255
I alt	3.925.852	3.764.612
<i>Fordelt efter indlånstyper</i>		
På anfordring	3.389.262	3.403.573
Med opsigelsesvarsel	294.197	116.104
Tidsindskud	256	765
Særlige indlånformer	242.137	244.170
I alt	3.925.852	3.764.612
Note 28. Udstedte obligationer		
Nominelt 25 mio. kr. variabel rente 3,0 % pr. 31.12.2022, udløb 17.12.2028	24.855	24.827
Udstedte obligationer i alt	24.855	24.827
<i>Fordelt efter restløbetid</i>		
Over 1 år og til og med 5 år	24.855	0
Over 5 år	0	24.827
I alt	24.855	24.827
**Udstedelsen opfylder betingelserne for at kunne afdække Merkurs NEP-tillæg. Renten er 3,0% indtil december 2027. Obligationen kan tilbagebetales første gang i december 2027.		
Note 29. Andre passiver		
Forskellige kreditorer	13.340	13.722
Skyldige renter og provisioner	3.808	2.873
Leasingforpligtelser	5.464	4.342
Øvrige passiver	12.364	11.121
I alt	34.976	32.058
Note 30. Hensatte forpligtigelser		
Hensættelse til pensioner og lignende forpligtelser	385	446
Hensættelse til udskudt skat	2.837	0
Hensættelse til tab på garantier m.v.	10.750	6.665
I alt	13.972	7.111

1.000 KR.	2023	2022	
Note 31. Efterstillede kapitalindskud			
Supplerende kapital til amortiseret kostpris	147.890	131.936	
I alt	147.890	131.936	
Efterstillede kapitalindskud anvendt til opgørelse af kapitalgrundlag	145.587	131.720	
Renter	8.270	5.503	
Supplerende kapital			
Supplerende kapitalindskud, der udgør mere end 10% af det samlede kapitalindskud, kan specificeres således:			
Forfald	Valua	Rentesats*	Nominal værdi DKK
08.07.2031	DKK	8,35	50.000
08.07.2031	DKK	6,543	60.000
28.05.2032	DKK	4,5	25.000
* rentesatsen på de nævnte kapitalindskud er variabel med fastrenteperioder af varierende længde. Den oplyste rentesats er pr. 31.12.2023. Der findes ikke specielle betingelser f.s.v. angår hurtigere tilbagebetaling eller andre vilkår for ovenstående efterstillede kapitalindskud. Kapitalindskuddene er amortisable.			
Note 32. Eventualforpligtelser			
Garantier			
Finansgarantier	208.884	218.782	
Tabsgarantier for realkreditlån	340.440	374.996	
Tinglysnings- og konverteringsgarantier	43.155	78.236	
Øvrige garantier	14.232	14.371	
I alt	606.711	686.385	
Andre forpligtende aftaler			
Uudnyttede kredittilsagn	878.043	820.580	
Merkur kan opsige kredittilsagnene uden varsel.			
Kontraktlige forpligtelser			
Som medlem af BEC er Merkur forpligtet til betaling af en udtrædelsesgodtgørelse. I lighed med øvrige danske pengeinstitutter hæfter Merkur for tab hos Garantiformuen og Afviklingsformuen.			
Retssager m.v.			
Merkur er som led i den almindelige drift fra tid til anden involveret i tvister m.v. Disse risici vurderes løbende af Merkurs ledelse og eventuelle hensættelser til tab foretages ud fra en vurdering af risikoen for tab. Der er på aflæggelsestidspunktet ingen større verserende sager.			

1.000 KR.	2023	2022
Note 33. Kapitalprocent		
Kapitalsammensætning		
Egenkapital	477.195	417.040
Overgangsordning IFRS9*	0	4.324
Fradrag:		
Udskudte aktiverede skatteaktiver	-5.002	-10.022
Immaterielle aktiver	-15	-198
Andre fradrag inklusiv NPE	-16.989	-24.158
Værdiregulering, iht krav om forsigtig værdiansættelse af aktiver	-247	-262
Egentlige kernekapitalinstrumenter i den finansielle sektor	-18.929	-5.790
Egentlig Kernekapital	436.013	380.934
Supplerende kapital	145.587	131.720
Fradrag for andel, der udgør mere end 33% af kernekapitalen	-250	-4.742
Kapitalgrundlag	581.350	507.912
Var overgangsordningen for implementeringen af IFRS9 ikke anvendt, ville kapitalgrundlaget ultimo andrage	581.350	503.588
Risikoeksponering		
Kreditrisiko	1.671.562	1.653.010
Operationel risiko	300.099	279.678
Markedsrisiko	22.089	41.684
Samlet risikoeksponering	1.993.750	1.974.372
Kapitalprocent	29,2	25,7
Kernekapitalprocent	21,9	19,3
Kapitalprocent, uden overgangsordning	29,2	25,5
Kernekapitalprocent, uden overgangsordning	21,9	19,1

*Mercur har anvendt den statiske model for indfasning af nedskrivningsreglerne i IFRS9 i perioden 2018-2022. 2022 er det sidste år med overgangsordningen

1.000 KR.

2023

2022

Note 34. Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici.

Risikostyring:

Merkur er eksponeret overfor forskellige typer af risici. Formålet med Merkurs politikker for risikostyring er at minimere de tab, der kan opstå som følge af bl.a. uforudsigelig udvikling på de finansielle markeder eller i de udlånsområder, hvor Merkur er aktiv. Merkur udvikler løbende sine værktøjer til identifikation og styring af de risici, som til daglig påvirker Merkur. Bestyrelsen fastlægger de overordnede rammer og principper for risiko- og kapitalstyring og modtager løbende rapportering om udviklingen i risici og udnyttelse af de tildelte risikorammer. Den daglige styring af risici foretages af direktionen og andre ledende medarbejdere.

Kreditrisiko

Et af de væsentligste risikoområde i Merkur er kreditrisikoen, dvs. den risiko Merkur påtager sig i forbindelse med udlånsvirksomhed. Merkurs risikostyringspolitikker er tilrettelagt med henblik på at sikre, at transaktioner med kunder og kreditinstitutter til stadighed ligger inden for de af bestyrelsen vedtagne rammer og politikker, herunder stillelse af sikkerhed. Der er endvidere vedtaget politikker, der begrænser eksponeringen i forhold til ethvert kreditinstitut, som Merkur har forretninger med.

Merkur følger løbende alle udlån og garantier.

Merkur opdeler sine kunder i engagementskategorier (kreditrating) - nedenfor er fordelingen anvist i procent.

Engagementskode	2023	2022
1 – OIK (objektiv indikation på Kreditforringelse)	8	7
2 - Kunder i økonomiske vanskeligheder	0	0
3 - Kunder med væsentlige svaghedstegn	6	5
4 - Kunder med visse svaghedstegn	18	18
5 - Middelgode kunder	34	31
6 - Gode kunder	33	37
7 - Utvivlsomt gode kunder	1	2
I alt	100	100

*Bonitetskoder indlægges kun på engagementer, der er større end 10.t.kr.

I 2023 har vi set en vanding mod lidt flere kunder, der viser svaghedstegn og flere middegode kunder, mens der i gruppen "6 -Gode kunder" er set den største reduktion med 4 %-point.

Det er modsat 2022, hvor vi så en mindre reduktion af kunder i kategorierne 1-3, og en vækst i "6 - Gode kunder".

Se en uddybning af området i "Anvendt regnskabspraksis" under afsnittet "Model for nedskrivning for forventede kredittab"

Finanstilsynet (FT) benytter fem kategorier ved opdeling af kunderne i bonitet. I Merkur har vi valgt en mere detaljeret opdeling af kunderne og opdeler dem i syv kategorier. Merkurs rating kan omsættes til Finanstilsynets rating i henhold til følgende

	Objektiv indikation for kreditforringelse (OIK)	Væsentlige svaghedstegn	Visse svaghedstegn	Normal	God
FT Kategori	1	2c	2b	2a	3
Merkur kreditrating	1	2-3	4-5	6	7

1.000 KR.

2023

2022

Note 34. Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici [forsat]

Akkumulerede nedskrivninger i 1.000 kr. fordelt på Stadienddeling og FT kategori

Stadie/FT kategori	1	2c	2b	2a	3	Total
1	18	36	7.387	3.237	122	10.800
2	0	4	5.639	963	50	6.656
2SVAG	1.658	9.841	3.367	407	0	15.273
3	56.353	0	166	0	0	56.519
Total	58.029	9.881	16.559	4.607	172	89.248

Eksponeringer i Merkur får udover en bonitetskategori også tildelt et stadie på basis af, om eksponeringen er kreditforringet eller ikke.

Det drejer sig om følgende stadier:

1. Eksponering med fravær af betydelig stigning i kreditrisikoen.
2. Eksponering med betydelig stigning i kreditrisikoen.
- 2svag. Kreditforringet eksponering hvor der ikke forventes tab i det mest sandsynlige scenarie.
3. Eksponering, der er kreditforringet.

Yderligere beskrivelse findes i "Anvendt regnskabspraksis" under afsnittet "Stadier for udvikling i kreditrisikoen"

1.000 KR. 2023 2022

Note 34. Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici [forsat]**Brancheopdelt og stadiendelt oversigt af udlån og garantier før nedskrivning**

Ultimo 2023 i 1.000 kr.

Branche	Stadie	1	2	2svag	3	Hovedtotal
1. Offentlige myndigheder		0	0	0	0	0
2. Erhverv						
2.1 Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri		210.106	26.441	44.680	25.101	306.328
2.2 Industri og råstofindvinding		22.671	4.645	19.177	12.575	59.068
2.3 Energiforsyning		8.166	0	1.010	1.001	10.177
2.4 Bygge- og anlæg		30.728	14.157	2.821	3.436	51.142
2.5 Handel		27.514	2.505	12.615	4.842	47.476
2.6 Transport, hoteller og restauranter		26.388	297	2.436	3.938	33.059
2.7 Information og kommunikation		6.532	1.871	2.959	398	11.760
2.8 Finansiering og forsikring		31.889	1.448	20.383	1.118	54.838
2.9 Fast ejendom		66.551	2.012	14.267	24.346	107.176
2.10 Øvrige erhverv		99.637	6.116	42.239	55.220	203.212
2.10 Skoler, børnehaver og dagstilbud		150.489	41.080	90.487	24.944	307.000
I alt erhverv		680.671	100.572	253.074	156.919	1.191.236
3. Private		1.139.156	74.953	84.358	43.063	1.341.530
1-3 I alt		1.819.827	175.525	337.432	199.982	2.532.766

Ultimo 2022 i 1.000 kr.

Branche	Stadie	1	2	2svag	3	Hovedtotal
1. Offentlige myndigheder		0	0	0	0	0
2. Erhverv						
2.1 Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri		157.831	16.650	48.274	21.056	243.811
2.2 Industri og råstofindvinding		40.686	496	885	21.942	64.009
2.3 Energiforsyning		18.152	0	4.723	1.000	23.875
2.4 Bygge- og anlæg		6.827	144	2.413	3.559	12.943
2.5 Handel		15.008	1	12.607	1.783	29.399
2.6 Transport, hoteller og restauranter		21.148	89	13.179	2.133	36.549
2.7 Information og kommunikation		6.461	1.256	2.589	1.124	11.430
2.8 Finansiering og forsikring		37.371	450	17.481	1.343	56.645
2.9 Fast ejendom		99.337	1.710	12.441	44.484	157.972
2.10 Øvrige erhverv		87.529	5.057	37.390	23.918	153.894
2.10 Skoler, børnehaver og dagstilbud		246.526	18.698	22.803	23.191	311.218
I alt erhverv		736.876	44.551	174.785	145.533	1.101.745
3. Private		1.115.562	63.452	74.494	27.794	1.281.302
1-3 I alt		1.852.438	108.003	249.279	173.327	2.383.047

1.000 KR. 2023 2022

Note 34. Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici [forsat]

Brancheopdelt og stadiendelt oversigt akkumulerede nedskrivninger

Akkumulerede nedskrivninger ultimo 2023 i 1.000 KR.

Branche	Stadie	1	2	2svag	3	Hovedtotal
1. Offentlige myndigheder		0	0	0	0	0
2. Erhverv						
2.1 Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri		2.579	3.250	2.945	7.682	16.456
2.2 Industri og råstofindvinding		268	0	1.050	3.213	4.531
2.3 Energiforsyning		671	0	0	4.251	4.922
2.4 Bygge- og anlæg		684	6	13	2.740	3.443
2.5 Handel		443	63	508	2.190	3.204
2.6 Transport, hoteller og restauranter		1.003	144	487	1.776	3.410
2.7 Information og kommunikation		14	55	187	400	656
2.8 Finansiering og forsikring		136	50	1.886	782	2.854
2.9 Fast ejendom		114	199	434	1.502	2.249
2.10 Øvrige erhverv		2.128	247	2.298	16.247	20.920
2.10 Skoler, børnehaver og dagstilbud		788	986	2.293	3.219	7.286
I alt erhverv		8.828	5.000	12.101	44.002	69.931
3. Private		1.972	1.656	3.172	12.517	19.317
1-3 I alt		10.800	6.656	15.273	56.519	89.248

Akkumulerede nedskrivninger ultimo 2022 i 1.000 KR.

Branche	Stadie	1	2	2svag	3	Hovedtotal
1. Offentlige myndigheder		0	0	0	0	0
2. Erhverv						
2.1 Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri		537	268	1.337	10.154	12.296
2.2 Industri og råstofindvinding		137	12	51	9.649	9.849
2.3 Energiforsyning		598	0	257	1.000	1.855
2.4 Bygge- og anlæg		5	8	136	2.538	2.687
2.5 Handel		69	0	515	745	1.329
2.6 Transport, hoteller og restauranter		237	16	1.042	541	1.836
2.7 Information og kommunikation		17	10	66	31	124
2.8 Finansiering og forsikring		92	0	1.570	288	1.950
2.9 Fast ejendom		82	310	238	5.524	6.154
2.10 Øvrige erhverv		387	77	973	4.660	6.097
2.10 Skoler, børnehaver og dagstilbud		392	266	1.036	4.959	6.653
I alt erhverv		2.553	967	7.221	40.089	50.830
3. Private		2.593	1.315	3.142	9.170	16.220
1-3 I alt		5.146	2.282	10.363	49.259	67.050

1.000 KR. 2023 2022

Note 34. Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici [forsat]

Beskrivelse af sikkerhed

I henhold til Merkurs kreditpolitik søges udlånet afdækket med sikkerhedsstillelse, hvilket som hovedregel sker ved pant i fast ejendom, løsøre og/eller fordringer. Herudover tages der eventuelt sikkerhed i selskabers aktier/anparter, tilbagetrædelseserklæringer samt kaution.

Markedsrisici

Merkurs markedsrisiko styres via fastsatte limits for en række af risikomål, hvor opgørelse og overvågning sker på daglig basis. Rapporteringen udarbejdes af Økonomiafdeling, og direktionen modtager rapportering om eventuelle/identificerede risici. Bestyrelsen modtager rapportering om udviklingen i markedsrisici på kvartalsbasis.

Valutarisiko

Merkur fører konti i udenlandsk valuta for enkelte kunder, og i forbindelse med samarbejdet med GLS Gemeinschaftsbank, Cultura Sparebank og Ekobanken anvendes konti i henholdsvis EUR, NOK og SEK. Endelig føres enkelte kundekonti i andre hovedvalutaer.

Merkurs politik er til stadighed at have en neutral valutaposition. I praksis kan der opstå mindre positioner, der ikke indebærer nogen væsentlig risiko for Merkur.

Aktiver i fremmed valuta	-44.011	-57.465
Passiver i fremmed valuta	38.256	63.465
Ikke balanceførte poster i fremmed valuta	0	60
Nettopositioner	-5.755	6.060
Heraf lang position=Valutaindikator 1	-5.850	-194
Heraf kort position	95	6.254
Valutakursindikator 1 i procent af kernekapital efter fradrag	1,3	1,6

Renterisiko

Renterisikoen beregnes i overensstemmelse med Finanstilsynets vejledning. Renterisiko opstår primært ved placering af overskydende likviditet i variabelt og fastforrentede obligationer. Renterisikoen må i henhold til Merkurs politik udgøre 4% af kernekapitalen efter fradrag. Kernekapital efter fradrag er opgjort til 442 mio.kr. Renterisikoen må derfor max. udgøre 17,7 mio. kr.

Renterisikoen opgøres således:		
Værdipapirer	1.055	2.079
Fastforrentede ind- og udlån	144	991
I alt	1.199	3.070
Renterisiko opdelt på valutaer med størst renterisiko		
Valuta:		
DKK	1.279	2.960
SEK	0	100
NOK	-8	8
EUR	-72	2
I alt	1.199	3.070

1.000 KR.	2023	2022
-----------	------	------

Note 34. Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici [forsat]

Renterisiko i procent af kernekapital		
Værdipapirer	0,3	0,5
Fastforrentede ind- og udlån	0,0	0,3
Renterisiko i procent af kernekapital	0,3	0,8

Renterisikoen er defineret som det tab Merkur vil få i forhold til Merkurs kernekapital, ved en stigning i den effektive rente på 1 procentpoint på de fastforrentede eksponeringer.

Aktierisiko

Merkur køber kun aktier i virksomheder og kreditinstitutter, med hvem der består et strategisk samarbejde eller i øvrigt har en samarbejdsrelation. Aktier købes derfor ikke med spekulation for øje. Merkurs aktiebeholdning består primært af noterede aktier, hvorfor beholdningen i vid udstrækning er uafhængig af udviklingen på det generelle aktiemarked.

Likviditetsrisiko

Merkurs likvide beredskab bliver styret ved at opretholde tilstrækkelige likvide beholdninger, ultralikvide værdipapirer og tilstrækkelige kreditfaciliteter. Det likvide beredskab fastlægges så det til enhver tid er stabilt og tilstrækkeligt.

Likviditetsdækningen udtrykkes i nøgletallet LCR (Liquidity Coverage Ratio) og angiver, hvor mange likvider med høj omsættelighed Merkur råder over til at modstå et beregnet udtræk af likviditet over den kommende måned. LCR-brøken er derfor udtryk for, hvor mange højkvalitetsmidler der forefindes i forhold til det beregnede udtræk. Lovkravet er 100% dækning. Merkur har ultimo 2023 en LCR brøk på 535% og har dermed en overdækning i forhold til 100% krav på 435%.

Merkurs likviditet ligger væsentligt over det lovgivningsmæssige dækningskrav på 100%, som fastsættes i Tilsynsdiamanten.

Den samlede likviditetsbuffer udgør over 2,6 mia. kr. pr. 31. december 2023.

Operational risiko

Merkur ønsker at begrænse de operationelle risici under hensyntagen til de omkostninger, der er forbundet hermed. De interne procedurer er baseret på skriftlige forretningsgange og beskrivelser. Der arbejdes løbende med at optimere proceserne bl.a. med henblik på at minimere afhængighed af enkeltpersoner.

Der er udarbejdet nødplaner for IT, der skal begrænse tab i tilfælde af IT nedbrud eller anden lignende krisesituation. Operational risiko som følge af kriminalitet og ansvarspådragelse er forsikringsdækket.

	2023	2022
--	------	------

Note 35. Transaktioner med nærtstående parter i regnskabsåret

Lån, rammer m.v. til ledelsen		
Direktion	0	0
Bestyrelsen	382	10.124
Sikkerhedsstillelser		
Direktion	0	0
Bestyrelsen	237	3.592

Væsentlige vilkår:

Lån til direktion og bestyrelsesmedlemmer er ydet på Merkurs normale vilkår. Renten til disse udlån ligger i intervallet 3,35% - 6,95%. De medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer er omfattet af de særlige medarbejdervilkår f.s.v. angår renter - som ligger i samme renteinterval som nævnt ovenfor. Bestyrelsen har ikke ejerandele på mere end 25% i selskaber, som har mellemværender med Merkur.

I.h.t. Regnskabsbekendtgørelsens §120, stk. 4 er oplysninger om mellemværende med repræsentantskabet udeladt.

Hovedtal i mio. kr.	2023	2022	2021	2020	2019
Note 36. Hoved- og nøgletal					
Resultatopgørelsen					
Netto rente- og gebyrindtægter	238,6	174,7	158,2	146,6	142,2
Kursreguleringer	3,4	-7,0	1,3	-0,7	1,0
Udgifter til personale og administration	148,1	139,3	134,8	130,4	118,7
Nedskrivninger på udlån og tilgodehav. m.v.	36,4	26,7	8,3	25,7	11,3
Resultat af kapitalandele i associerede virk.	0,0	0,0	0,2	0,3	-0,8
Årets resultat efter skat	40,6	-0,6	11,6	-10,4	9,1
Balance					
Udlån	1.843,1	1.631,7	1.669,2	1.642,7	1.667,9
Indlån inklusiv puljer	4.040,4	3.852,6	3.749,8	3.526,9	3.160,4
Egenkapital	477,2	417,0	412,0	389,6	365,1
Aktiver i alt	4.854,2	4.564,7	4.497,5	4.153,0	3.704,1
Garantier	606,7	686,4	773,2	688,3	637,4
Andre oplysninger					
Antal helkunder*	21.077	20.846	20.916	20.176	19.354
Antal andelshavere	8.082	7.950	8.131	8.096	7.637
Nøgletal					
Kapitalprocent	29,2	25,7	23,9	20,8	20,0
Kernekapitalprocent	21,9	19,3	17,9	19,0	18,0
Egenkapitalforrentning før skat (pct.)	12,2	-0,4	3,5	-7,0	3,1
Egenkapitalforrentning efter skat (pct.)	9,1	-0,2	2,9	-5,4	2,6
Afkastningsgrad (pct.)	0,8	0,0	0,3	-0,3	0,2
Indtjening pr. omkostningskrone	1,3	1,0	1,1	0,9	1,1
Indtjening pr. omk.krone, ex. kursreg. og nedskriv.	1,6	1,2	1,2	1,1	1,2
Omkost. ifht indtjening ex. kursreg. og nedskriv.	0,6	0,8	0,9	0,9	0,0
Renterisiko (pct.)	0,3	0,8	0,2	0,9	0,4
Valutaposition (pct.)	1,3	1,6	3,2	0,8	2,7
Valutarisiko (pct.)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Liquidity Coverage Ratio (LCR) i pct.**	534,7	557,5	566,9	541,4	460,6
Net Stable Funding Ratio (NSFR)	242,9	255,8	238,8		
Udlån + nedskrivninger herpå i pct. af indlån	49,2	43,9	46,9	47,7	55,2
Udlånsfaktor i forhold til egenkapital	3,9	3,9	4,1	4,2	4,6
Årets udlånsvækst (pct.)	13,0	-2,2	1,6	-1,5	0,0
20 største engagementer i pct af kernekapital	114,7	111,1	118,6	135,2	133,5
Andel af tilgodehavender med nedsat rente	1,6	1,7	0,8	0,5	1,1
Årets nedskrivningsprocent.	1,3	1,2	0,3	1,1	0,5
Akkumuleret nedskrivningsprocent	3,3	2,7	2,3	2,7	3,7

*Vi vil gerne opfylde endnu flere af vores eksisterende kunders behov, hvorfor vi måler på, hvor mange kunder vi har, som har valgt Merkur som deres primære bankforbindelse.

**nøgletallet er beregnet LCR - overdækningen er det anviste tal minus 100